

Η Νεολαία

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 45
19 ΑΥΓ. 1939 – Δ.'–

Ἡ Νεολαία

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΣ ΕΚΔΟΣΙΣ
ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝ. ΝΕΟΛΑΙΑΣ
(Νόμος 334)

Νομικοῦ Προσώπου Δημοσίου Δικαίου, διοικουμένου ὑπὸ Ἀνωτάτου Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευομένου ὑπὸ τῆς Α. Ε. τοῦ Ἀρχηγοῦ τῆς Κυβερνήσεως κ. ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΕΤΑΞΑ, ὅστις καὶ ἐκπροσωπεῖ ταύτην, ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ Κυβερνητικοῦ Ἐπιτρόπου κ. ΑΛΕΞ. ΚΑΝΕΛΛΟΠΟΥΛΟΥ

ΕΤΟΣ 1.—ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ
ΑΘΗΝΑΙ

ΓΡΑΦΕΙΑ:
Δ/ΣΕΩΣ, ΣΥΝΤΑΞΕΩΣ & ΛΟΓΙΣΤΗΡΙΟΥ
Ὁδὸς Λεωχάρους 19 (Β' ὄροφος)
Ἀριθ. Τηλεφ. 32-094

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ: Περιοδικὸν «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Ὁδὸς Λεωχάρους 19

Ἀριθ. Τεύχ. 45 — 19 Αὐγούστου 1939
ΤΙΜΗ Δραχ. ΤΕΣΣΑΡΕΣ

ΣΥΝΔΡΟΜΑΙ

		Μελῶν καὶ μὴ	μαθητῶν μελῶν
ΕΤΗΣΙΑ (Ἐσωτερικοῦ)	Δρ.	160 —	200
ΕΞΑΜΗΝΟΣ »	»	80 —	100
ΤΡΙΜΗΝΟΣ »	»	40 —	50
ΕΤΗΣΙΑ ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ:	Λίρ. Ἀγγλίας		1
	Ἀμερικῆς Δολ.		6
	Αἰγύπτου Λίρ.		1

Διὰ Νομικὰ Πρόσωπα Δημοσίου καὶ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου (Δήμους, Κοινότητας):
ΕΤΗΣΙΑ Δρχ. 300

ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ «ΝΕΟΛΑΙΑ»
Γεν. Γραμματεῖαν Ε.Ο.Ν., Πλατ. Συντάγματος

Διὰ πᾶσαν πληρωμὴν πρέπει νὰ λαμβάνητε ἀπόδειξιν φέρουσαν τὴν ὑπογραφὴν τοῦ Γεν. Γραμματέως τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Σ. ΡΟΥΒΑΛΗ Συνταγματάρχου ἐ. ἀ. καὶ τὴν σφραγῖδα τῆς Ε.Ο.Ν.

Νέοι τῆς Ἑλλάδος

Ἡ «Νεολαία» εἶναι τὸ μοναδικὸν περιοδικόν, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς πλουσίας ὕλης του, τῆς ἐθνικῆς, ἱστορικῆς καὶ ἐγκυκλοπαιδικῆς, τῶν ψυχαγωγούντων ἀλλὰ καὶ ἠθικοποιούντων ἀναγνωσμάτων του, δὲν ἀπομακρύνει τὸν ἀναπαυόμενον μαθητὴν ἀπὸ τοῦ σχολικοῦ κύκλου, ἀλλὰ τοὐναντίον τονώνει καὶ τὰς γνώσεις καὶ τὸ πνεῦμα του, ὥστε ἀκόπως νὰ συνεχίζῃ τὰς σπουδάς του.

Ἐπίσης οἱ Φαλαγγῖται καὶ οἱ Σκαπανεῖς, αἱ Φαλαγγίτισσαι καὶ αἱ Σκαπάνισσαι μὲ τὴν «Νεολαίαν», ἐκτὸς τῶν ἄλλων, διατηροῦσι πλήρη τὸν πνευματικόν των σύνδεσμον πρὸς τὴν ὅλην Ὀργάνωσιν, τὴν κίνησιν τῆς ὁποίας εἰς ὅλα τὰ πεδία τῆς δράσεώς της παρέχει μὲ τόσην ἐνημερότητα ὡς ἐπίσημον ὄργανόν της.

Ἀλλὰ καὶ ἡ ἐργαζομένη νεότης εἰς τὴν «Νεολαίαν» εὑρίσκει ἐκεῖνο ἀκριβῶς, τὸ ὁποῖον τὴν προάγει πνευματικῶς καὶ ἠθικῶς καὶ τὴν ἐνισχύει εἰς τὸ κύριον ἔργον της.

Ἡ «Νεολαία» εἶναι τὸ περιοδικὸν τὸ ὁποῖον συνιστᾷ ὁ Ἀρχηγὸς ὡς τὸν πολύτιμον πνευματικὸν σύντροφον ὅλων τῶν Νέων τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Νεολαία

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΟΡΓΑΝΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΗΣ, ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΗΣ, ΗΘΙΚΗΣ, ΚΟΙΝΩΝΙΚΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΑΓΩΓΗΣ, ΤΗΣ «ΕΘΝΙΚΗΣ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ»

ΣΤΟ ΓΥΡΙΣΜΑ ΤΗΣ 4ΗΣ ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ἡ ἐξέλιξι ἑνὸς λαοῦ. — Ὁ μαρασμὸς τοῦ λαϊκοῦ δεντρου. — Παλιὰ καὶ νέα Ἑλλάδα. — 25 Μαρτίου καὶ 4 Αὐγούστου. — Ἐποχὴ τῆς ἀναγεννήσεως.

Ἡ ἐξέλιξι ἑνὸς λαοῦ σημαίνει τὴ βλάστησί του. Μὲ τὴ βλάστησι ἑνὸς λαοῦ ἐννοοῦμε ὅτι αὐξάνει ὁ ἀριθμός του, βαθύνονται οἱ ἱκανότητές του καὶ ὀξύνεται τὸ ἔνστικτό του. Ἡ βλάστησι αὐτὴ—ὅπως καὶ ἡ αὔξησι κάθε ἄλλου ζῶντος ὀργανισμοῦ, γιατὶ καὶ ὁ λαὸς πρέπει νὰ μείνῃ ζωντανὸς ὀργανισμός — γίνεται κάποτε ὁρμητικὴ καὶ κάποτε ἀδιόρατη. Ἀνάμεσα στὰ δύο αὐτὰ ὅρια ὑπάρχουν περίοδοι φυσιολογικῆς αὐξησης. Ἀκριβῶς ἡ δική μας γενεὰ εἶδε καὶ ἔζησε τέτοια σημεῖα. Ζήσαμε τὴν ἥσυχη ἐκείνη περίοδο τῆς πρὸ τοῦ πολέμου ἐποχῆς κι' ἔπειτα τὴν μεταπολεμική, ποὺ σταμάτησε ἡ λαϊκὴ αὔξησι. Δεκαετηρίδες πέρασαν μέσα σὲ κομματικοὺς ἀγῶνες, χρόνια διέρρευσαν σὲ ἔριδες καὶ ἐμφυλίους πολέμους. Τὸ λαϊκὸ δέντρο δὲν εἶχε δυναμικότητα, ἔπαψε νὰ μεγαλώνῃ σὲ βάθος, πλάτος καὶ ὕψος, γιατὶ τοῦ εἴχανε λείψει οἱ χυμοί. Τὸ χῶμα του ἔγινε σπανὸ καὶ φτωχὸ καὶ κανεὶς δὲν ἐφρόντιζε νὰ τὸ καλλιεργήσῃ, νὰ τοῦ ρίξῃ τὴν ἀναγκαία τροφή. Ἀντὶ νὰ ὑψώνωνται τὰ βλαστάρια του πρὸς τὸν γαλανὸ οὐρανό, ἔφθινε, κιτρίνιζε καὶ κρέμαγε τὰ κλωνιά του χαλαρωμένα. Εἶχαν ἔρθει τὰ δίσεχτα ἔτη τῶν πληγῶν τοῦ Φαραώ, ποὺ δὲν ἄφηναν τὸ στάχυ νὰ μεστώσῃ καὶ τὰ μαστάρια τῆς ἀγελάδας νὰ γεμίσουν γάλα. Κάποιο σκουλῆκι ἔτρωγε τὸ λαὸ αὐτὸ ὀργανικὰ καὶ ψυχικά.

Ἀπὸ αὐτὸ τὸ σκουλῆκι, ποὺ ἐδημιούργει ὁ ἀτομικισμός, εἶχε σταματήσει τὸ μεγάλωμα, ἡ αὔξησι τοῦ ἐθνικοῦ δέντρου. Κι' ἂν κάποτε κάποιος κακομοιριασμένος καρπὸς κρέμονταν μελαγχολικὸς ἀνάμεσα στὰ κλωνιά του, ἤτανε κούφιος, γιατὶ εἶχε στὴν καρδιά του τὸ ἴδιο θανατηφόρο σκουλῆκι. Τὰ ἑφτὰ ἔτη τῆς ἀφορίας καὶ πείνης καὶ οἱ ἑφτὰ ἰσχνὲς ἀγελάδες τοῦ Φαραὼ ἤτανε τὰ σύμβολα τοῦ Κράτους. Καὶ οἱ ἐν τοῖς πράγμασι σήκωναν τοὺς ὤμους παρηγορούμενοι πὼς ἡ Ἑλλάδα εἶναι Χώρα φτωχή, μητέρα ἀνίκανη νὰ θρέψῃ τὰ παιδιά της, ψωρο-Ἑλλάδα, ὅπως τὴν ἔλεγαν οἱ παλιοί. Μὰ ἤτανε ἆρά γε ἡ Ἑλλάδα φτωχὴ ἢ οἱ τὴν Ἑλλάδα ἰθύνοντες φτωχοὶ τῇ θελήσει καὶ τῷ πνεύματι γιὰ εὐρεῖς ὁρίζοντας; Καὶ γιὰ νὰ τὸ ποῦμε καθαρά: Τοὺς κυβερνοῦσε μόνο ἡ σκέψι τοῦ μικροῦ ἑαυτούλη τους.

Στὰ χρόνια ἐκεῖνα τοῦ πολιτικοῦ μαρασμοῦ ἤτανε

ἀνάλογα μαραμένη καὶ ἡ διάθεσι τοῦ δημιουργοῦντος ἀνθρώπου, ἀφοῦ δὲν ἀνεγνώριζαν τὴν ἀξία του, ἑπομένως καὶ ἡ παραγωγὴ καὶ ἡ βιομηχανία, μὲ τὰς ὁποίας φυσικὰ εἶναι συνδεδεμένες οἱ ἀνάγκες καὶ οἱ ἐπιθυμίες ἑνὸς Λαοῦ καὶ ἑπομένως καὶ ἡ ἐξέλιξί του. Σὲ περιόδους, ποὺ ἡ ἐξέλιξι γίνεται μὲ ἅλματα, παρουσιάζονται οἱ ἀνάγκες καὶ οἱ ἐπιθυμίες πιὸ ἐντατικὲς παρὰ σὲ περιόδους ποὺ ἡ αὔξησι εἶναι βραδεῖα ἢ καὶ σταματημένη. Αὐτὲς οἱ ἐπιθυμίες καὶ οἱ ἀνάγκες κεντοῦν τὸ δημιουργικὸ πνεῦμα καὶ τὸ σπρώχνουν γιὰ μεγαλείτερη ἐξέλιξι. Ὅ,τι χρειάζεται καὶ ἐπιθυμεῖ ἕνας Λαὸς ποὺ ἔχει τάσι πρὸς μεγάλωμα, τὸ ἐπιτυγχάνει, τὸ κατορθώνει, τὸ ἐφευρίσκει. Ἀλλοίμονον ὅμως σ' ἐκεῖνον, ποὺ θὰ θέση τὴ βλάστησι ἑνὸς Λαοῦ τεχνητὰ σὲ ψεύτικους δρόμους. Θὰ ἀποδειχθοῦν σὲ λίγο στραβὲς οἱ μέθοδοι τῆς οἰκονομίας του, τῆς παραγωγῆς του καὶ γενικὰ θὰ ἀποδειχθῆ στραβὴ καὶ ἡ ζωή του.

Μιὰ τέτοια ἐποχὴ εἶχε παρουσιασθῆ κι' ἄλλοτε στὴν Ἑλλάδα. Πολιτικισμός, τοπικισμός, ἀδιαφορία γιὰ τὸ κοινὸ καλό, κατάχρησι, θεσιθηρία, ἀνόητος, σχολαστικὸς καὶ ἐλαστικὸς κρατικὸς μηχανισμός, ἄδικη δικαιοσύνη, μεροληπτικὴ νομοθεσία, δημαγωγία, κατάπτωσι συνειδήσεων, ἠθικὴ παραλυσία, ἀσέβεια πρὸς τὶς ἀξίες καὶ τὶς ἀρχές, γενικὸ ξεχαρβάλωμα, ποὺ ἀπειλοῦσε νὰ παρασύρη ὅλα καὶ ὅλους ἐκείνους, ποὺ σὰν ἀνόητοι παλιάτσοι ἔβαιναν γελῶντες καὶ «κορυβατιῶντες» — ἂς λεχθῆ στὴν τότε γλῶσσα — πρὸς τὴν καταστροφή.

Δὲν μιλᾶμε μόνο γιὰ τὴν πρὶν τῆς 4ης Αὐγούστου ἐποχή. Μιλᾶμε καὶ γιὰ μιὰ πολὺ παλιά, πρὶν ἀπὸ χιλιάδες χρόνια Ἑλλάδα. Μὰ οἱ δυὸ αὐτὲς ἐποχὲς δὲν ἔχουν διαφορὰ στὰ γεγονότα, ποὺ τοὺς ἔδωσαν τὴν σφραγῖδα. Διαφέρουν μόνον ὁ χρόνος καὶ τὰ πρόσωπα. Τότε πῆρε τὰ χαλινάρια τῆς κλυδωνιζομένης ἀθηναϊκῆς πολιτείας ἕνας ξεχωριστὸς Ἕλληνας ποὺ λέγονταν Σόλων καὶ τώρα ἕνας ἴδιος μὲ τὸ ὄνομα Μεταξᾶς. Πόση ὁμοιότητα ὑπάρχει στὶς ἐποχὲς καὶ στὰ πρόσωπα αὐτά, θὰ νοιώση μόνον ἐκεῖνος ποὺ ἀμερόληπτα, βαθειά, μεταφυσικὰ τὰ παραβάλλει.

Δὲν εἶναι ἡ «σεισάχθεια» τότε καὶ τὰ ἀγροτικὰ νομοθετήματα τώρα ἕνα καὶ τὸ αὐτὸ πρᾶγμα; Δὲν εἶναι ἡ ὀργάνωσι τῆς νεολαίας ὅμοια; Δὲν εἶναι τὸ ἀνέβασμα τοῦ δημιουργοῦντος καὶ ἱκανοῦ ἀνθρώπου ἀπαράλλαχτο ὅπως καὶ τότε; Δὲν εἶναι ἡ ἰσχυροποίησι τοῦ Ἔθνους τὸ ἴδιο; Δὲν εἶναι ἡ κατάπαυσι τοῦ ἀπαίσιου κομματισμοῦ ἐπαναφορὰ ἐπὶ τὸ αὐτό; Ἂν πρεσβεύῃ κανεὶς τὸ ὅμοιον, τὴν αὐτουσία τῆς ψυχικῆς βάσεως ἑνὸς Λαοῦ μέσῳ τῶν αἰώνων, δὲν μπορεῖ παρὰ νὰ παραδεχθῆ πὼς μιὰ 4η Αὐγούστου τοῦ 20οῦ αἰῶνα εἶναι ἐπανάληψι τῆς μέρας ἐκείνης ποὺ φάνηκε ὁ Σόλων καὶ δημηγόρησε τὶς γερὲς ἀπόψεις του στὴν Ἀγορὰ τῶν Ἀθηναίων στὸν 7ον αἰῶνα πρὸ Χριστοῦ καὶ πὼς ὁ Μεταξᾶς δὲν εἶναι παρὰ μιὰ ἐπανάληψι τοῦ Σόλωνα ἐκείνου πάνω στὴν κληρονομικὴ μεταφυσικὴ βάσι τῆς ψυχῆς, ποὺ καμμιὰ ἐπιστήμη καὶ κανένας νοῦς δὲν μπορεῖ νὰ αἰτιολογήση μὲ ὑλικὰ παραδείγματα καὶ μαθηματικὲς ἐξισώσεις, κι' οὔτε καμμιὰ θεωρία μπορεῖ νὰ σβύση καὶ νὰ δημιουργήση, ἂν δὲν ὑφίσταται «δεδομένως», a priori, ὅπως λένε οἱ σοφοί.

Ἤτανε λοιπὸν μοιραῖο νὰ παρουσιασθῆ στὸν σημερινὸν Ἑλληνικὸ Λαὸ ἡ 4η Αὐγούστου γιὰ νὰ σώση τὴν Ἑλλάδα, τὴν ἀθάνατη καὶ αἰώνια, ἀπὸ τὸ πέσιμο στὸν γκρεμνό. Κι' ὅταν μερικοὶ λένε πὼς τὸν σημερινὸ τοῦ Ἔθνους Ἀρχηγὸ δημιούργησαν οἱ περιστάσεις, κάνουν ἕνα σπουδαῖο ψυχολογικὸ λάθος. Εἶναι τὸ ἴδιο σὰν «τὸ αὐγὸ τοῦ Κολόμβου». Κανεὶς δὲν μπόρεσε νὰ τὸ στήση ὀρθό, παρὰ μόνον ἐκεῖνος, ποὺ τὸ χτύπησε μὲ δύναμι στὸ τραπέζι καὶ τσάκισε τὴν κορφή του. Τὸν Ἀρχηγὸ αὐτὸ ἔχει ὁρίσει ἡ Θεία Πρόνοια, ποὺ ὅ,τι γράφει στὸ χρυσό της βιβλίο δὲν ξεγράφεται, ὡς ὁδηγὸ καὶ τὴν 4η Αὐγούστου ὡς τὴν ἡμέρα ἐκείνη, ποὺ θὰ κάνη τὴν ἑλληνικὴ ψυχὴ νὰ φροντίση πάλι γιὰ τὸ παραπέρα βλάστημα καὶ δυνάμωμα τοῦ δέντρου, ποὺ λέγεται Ἑλληνικὸς Λαός.

Τὰ λίγα χρόνια τῆς Ἐθνικῆς ἀναγεννήσεως ἔδειξαν μὲ ἔργα πὼς αὐτὴ ἡ Ἑλληνικὴ ψυχὴ δὲν γελάστηκε, ὅπως πρίν, στὴν ἀπαντοχὴ καὶ στὴν κατοπινή της ἀφοσίωσι. Τὰ βάλτα, ποὺ κόαζαν πληθωρικὰ τὰ βατράχια τοῦ μίσους καὶ τοῦ ἐμφυλίου σπαραγμοῦ, ἐξυγίανε ὁ ζωογόνος ἄνεμος τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὰ ἕλη, ποὺ φώλιαζαν οἱ χοντρὲς χελῶνες τῆς ἰδιοτέλειας καὶ τοῦ ἀτομικισμοῦ, ἀποξηράνθηκαν μὲ τὴ γερὴ σκαπάνη τῆς 4ης Αὐγούστου. Ὁ πνιχτὸς ἀγέρας, ποὺ μυριάδες κουνούπια ψεύτικων ὑποσχέσεων καὶ ξένων συστημάτων βουΐζαν καὶ θόλωναν τὸ μυαλὸ τοῦ Ἕλληνα ἐργάτη, παρασύρθηκαν ἀπὸ τὴ δροσερὴ βροχὴ τῆς 4ης Αὐγούστου. Τὸ δηλητήριο, ποὺ φαρμάκωνε τὸν ἑλληνικὸ ὀργανισμό, ἐξουδετερώθηκε μὲ τὴν ἀποφασιστικὴ ἀντίδοτο ἔνεσι τῆς 4ης Αὐγούστου. Στὴ βλάστησι τοῦ λαϊκοῦ δέντρου καὶ στὴν καρποφορία του δὲν στέκει πιὰ κανένα ἐμπόδιο. Ἡ κορφή του τείνει τώρα τολμηρὴ πρὸς τὸν Ἑλληνικὸ οὐρανὸ μ' ὅλες τὶς προϋποθέσεις καὶ ὅλους τοὺς χυμούς, ποὺ τοῦ χρειάζονται γιὰ μιὰ ἀληθινὴ ἐξέλιξι.

Ἂν ἡ 25η Μαρτίου 1821 εἶναι ἡ μοιραία ἡμέρα τῆς Ἑλληνικῆς ἀπελευθερώσεως ἀπὸ τὴ δουλεία μακρῶν αἰώνων, ἡ 4η Αὐγούστου 1936 εἶναι ἡ θέλησι τῆς Θείας Προνοίας γιὰ τὸ ξεσκλάβωμα τῆς συνειδήσεως τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ ἀπὸ τὴν ταπεινοσύνη τοῦ ἐμφυλίου μίσους καὶ τὴ μικροπραγμοσύνη τοῦ ἀτομικισμοῦ.

Μόνο ἡ 4η Αὐγούστου ξανάδωσε τὴν αὐτοπεποίθησι καὶ τὴ συναίσθησι τῆς ἰδίας του ἀξίας. Καὶ μόνο μ' αὐτὰ τὰ ἐφόδια λέγεται ἕνας Λαὸς ἀληθινὰ ἐλεύθερος καὶ εἶναι σὲ θέσι ν' ἀνεβῆ τὶς βουνοκορφὲς στὸν ἱστορικό του δρόμο.

Σ. Καρ.

ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΑΡΧΗΓΟΥ

«Θὰ συμπληρώσωμεν τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκπαιδεύσεως, οὕτως ὥστε νὰ παράσχωμεν εἰς τὰ παιδιὰ τῶν Ἑλλήνων καὶ εἰς τὰ κορίτσια τῶν Ἑλλήνων τὴν πνευματικὴν τροφήν, ἡ ὁποία ἀνταποκρίνεται πρὸς τοὺς σκοποὺς καὶ τὸ μέλλον τοῦ Ἔθνους καὶ πρὸς τὴν εὐτυχίαν καὶ εὐημερίαν αὐτῶν τῶν ἰδίων τῶν παιδιῶν».

◆

«Μὴν τὸν ζητήσετε τὸν πολιτισμὸν αὐτὸν εἰς τὰ ξένα περιοδικὰ καὶ εἰς ἐκεῖνα, τὰ ὁποῖα σᾶς ἔρχονται ἀπὸ ἔξω. Ζητήσατε ταῦτα μέσα εἰς τὴν ψυχήν σας. Νὰ εἶσθε βέβαιοι ὅτι τὸ Κράτος τὸ σημερινόν, τὸ Κράτος τῆς 4ης Αὐγούστου, θὰ σᾶς εἶναι ὁδηγός, διότι τὸ Κράτος αὐτὸ εἶναι Κράτος δημιουργὸς πολιτισμοῦ».

◆

«Κοινωνία ἡ ὁποία δὲν ἐμφορεῖται ἀπὸ τὸ αἴσθημα τῆς ἀλληλεγγύης ἀπὸ τοῦ πρώτου μέλους αὐτῆς μέχρι τοῦ τελευταίου, Κοινωνία ἡ ὁποία δὲν συναισθάνεται βαθέως ὅτι ἀποτελεῖ σύνολον, Κοινωνία μέσα εἰς τὴν ὁποίαν ὑπάρχουν τάξεις αἱ ὁποῖαι ἀδιαφοροῦν διὰ τὴν κατάστασιν τῶν ἐνδεῶν καὶ δυστυχῶν, εἶναι Κοινωνία ἡ ὁποία δὲν δύναται νὰ ζήσῃ καὶ ἡ ὁποία θὰ καταποντισθῇ καὶ θὰ ἐξαφανισθῇ μίαν ἡμέραν μέσα εἰς τὰς φλόγας καὶ εἰς τὰ κύματα».

◆

«Καὶ ζητήσατε ὁ καθένας σας μέσα εἰς τὴν ψυχήν σας τὴν στιγμὴν κατὰ τὴν ὁποίαν ἠμπορεῖτε νὰ διαθέσετε καιρὸν καὶ κόπους καὶ χρῆμα διὰ νὰ κάμετε ὅ,τι πρέπει, ἐπειδὴ εἶσθε παιδιὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς Φυλῆς, ἐπειδὴ μία γλῶσσα μᾶς συνδέει ὅλους καὶ ὅλας, ἐργαζόμενοι ὁ εἷς παράλληλα πρὸς τὸν ἄλλον καὶ ὅλοι μαζί. Κατ' ἐπειδὴ μία καὶ κοινὴ εἶναι ἡ καταγωγή σας, θὰ τὰ εὕρετε ὅλα αὐτὰ ἐργαζόμενοι ὁ εἷς παράλληλα πρὸς τὸν ἄλλον καὶ ὅλοι μαζί. Κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον ἐργαζόμενοι θὰ βάλετε τὴν βάσιν τοῦ νέου πολιτισμοῦ τῆς Ἑλλάδος».

Μεταξᾶς

ΠΙΣΤΙΣ, Η ΑΙΤΙΑ..

Γιὰ τὴ διατήρησι καὶ τὸ μεγάλωμα ἑνὸς λαοῦ ἀρχικὴ προϋπόθεσι εἶναι ἡ ὕπαρξι τῆς ἀληθινῆς πίστεως πρὸς ὅλες ἐκεῖνες τὶς λαϊκὲς δυνάμεις ποὺ χωρὶς αὐτὲς δὲν μπορεῖ νὰ γίνῃ καμμιὰ ἀναγέννησι.

Μέσα ἀπὸ τὴν προϋπόθεσι αὐτὴ καὶ ἀπὸ τὸ ξάπλωμά της στὸ σύνολο τῶν ψυχῶν βλαστάνει ὁ ἐνθουσιασμός, ποὺ ἐκδηλώνεται δυνατὰ καὶ αὐθόρμητα πρῶτα ἀπὸ τὴ νεολαία.

Ὁ λαός μας συνῆλθε, ξέχασε τὸν ἀγῶνα τῶν τάξεων, θυμήθηκε τὴν ἴδια του δύναμι, ἤγειρε τὴν ἀπαίτησι γιὰ ἀληθινὸ σοσιαλισμό, ξεπέρασε τὸν ξένο ψευδοπολιτισμό, δημιούργησε μιὰ δική του ζωῆς καὶ κόσμου θεωρία, βρῆκε τέλος τὸ δρόμο πρὸς τὸν ἑαυτό του. Τὰ γεγονότα τῶν τελευταίων τριῶν ἐτῶν μᾶς ἔδωσαν τὴν ἀναμφισβήτητη ἀπόδειξι ὅτι ἡ Ἑλλάδα ἔπρεπε κι' ἤτανε ἀνάγκη ἢ νὰ ἐγχειρηθῇ γιὰ νὰ ζήσῃ ἢ νὰ πεθάνῃ. Ἡ ἀποφασιστικὴ χειρονομία τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 ἔσωσε τὴν Ἑλλάδα ἀπὸ μιὰ γάγγραινα, ἀπὸ τὸ λαϊκὸ θάνατο. Εἶναι βέβαιο ὅτι ἕνα κίνημα, ποὺ ἐπέτυχε νὰ σώσῃ ἕνα λαό, ἕτοιμο νὰ τσακιστῇ, κρύβει μέσα του ἀληθινὰ τὰς δυνάμεις ἐκείνας νὰ διατηρήσῃ τὸ Λαὸ αὐτὸν ὑγιῆ εἰς τοὺς αἰῶνας.

Κάθε κοσμοθεωρία καὶ κάθε ποιτικὴ κίνησι ἔχει ἀνάγκη, γιὰ τὴν ἐφαρμογὴ τῆς ἰδεολογίας της, νὰ νικήσῃ καὶ νὰ πάρῃ τὴ δύναμι. Ἡ σφαλερὴ τοῦ μαρξισμοῦ διδαχὴ ἐπέτυχε νὰ πάρῃ τὴν κυριαρχία, ὅμως κατ' οὐσία δὲν μπόρεσε νὰ στερεώσῃ τὴ νίκη του μέσα στὴ λαϊκὴ ψυχή. Γιατὶ μιὰ ἰδεολογία μπορεῖ νὰ διατηρήσῃ τὴ νίκη της μόνο μὲ ἀνάλογα πρὸς τὴν ἀξία καὶ τὴ δύναμί της μέσα. Δηλαδὴ πρέπει νὰ εἶναι ἐσωτερικὰ τόσο δυνατή, νὰ ἀκτινοβολῇ ὁ πυρήνας της τέτοιες δυνάμεις μορφωτικές, νὰ εἶναι σὲ θέσι νὰ μεταδίδῃ τόση θερμότητα πίστεως, ποὺ νὰ μὴν εἶναι δυνατὸ νὰ εἰσχωρήσῃ κανένας ἄλλος παράγων ἀνάμεσα σ' αὐτὴ καὶ στὴ λαϊκὴ ψυχή.

Ἡ ἐπανάστασι τῆς 4ης Αὐγούστου τοῦ 1936 δὲν πῆρε τὸ δρόμο τῆς καταστροφῆς, παρὰ τράβηξε τὸ δρόμο τῆς διατηρήσεως καὶ τῆς ἀναδημιουργίας. Ὅ,τι τῆς στεκόνταν στὸ δρόμο δὲν τὸ χάλασε, δὲν τὸ τσάκισε ἀλλὰ τὸ κέρδισε μὲ τὴν μετάδοσι τῆς πίστεως, ποὺ ἐπήγαζε ἀπὸ τὴν ἐσωτερική της δύναμι. Ἔτσι ἡ πίστι αὐτὴ ἀγκάλιασε τὸ λαό, γέννησε τὸν ἐνθουσιασμὸ κι' ἔφερε τὴ νίκη. Μὲ τὴν ἴδια αὐτὴ ἐσωτερικὴ δύναμι θὰ διατηρήσῃ τὴ νίκη, γιατὶ δὲν τσα-

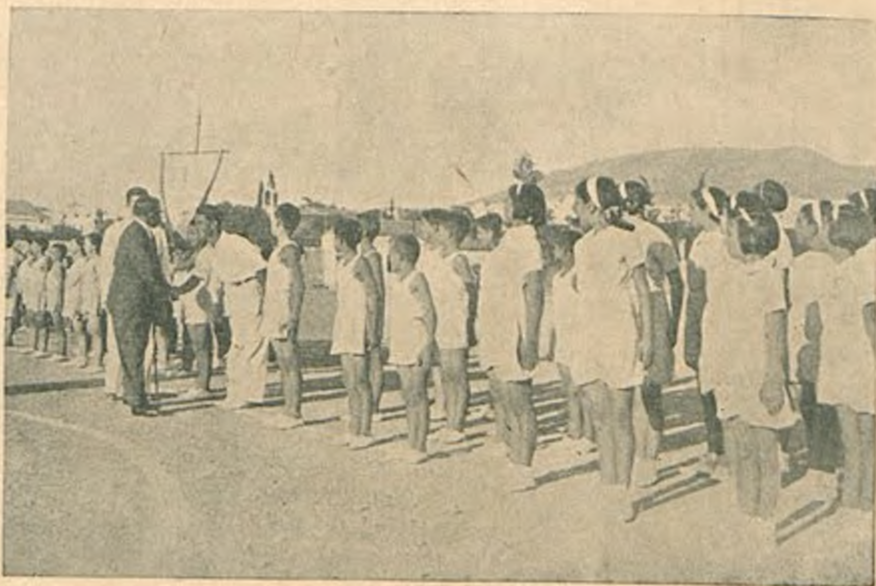
ΑΠΗΧΗΣΙΣ

Σὰν τὶς ἀκραῖες στροφὲς ἑνὸς μεγαλόπνοου τραγουδιοῦ ἀντηχοῦν στ' αὐτιά μας καὶ στὶς ψυχές μας οἱ ἑορταστικὲς ἰαχὲς τοῦ ἐφετεινοῦ πανηγυρισμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἕνα συμπέρασμα μποροῦμε νὰ βγάλουμε ἀπὸ ὅλα τὰ πολλὰ καὶ μεγάλα ποὺ μᾶς παρουσιάστηκαν τὶς μέρες αὐτές. Πῶς μὲ τὸν ἀπολογισμὸ τοῦ τρίτου ἔτους τοῦ Νέου Κράτους φαίνεται ὁ μεγάλος δυναμισμός, ποὺ κυλᾷ τὸ ρέμα τῆς ἐκπληρώσεως τῶν ὑποσχέσεών του, ὅσον ἀφορᾷ τὴν προσπάθειαν διὰ τὴν λαϊκὴν εὐημερίαν (κι' ἔπειτα πῶς ὁ δρόμος, τὸν ὁποῖον ἀκολούθησε, ἦτανε ὁ σωστός, γιατὶ μόνο ἡ ἐπιτυχία ἑνὸς σκοποῦ ἀποδεικνύει τὴν ὀρθότητα τῆς θέσεως τοῦ σκοποῦ τούτου).

Ἀκόμη κάτι ἄλλο μᾶς κάνει νὰ κρατήσουμε μέσα μας, στὴν γλυκειὰ καὶ μακρινὴ μελῳδία, ὡς ποὺ νὰ ἔλθῃ πάλι τὸ γύρισμα τοῦ χρόνου καὶ μᾶς φτερώσῃ ξανὰ ἡ νέα 4η Αὐγούστου τοῦ 1940 μὲ τὶς νέες τοῦ ἔτους ἐπιτυχίες καὶ τὶς νέες πραγματοποιήσεις ὀνείρων: Ὅτι μέσα στὴν ψυχὴ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ εἶναι βαθειὰ χαραγμένη ἡ εἰκόνα Ἐκείνου, ποὺ δημιούργησε τὴ μέρα αὐτὴ καὶ μαζὶ μ' αὐτὴ ἐπέτυχε τὴ σωτηρία καὶ τὴν εὐημερία τοῦ Λαοῦ αὐτοῦ.

Ἡ αὐθόρμητή του συμμετοχὴ στὸν ἑορτασμὸ τῆς ἡμέρας, ὁ ἐνθουσιασμός του καὶ ἡ ἐκδήλωσι τῆς χαρᾶς του, παντοῦ ὅπου παρουσιάζετο ὁ Κυβερνήτης Ἀρχηγός, φανερώνουν ὅτι ὁ Ἄνθρωπος καὶ ἡ Ἡμέρα εἶναι ἄρρηκτα συνδεδεμένα καὶ βαθειὰ στερεωμένα μέσα στὴ λαϊκὴ ψυχὴ καὶ κανεὶς ἄνεμος καὶ καμμιὰ μπόρα, ἀπὸ ὁπουδήποτε κι' ἂν ἔρχεται, δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ ταράξῃ τὴν δυάδα αὐτή, ποὺ ἔχει καταντήσει σύμβολο γιὰ τὸν Ἑλληνικὸ Λαό: 4η Αὐγούστου—Ἰωάννης Μεταξᾶς.

Μικροὶ ἀθληταὶ καὶ ἀθλήτριαι παίρνουν συγχαρητήρια ἀπ' τὸν Ἀρχηγό.

ΚΑΙ ΤΩΡΑ ΕΠΙ ΤΟ ΕΡΓΟΝ

«...Ἀλλὰ ἐκεῖνο, τοῦ ὁποίου ἔχομεν ἀνάγκην πρὸ παντὸς σήμερα, καὶ διὰ πολὺν καιρὸν ἀκόμα, εἶναι ἡ στερέωσις τῶν ὅσων ἤδη ἀπεκτήσαμεν ὑλικῶς καὶ ἰδιαιτέρως τῶν ὅσων ἀπεκτήσαμεν ἠθικῶς...» Εἶναι ἡ νέα ἐντολὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ, μὲ τὴν ὁποίαν προγραμματίζει τὴν ἐργασίαν ποὺ ἔχομεν νὰ ἐπιτελέσωμεν μὲ τὴν ἔναρξιν τοῦ 4ου ἔτους εἰς τὸ ὁποῖον εἰσέρχεται ἡ Ἐθνικὴ σταδιοδρομία τοῦ Νέου Κράτους.

Στερέωσις τῶν ὅσων ἐπετεύχθησαν, ὄχι μόνον εἰς τὸ ὑλικὸν πεδίον, ἀλλὰ πρὸ πάντων εἰς τὸ ἠθικόν.

Τὰ μέλη τῆς «Ἐθνικῆς Ὀργανώσεως Νεολαίας» ἰδιαιτέρως, τὰ ὁποῖα ὑπῆρξαν ἐκ τῶν ἐνεργῶν χειρῶν δράσεως ὑλικῆς καὶ ψυχικῆς διὰ τὴν ἐπίτευξιν τῶν μέχρι σήμερον κερδηθέντων, ἐννοοῦν καλλίτερον παντὸς ἄλλου τὴν βαθυτέραν ἔννοιαν τῶν ἀνωτέρω λόγων τοῦ Ἀρχηγοῦ. Καὶ εἰς τὸ πλαίσιόν των θὰ ἐπιδοθοῦν μὲ τὴν ἔναρξιν τῆς νέας περιόδου εἰς τὴν πραγμάτωσιν τοῦ προγράμματος, τὸ ὁποῖον ὁ Κυβερνητικὸς Ἐπίτροπος μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν ζητεῖ εἰς τὸν λόγον τὸν ὁποῖον ἐξεφώνησεν εἰς τὸ ἑστιατόριον «Ἀβέρωφ», ἀποχαιρετῶν τοὺς ἐπαρχιακοὺς σχηματισμούς, προκειμένου γιὰ τὶς ὑποχρεώσεις ποὺ ἡ Ε. Ο. Ν. ἀντικρύζει τὸ τέταρτον ἔτος:

«.....Ὁ χρόνος αὐτὸς εἶναι ὁ κρίσιμος τῆς Ὀργανώσεως. Εἶναι ἐκεῖνος ποὺ θὰ χρειασθῆ νὰ ἐντείνουμε ὅλες μας τὶς δυνάμεις μέχρι τοῦ σημείου τῆς πλήρους ἐξαντλήσεως, γιὰ νὰ κατορθώσουμε νὰ στερεώσουμε καὶ νὰ ὁλοκληρώσουμε αὐτὸ τὸ ὁποῖον ἐδημιούργησεν ἡ πνοὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ καὶ ἡ αὐτοθυσία καὶ ἡ πίστις τῶν παιδιῶν τῆς Ἑλλάδος».

Ἡ ἀγάπη τοῦ Ἀρχηγοῦ πρὸς τὰ παιδιά.

κίζει καὶ δὲν καταστρέφει, ἀλλὰ μορφώνει καὶ ἐνθουσιάζει.

Ἡ νίκη αὐτὴ θὰ εἶναι κατ' ἀνάγκην μακραίωνη, γιατὶ ὁ λαὸς γνώρισε τὸν ἑαυτό του καὶ ἔνοιωσε τὴν ἴδια του ψυχικὴ δύναμι. Ἡ ὑπόσχεσι τῆς 4ης Αὐγούστου ἦτανε λαϊκή, ξεπήδησε ἀπὸ τὴν πιὸ ἐσωτερικὴ εὐγενῆ τοῦ λαοῦ θέλησι. Καὶ ἡ λαϊκὴ ψυχὴ ξέρει νὰ κρατῆ τὴν ὑπόσχεσί της, γιατὶ διαισθάνεται ὅτι δὲν τῆς ἐπιβάλλουν ξένες πρὸς αὐτὴν θελήσεις, ἀλλὰ ὅτι τὴν ἀγαποῦν, τὴν μορφώνουν, τῆς δίνουν πίστι, τὴν ἐνθουσιάζουν. Ἔτσι ἡ λαϊκὴ ὑπόσχεσι ὡδήγησε στὴν ἀρχὴ καὶ ἡ λαϊκὴ ἐκπλήρωσι ὁδηγεῖ πρὸς τὴν ἀληθινὴ λαϊκὴ νίκη. Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο φαντάστηκε καὶ ὁ μεγάλος Πλάτων τὸ ἀπόσταγμα μιᾶς πολιτειακῆς θεωρίας.

Ὅταν ὁ σημερινὸς Ἀρχηγὸς μὲ καρδιοχτύπι καταπιάστηκε τὸν ἀγῶνα τῆς ἑλληνικῆς ἀναγεννήσεως ἦτανε, ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἡ κάλλιο ἀπὸ τότε ποὺ ἔνοιωσε τὴν ἀνάγκη αὐτὴ τοῦ λαοῦ του, πληρωμένος ἀπὸ τὴν πίστι στὸ λαὸ αὐτὸν καὶ στὶς ἐσωτερικὲς τῆς ψυχῆς του δυνάμεις. Ὁ πρῶτος του σκοπὸς ἦτανε νὰ ἐλευθερώσῃ ἀπὸ τὴν σφαλερὴ καὶ καταστρεπτικὴ χρησιμοποίησι τὶς δυνάμεις αὐτές. Πᾶνε χρόνια τώρα, ποὺ ἀγωνίζεται τὸν ἀγῶνα αὐτὸν τὸν δημιουργικὸ καὶ θἄρθουν κι' ἄλλα ἀκόμα, ποὺ θὰ τὸν βροῦν αὐτὸν καὶ τὴν Ἰδέα του ἀκούραστους ἀγωνιστάς.

Ὅταν σὲ μιὰ συγκέντρωσι τῆς νεολαίας ἢ σ' ἕνα ταξίδι του βλέπουμε τὰ ξυπνὰ μάτια τῆς ἑλληνικῆς νεότητος νὰ πετοῦν φλόγες στὰ λόγια τοῦ Ἀρχηγοῦ, ὅταν ἁπλώνουν τὰ χέρια σὰν φτερά, ποὺ θέλουν νὰ πετάξουν πρὸς αὐτόν, ὅταν ἕνα ὁμόφωνο ξέσπασμα γιὰ «τὸν πατέρα» σχίζῃ τὸ γαλανὸ ἑλληνικὸ οὐρανὸ εἶναι τὸ δεῖγμα τῆς πίστεως,ποὺ γυρνᾷ στὴν πηγή της, στὴν ἀφετηρία της. Γιατὶ ὅλη αὐτὴ ἡ πίστι, ὅλος αὐτὸς ὁ δυναμικὸς ἐνθουσιασμὸς ἐξεπορεύθη ἀπὸ τὴ δυνατὴ τοῦ Ἀρχηγοῦ ψυχὴ γιὰ νὰ πέσῃ δροσερὴ βροχούλα καρποφόρα καὶ ζωογόνα στὴν ψυχὴ τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ καὶ τῆς ἑλληνικῆς νεολαίας, καὶ γιὰ ν' ἀνεβῇ πάλι γαλαζοκόκκινο σύννεφο πρὸς Ἐκεῖνον. Κι' ἔτσι Αὐτὸς ὁπλίζει τὸ Λαό του μὲ πίστι γιὰ τὶς ἀρετὲς καὶ τὶς ἀξίες του τὶς ἴδιες καὶ ὁ λαός του σὰν θυμίαμα καὶ δῶρο ἀνεβάζει τὴν πίστι αὐτὴ πάλι πρὸς Αὐτόν.

Ἐκεῖνος πιστεύει ἀκράδαντα στὶς δημιουργικὲς τοῦ Λαοῦ του ἀξίες καὶ ὁ Λαός του ἐνθουσιασμένος πιστεύει στὴν ἡγετική του ἱκανότητα. Μόνο ἡ ἀλήθεια αὐτὴ σφραγίζει ἕνα γνήσιο Ἀρχηγό.

ΑΙ ΥΠΟΘΗΚΑΙ ΤΟΥ ΤΥΡΤΑΙΟΥ

Ο ὀνομαστὸς τῆς ἀρχαιότητος ποιητής, ὁ Τυρταῖος ὁ Ἀθηναῖος, ἔγραψεν, ὅπως εἶναι γνωστόν, ἐκτὸς ἀπὸ τὴν «Εὐνομίαν» καὶ τὰς «Ὑποθήκας», ποὺ ἀποτελοῦσαν ἐνθουσιώδη παρόρμησιν τῶν Σπαρτιατῶν ὅταν ἐπολεμοῦσαν κατὰ τῶν Μεσσηνίων. Ἀπὸ τὰς «Ὑποθήκας» ἐσώθησαν τρεῖς, ἀπὸ τὰς ὁποίας μίαν ἀπέδωσεν εἰς τὴν νεοελληνικὴν ὁ μακαρίτης Σῖμος Μενάρδος. Ἀξίζει ν' ἀποσπάσωμεν μερικοὺς στίχους :

Δὲν λογαριάζω οὐδὲ ψηφῶ κανένα τῶν ἀνθρώπων
ἐγὼ γιὰ τάχος τῶν ποδιῶν ἢ δυναμοχεριά,
καὶ ἂν ἔχῃ τὴν κορμοστασιὰ καὶ τὴν γροθιὰ Κυκλώπων
μὰ κι' ἂν νικάῃ στὸ τρέξιμο τῆς Θράκης τὸν Βορηᾶ
κι' ἂν ἔχῃ ἀπὸ τὸν Τιθωνὸ πιότερα τοῦτος κάλλη
κι' ἀπὸ τὸν Μίδα τὸν πολὺ πιὸ πλούσιος κι' ἂν γενῇ,
καὶ ἂν ξεπερνάῃ τὸν Πέλοπα στὴν ἀρχοντιὰ των ἄλλη
καὶ ἂν ἔχῃ τὴν γλυκόλαλη τ' Ἀδράστου τὴν φωνή,
καὶ ἂν ἔχῃ πᾶσα χάρι του, χωρὶς λεβεντιὰ νἄχῃ!
γιατ' ἄνδρας τοῦτος δὲν εἶναι—τοῦ κάκου—ἂν δὲν μπορῇ
τοὺς ματωμένους σκοτωμοὺς νὰ βλέπῃ μέσ' στὴ μάχη
καὶ στὸν ἐχθρὸ ὅλο πιὸ κοντὰ νὰ πάῃ καὶ νὰ βαρῇ.
Νά, τούτη εἶν' παλληκαριά, τ' ἀτίμητο στεφάνι,
π' ἀξίζει πρῶτα νὰ φορῇ στὸν κόσμο κάθε νειὸς
γιατὶ καὶ τῆς πατρίδας του καὶ ὅλων καλὸ θὰ κάνῃ
σάν προσπερνᾷ ἀπὸ τὶς γραμμὲς καὶ μπαίνῃ ὀμπρὸς ὀμπρὸς
καὶ προπιασμένο τί θὰ πῇ φευγιὸ μηδὲ τὸ ξέρει
καὶ ὅλη του βάζει τὴν ψυχὴ ἐκεῖ καὶ τὸ θυμὸ
καὶ δίνει τοῦ συντρόφου του θάρρος πολὺ καὶ χέρι
αὐτὸς εἶναι στὸν πόλεμο ὁ ἄνδρας ποὺ τιμῶ!

Αὐτοὺς τοὺς στίχους δὲν ἠμποροῦσε παρὰ νὰ φέρῃ εἰς τὸν νοῦν ἐκεῖνος ποὺ εὑρέθη εἰς τὴν παρέλασιν τῆς λεωφόρου Ἀλεξάνδρας καὶ τὴν ἑπομένην ἔβλεπεν εἰς τὸ Στάδιον τὰς πυκνὰς φάλαγγας τῶν νεαρῶν Ἑλληνοπαίδων νὰ ἐκτελοῦν τὰς ἀσκήσεις ποὺ τόσην ἐπροκάλεσαν ἐντύπωσιν.

Συμβαίνει κάτι τὴν στιγμὴν αὐτὴν εἰς τὴν Ἑλληνικὴν φυλήν, ποὺ μόνον ἕνας ἐπιπόλαιος παρατηρητής, ἕνας ἀδιάφορος γλεντοκόπος τῆς ἐποχῆς του δὲν προσέχει ἢ δὲν εἶναι εἰς θέσιν νὰ καταλάβῃ. Συμβαίνει κάτι ποὺ ἀλλοιώνει βαθύτατα τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἢ μᾶλλον ποὺ ἀποβάλλει ὅλα τὰ προσεπίκτητα ἐλαττώματα, ὅλα αὐτὰ ποὺ παρεμόρφωσαν τὸ Ἑλληνικὸν ἦθος, τὴν Ἑλληνικὴν ψυχὴν καὶ ἐθόλωσαν τοὺς Ἑλληνικοὺς ὁρίζοντας.

Ὁ Ἕλλην ἦτο καὶ εἶναι ἐκ φύσεως ἐνθουσιώδης πατριώτης, ἄνθρωπος ποὺ ἀγαπᾷ μὲ πάθος τὴν πατρίδα του καὶ ἔχει εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν ἀνεπτυγμένην τὴν ἐθνικήν του ὑπερηφάνειαν. Συνέβη ὅμως κατὰ τοὺς τελευταίους καιροὺς ὥστε τὰ μεγάλα αὐτὰ προτερήματα νὰ εὑρεθοῦν κεκαλυμμένα ἀπὸ τὴν βαρεῖαν πέτραν τῆς ἀδιαφορίας, ποὺ εἶναι χειρότερη ἀπὸ πᾶσαν ἄλλην συμφοράν.

Ἐκεῖνο ποὺ συνέβη δὲν εἶναι δύσκολον νὰ τὸ διίδωμεν. Ἡ κομματικὴ διαφθορὰ καὶ ἡ κομματικὴ διαμάχη ἔσβησαν ἀπὸ τοὺς Ἑλληνικοὺς ὁρίζοντας ὅλους τοὺς ὡραίους αἰῶνας, διέγραψαν τοὺς ἐθνικοὺς σκοποὺς καὶ βοηθούσης καὶ τῆς κομμουνιστικῆς προπαγάνδας, ἔρριψαν τὴν Ἑλλάδα εἰς τὸν στίβον τοῦ εὐτελοῦς καὶ ἐθνοφθόρου ἀλληλοσπαραγμοῦ. Καὶ τὸ παιδί, συμμεριζόμενον καὶ αὐτὸ τὴν ζωὴν τῶν μεγάλων, ὑπέστη τὴν ἐπίδρασίν των. Μίαν ἄλλην ἐποχὴν τὰ παιδιὰ ἐγκατέλειπαν τὰ μαθητικὰ θρανία διὰ νὰ φύγουν νὰ πολεμήσουν μαζὶ μὲ τοὺς μεγάλους. Ἐνθυμοῦμαι καὶ τώρα μὲ συγκίνησιν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, ὅταν εἰς τὸ Γυμνάσιον ποὺ ἐφοιτοῦσα ἐξέσπασεν ἡ εἴδησις ὅτι δέκα μαθηταὶ τῆς τελευταίας τάξεως τοῦ Γυμνασίου, παιδιὰ ὅλα δεκαεξ καὶ δεκαεπτὰ ἐτῶν, ἐγκατέλειψαν τὰ μαθητικὰ θρανία καὶ ἔφυγαν κρυφὰ ἀπὸ

Ἀρχαῖος Ἕλλην ὁπλίτης.

γονεῖς καὶ διδασκάλους εἰς τὴν Βόρειον Ἤπειρον, ὅπου ἡ κυβέρνησις τῆς αὐτονόμου αὐτῆς Ἑλληνικῆς ζώνης διεξῆγε κατὰ τῶν Ἀλβανῶν τὸν ἀγῶνα τῆς τιμῆς καὶ ἐλευθερίας. Ἀλλά, προηγουμένως, αὐτοὶ οἱ διδάσκαλοι εἶχαν δώσει τὸ παράδειγμα, διότι θερμοὶ πατριῶται, ἐγκατέλειψαν καὶ ἀπὸ αὐτοὺς ὄχι ὀλίγοι τὰς ἕδρας των, μολονότι τοὺς κροτάφους των ἐλεύκαιναν τὰ χρόνια, διὰ τὴν Βόρειον Ἤπειρον, ἀπὸ τὴν ὁποίαν ὑψώνετο ἡ ἀγωνιώδης ἐπίκλησις μιᾶς χώρας ἀπὸ χιλιετηρίδων Ἑλληνικῆς.

Ἐνθυμοῦμαι ἀκόμη μὲ συγκίνησιν ἀπὸ τὰ παιδικά μου χρόνια τὸν ἐνθουσιασμὸν ποὺ τρικύμιζε τὰς ψυχὰς ἡμῶν, τῶν πολὺ μικρῶν κατὰ τὴν ἡλικίαν, ὅταν ἔφθασεν ἡ εἴδησις ὅτι εἰς τὸν δεύτερον βαλκανικὸν πόλεμον εὐπῆκαν πρῶτοι εἰς τὴν Καβάλλαν οἱ πρόσκοποι, παιδιὰ δεκαεξ καὶ δεκαεπτὰ ἐτῶν, ποὺ εἶχαν ἀποτελέσει ἰδιαιτέραν φάλαγγα καὶ ἐπολεμοῦσαν ὅπως οἱ μεγάλοι εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ.

Τί σημαίνουν ὅλα αὐτά ; Ἁπλούστατα: ὅτι ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς εἶναι ἡ ὡραιοτέρα ζύμη ποὺ ἠμπορεῖ νὰ γίνῃ, ὅτι δὲ ἀκόμη δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ σβήσουν ἀπὸ τὴν ψυχὴν προτερήματα ποὺ ἀποτελοῦν αὐτὴν τὴν σύστασίν της.

Μᾶς λέγουν ὅμως ἀκόμη, ἀντιστρόφως, πόσον ἐντέχνως διεξήχθη ἡ καρδιοφθόρος προπαγάνδα, μὲ πόσην δεξιότητα τὰ ἀνατρεπτικὰ στοιχεῖα ἐπωφελήθησαν τῶν ἀστικῶν διενέξεων διὰ νὰ ναρκώσουν αἰσθήματα, διὰ ν' ἀπογοητεύσουν τοὺς ἐνθουσιώδεις, διὰ ν' ἀμαυρώσουν τὰ ἐθνικὰ ἰδανικά. Θὰ ἦτο ὅμως ἀνάξιος ὁ Ἑλληνικὸς λαὸς νὰ ἔχῃ τὴν ἱστορίαν ποὺ ἔχει, νὰ ἔχῃ τόσην ψυχικὴν νεότητα καὶ πνευματικὴν ἐπάρκειαν, ἂν δὲν θὰ ἦτο ἱκανὸς ν' ἀποβάλῃ τοὺς τριβόλους ποὺ ἐφύτρωσαν εἰς κακὰς ὥρας ἐντὸς τοῦ ἐθνικοῦ ἀγροῦ. Καὶ δὲν θὰ ἦσαν ἄξια τὰ Ἑλληνόπουλα νὰ κρατήσουν αὔριον εἰς τοὺς ὤμους των τὴν ἰσχυρὰν καὶ ἀρτίως ὠργανωμένην Ἑλλάδα, ποὺ παρασκευάζεται δι' αὐτά, ἂν δὲν ἦσαν ἱκανὰ νὰ εὑρεθοῦν ἀμέσως εἰς τὸν εὐθὺν δρόμον.

Ἀλλὰ τὰ Ἑλληνόπουλα, εὐθὺς ὡς ἀπέκτησαν σκοποὺς καὶ κατευθύνσεις, εὐθὺς ὡς ἔπαυσαν νὰ ὑφίστανται τὴν ἐπίδρασιν τῶν κακῶν εἰσηγήσεων, εὑρέθησαν ἁγνὰ μὲ τὴν ψυχὴν γεμάτην Ἑλλάδα, εἰς τὸν ὡραῖον δρόμον τῆς τιμῆς καὶ τοῦ καθήκοντος. Πενήντα χιλιάδες ἦσαν τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ παρήλασαν εἰς τὴν λεωφόρον Ἀλεξάνδρας, πενήντα χιλιάδες αὐριανοὶ στρατιῶται, τῶν ὁποίων τὰ στήθη θερμαίνει ἡ ἀγάπη πρὸς τὴν Ἑλλάδα. Πενήντα χιλιάδες αὐριανοὶ οἰκογενειάρχαι, ποὺ τὰ σπίτια των θὰ εἶναι βωμοὶ ὑψωμένοι εἰς τὴν λατρείαν τῆς Ἑλλάδος. Ἀλλ' ἦσαν μόνον πενήντα χιλιάδες τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ παρήλασαν εἰς τὴν λεωφόρον Ἀλεξάνδρας ; Δὲν ἦσαν μαζὶ καὶ ὅλα τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς Ἑλλάδος, τοῦ Ἑλληνισμοῦ ὅλου, αἱ ἑκατοντάδες χιλιάδων τῶν Ἑλληνοπαίδων, ποὺ θὰ ἦσαν ἕτοιμοι εἰς κάθε στιγμὴν ν' ἀποδείξουν ὅτι ὅσα μᾶς λέγει ὁ Τυρταῖος δὲν εἶναι λέξεις ἄνευ σημασίας, ἀλλ' ἡ ἁπτὴ πραγματικότης μιᾶς Ἑλλάδος ποὺ ὀρθοῦται ἀστραπηβόλος, φλογερά, θαυμαστή ;

Ὅτι κάτι ἤλλαξεν εἰς τὸν τόπον μας τὸ ξεύρομεν καὶ τὸ διαπιστώνομεν ὅλοι μας. Ἀλλ' ἐκεῖνο ποὺ πρέπει νὰ μᾶς ἐνθουσιάζῃ, νὰ μᾶς ἐνθαρρύνῃ ὡς φυλὴ καὶ κράτος, εἶναι ὅτι πρώτη ἡ νεολαία ἠκολούθησε τὸ μέγα κήρυγμα καὶ εὑρίσκεται εἰς τὴν πρώτην γραμμὴν τῆς Ἑλληνικῆς ἀναδημιουργίας. Ἔπρεπε νὰ βλέπῃ κανεὶς μόνον τὰ πρόσωπα τῶν παιδιῶν αὐτῶν εἰς τὴν παρέλασιν καὶ εἰς τὸ Στάδιον, ἔπρεπε νὰ τὰ παρακολουθῇ εἰς τὴν καθη-

(Συνέχεια εἰς τὴν σελίδα 1479)

ΠΡΟΣ ΑΝΑΚΑΛΥΨΙΝ ΤΩΝ ΜΥΚΗΝΩΝ

Ηταν ἡ ἐποχὴ ποὺ ἡ Ἑλλὰς ἀγνοοῦσε τὸν ἴδιο της τὸν ἑαυτό! Οἱ πολεμιστές, ποὺ ἀγωνίσθηκαν γιὰ ν' ἀπελευθερώσουν τὴν πατρίδα τους, ἦσαν ἀγράμματοι οἱ περισσότεροι! . . . Ὁ Κολοκοτρώνης μόλις μποροῦσε νὰ ζωγραφίζῃ τὴν ὑπογραφή του κι' ὁ Κίτσος Τζαβέλλας, ποὺ διωρίστηκε Ὑπουργὸς τῶν Στρατιωτικῶν ἀπὸ τὸν Ὄθωνα, δὲν ἤξερε καλὰ - καλὰ οὔτε ἀνάγνωσιν !.... Θὰ ἦταν λοιπὸν πολυτέλεια μεγάλη νὰ ἀξιώσῃ κανεὶς ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους αὐτοὺς περισσοτέρας γνώσεις καὶ μάλιστα ἀρχαιολογικές... Μὰ οὔτε καὶ οἱ νεώτεροί τους, τὰ παιδιά τους νὰ ποῦμε, ἐσκάμπαζαν ἀρχαιολογία περισσότερη ἀπὸ τοὺς πατεράδες τους... Ἔτσι καὶ ὁ Γενναῖος Κολοκοτρώνης βρέθηκε στὰ στενὰ ὅταν, ὑπασπιστὴς τοῦ Βασιλέως Ὄθωνος, διατάχθηκε ἀπὸ τὸν Βασιλέα νὰ πάῃ στὶς Μυκῆνες.

Ὁ Ὄθων μὲ τὴν Ἀμαλία μετὰ τὴν ἐγκατάστασί τους στὰς Ἀθήνας ἔκαναν τὴν πρώτη τους περιοδεία στὴν Πελοπόννησο ! Ὅταν ἔφτασαν στὸ Ναύπλιον ὁ Ὄθων κάλεσε τὸν ὑπασπιστή του:

— Πρέπει νὰ ἐπισκεφθοῦμε τὰς Μυκήνας, κύριε Κολοκοτρώνη, τοῦ εἶπε ὁ Βασιλεύς. Σεῖς ποὺ γνωρίζετε ἐδῶ τὸν τόπον, παρακαλῶ νὰ φροντίσετε! Αὔριον θὰ γίνῃ ἡ ἐκδρομή Γνωρίζετε τὸ μέρος;

— Μυκήνας, εἴπατε, Μεγαλειότατε; ἠρώτησε κομπιάζοντας ὁ Γενναῖος. Μάλιστα θὰ φροντίσω...

Μὰ ὁ ἄνθρωπος γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωή του ἄκουε περὶ Μυκηνῶν!... Τί διάβολο θὰ ἦσαν αὐτὲς οἱ Μυκῆνες; Ὁ γυιὸς τοῦ γέρου τοῦ Μωριᾶ εἶχε βέβαια ὅλη τὴν ἐξυπνάδα τοῦ πατέρα του. Καὶ δὲν τὰ ἔχασε! Δὲν ἀπελπίστηκε. Καὶ ὅπως κρυφὰ θὰ ἔκανεν ἕνας φιλότιμος ρεπόρτερ βγῆκε στοὺς δρόμους τοῦ Ναυπλίου πρὸς... ἀνακάλυψιν τῶν Μυκηνῶν...

Πῆγε στὸ παζάρι καὶ ρωτοῦσε ὅποιον εὕρισκε μπροστά του:

— Μήπως ξέρετε τὶς Μυκῆνες;

— Μυκῆνες;

— Μάλιστα.

— Πρώτη φορὰ ἀκοῦμε τέτοιο ὄνομα. Τί τόπος εἶναι αὐτός!... Δὲν τὸν ξέρουμε... Δὲν θἆναι ἐδῶ κοντὰ τέτοιος τόπος!...

Μὰ ὅπου κι' ἂν ἐρώτησε στὸ Ναύπλιο ὁ Κολοκοτρώνης πῆρε τὴν ἴδια στερεότυπη ἀπάντησι:

— Δὲν ξέρουμε τί πρᾶμα εἶναι αὐτὲς οἱ Μυκῆνες...

Ἀπελπισμένος ὁ Κολοκοτρώνης ξεκίνησε γιὰ τὸ πιὸ κοντινὸ χωριό!... Θὰ ρωτοῦσε τοὺς χωρικοὺς καὶ κάτι θὰ μάθαινε...

Στὸ δρόμο ἀπάντησε κάτι τσοπάνηδες!... Τοὺς σταμάτησε.

— Γιὰ πῆτε μου, βρὲ παιδιά, μήπως ξέρετε ποῦ εἶναι οἱ Μυκῆνες;

— Μυκῆνες; Ὄχι...

Ὁ πρῶτος Βασιλεὺς Ὄθων.

— Δὲν μοῦ λέτε τότε, τοὺς ξαναρώτησε, μήπως ξέρετε ποῦ πᾶνε οἱ λόρδοι καὶ βλέπουν ἐδῶ τριγύρω κάτι χαλάσματα...

— Καὶ βέβαια ξέρουμε εἶπαν οἱ τσοπάνηδες. Στὸ Χαρβάτι τὸ χωριό, κοντὰ στὰ Φίχτια, πᾶνε συχνὰ οἱ λόρδοι μὲ βιβλία στὰ χέρια καὶ ψάχνουν κάτι παληόπετρες ποὺ βρίσκονται ἀπόξου ἀπὸ τὸ χωριό!

Ὁ Κολοκοτρώνης θυμήθηκε ἐκεῖνο τὸ μέρος! Τὸ ἤξερε καλά, γιατὶ ἐκεῖ πέρα εἶχε κάνει μὲ τοὺς Τούρκους μιὰ γερὴ μάχη κατὰ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπαναστάσεως...

Καὶ γύρισε ἡσυχασμένος πιὰ στὸ Ναύπλιο!...

Τὸ πρωῒ ὁ Γενναῖος Κολοκοτρώνης ἦταν ἕτοιμος νὰ ὁδηγήσῃ τὴν βασιλικὴ ἀκολουθία στὶς Μυκῆνες.

Κίνησαν ἔφιπποι προτοῦ καλὰ καλὰ βγῇ ὁ ἥλιος καὶ ἔφθασαν ἔπειτα ἀπὸ ὄχι κι' ἐπίπονη πορεία στὸ Χαρβάτι. Ὁ Κολοκοτρώνης καμαρωτὸς-καμαρωτὸς ἔδειξε στὸ Βασιλέα τὰ χαλάσματα.

—Ἰδοὺ οἱ Μυκῆνες, Μεγαλειότατε!...

Καὶ πραγματικὰ αὐτὲς ἦσαν...

Ἡ ἀκολουθία τοῦ Βασιλέως ἔμεινε μὲ ἀνοικτὸ τὸ στόμα. Εἶχαν ὅλοι παραξενευτῆ γιὰ τὴν.... σοφία τοῦ Γενναίου Κολοκοτρώνη.

Ἀλλὰ καὶ ὁ Ὄθων εὐχαριστήθηκε γιὰ τὴν σοφία τοῦ ὑπασπιστοῦ του καὶ προσέθεσε:

—Ὁ κ. Κολοκοτρώνης εἶναι ἐξ ὅλων μας ὁ λογιώτερος καὶ ὁ περισσότερον κάτοχος ἀρχαιολογικῶν γνώσεων...

Ποῦ νὰ ἤξερε ὅμως!...

Α. Κ. Μετ.

ΑΝΕΚΔΟΤΟ ΤΟΥ ΚΟΛΟΚΟΤΡΩΝΗ

Ὁ Θεόδωρος Κολοκοτρώνης ἦταν γεννημένος γιὰ ἀρχηγός. Ἦταν ἀπὸ κείνους ποὺ ἤξεραν νὰ ἐπιβάλουν τὴν πειθαρχία... Κάποτε στὸ στρατόπεδο οἱ βάρδιες εἶχαν κοιμηθῆ τὴν νύκτα.

Ὁ Κολοκοτρώνης σὲ μιὰ ἔφοδο τοὺς ἔπιασε καὶ τὸ πρωῒ τοὺς κουβάλησε μπροστὰ στοὺς στρατιῶτες ποὺ παρέταξε...

Καὶ ἄρχισε:

— Δὲν μοῦ λέτε, βρὲ παιδιά, τοὺς ἠρώτησε. Ἂν εἴχατε μιὰ στάνη καὶ δυὸ - τρία μανδρόσκυλα ἐκεῖ καὶ ἔρχονταν οἱ λύκοι καὶ ἔτρωγαν τὰ πρόβατα, γιατὶ οἱ σκύλοι κοιμῶνταν, τί θὰ κάνανε τὰ σκυλιά;

— Θὰ τὰ σκοτώναμε, εἶπαν ὅλοι οἱ στρατιῶτες μὲ μιὰ φωνή.

— Μπράβο, εἶπε τότε ὁ Κολοκοτρώνης. Καλὴ καὶ δικαία ἡ τιμωρία τους.

— Τώρα ἂν αὐτὸ συμβῇ στὸ στρατόπεδο καὶ οἱ βάρδιες ἀποκοιμηθοῦν κι' ἔρθουν οἱ ἐχθροί μας καὶ μᾶς σκοτώσουν ὅλους, τί θὰ τοὺς κάμωμε;

— Θὰ τοὺς σκοτώσωμε, εἶπαν ὅλοι.

— Ὄχι, ἀπήντησεν ὁ Κολοκοτρώνης. Δὲν θὰ τοὺς τιμωρήσωμε τόσο αὐστηρά... Ἀλλὰ τὸ παράπτωμά τους εἶναι βαρὺ καὶ θὰ τιμωρηθοῦν...

Τοὺς πῆρε, λοιπόν, τοὺς ἔβαλε σὲ μιὰν ἄκρη παρατεταγμένους τοὺς φρουροὺς καὶ ἔβαλε ὅλο τὸ στράτευμα νὰ παρελάσῃ ἐμπρός τους γιὰ νὰ γνωρίσῃ τοὺς ἀναξίους αὐτοὺς φρουρούς.

Ἀπὸ τὴ Βυζαντινὴ Ἱστορία

ΜΕ ΤΟ ΝΙΚΗΦΟΡΟ ΦΩΚΑ

ὑπὸ : Μ. ΑΝ.

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

— Ποιὸς εἶναι ὁ πατέρας σου; ρώτησε ἡ κυρὰ Σταύραινα καὶ τὸν κοίταξε ἀπὸ τὴν κορφὴ ὡς τὰ πόδια... προσπαθῶντας ἀπὸ τὰ χαρακτηριστικὰ τοῦ προσώπου καὶ τὴν κορμοστασιὰ νὰ καταλάβη.

Χωρὶς ν' ἀπαντήση ἔβγαλε ἀπὸ τὸν κόρφο του ἕνα πιττάκιο καὶ τόδωσε στὴν κυρὰ Σταύραινα, ποὺ ὅσο πήγαινε ἀποροῦσε περισσότερο...Ὁ νέος ἦταν ψηλός, μελαχροινὸς μὲ σγουρὰ μαλλιά... Τὰ μάτια του κάτι τῆς θύμιζαν, κάτι κρυμμένο ἴσως βαθειὰ στὴ μνήμη της ἀπὸ τὰ χρόνια ποὺ πέρασαν... κάτι ποὺ δὲν μποροῦσε νὰ ξεχωρίση, μ' ὅλο ποὺ ξανάτρεχε στὰ περασμένα καὶ περνοῦσαν μπροστά της σὰν ἀστραπὴ πρόσωπα καὶ πράματα...

Αὐτὸς τὴν κοίταζε μ' ἕνα χαμόγελο ὅλο εὐχαρίστηση, ὅπως κοιτάζει κανεὶς κάποιον ποὺ πιθυμοῦσε νὰ γνωρίση καὶ στὴ φαντασία του τὸν ἔπλαθε ἔτσι, τὸν ἔπλαθε ἀλλοιῶς, καὶ τώρα νὰ ποὺ στέκει ἐκεῖ ὁλοζώντανος μπροστά του καὶ μπορεῖ νὰ χορτάση τὴν περιέργεια ποὺ τὸν ἔκαιγε...

«Μὰ δὲν εἶναι σωστὸ» σκέφθηκε ἡ κυρὰ Σταύραινα «νὰ στέκη ὁ ἄνθρωπος μπρὸς στὴν πόρτα μου»...

— Πέρασε, τοῦ εἶπε, ἀπὸ μέσα...Κάτι μοῦ θυμίζεις, παιδί μου, κάπου μοῦ φαίνεται πὼς σὲ εἶδα... μὰ ποῦ καὶ πότε... Νὰ μὲ συμπαθᾷς... γέρασα πιά, καθὼς βλέπεις, καὶ σκοτίστηκε μαθὲς τὸ μυαλό μου..

— Δὲ μὲ εἶδες πουθενὰ γιατὶ ἔρχομαι πρώτη φορὰ στὴ Θεσσαλονίκη. Τὰ μάτια σου σὲ γελᾶνε, κυρά μου... Κάτι ἄλλο βαθύτερα μιλᾷ μέσα σου, ἡ καρδιά σου, τὸ αἷμα σου...

— Ποιὸς εἶσαι, γυιέ μου; ξαναρώτησε ἡ κυρὰ Σταύραινα μὲ λαχτάρα... Ὡς τόσο κάθισε... μπορεῖ νἄσαι κουρασμένος... Ἔφτασες ἀπὸ θαλασσινὸ ἢ στεριανὸ δρόμο; Ἔφερες καὶ πραμάτειες μαζί ἢ μονάχα γιὰ νὰ προσκυνήσης τὴ χάρη του;...

Λέγοντας τοῦτα καὶ χωρὶς νὰ περιμένη ἀπάντηση τοῦδωσε σκαμνὶ νὰ καθίση κάτω ἀπὸ τὴν κληματαριὰ τῆς αὐλῆς καὶ μπῆκε μιὰ στιγμὴ μέσα γιὰ νὰ παραγγείλη στὴ βαγίτσα νὰ ἑτοιμάση κάτι νὰ πιῆ ὁ ἄνθρωπος ἕνα νερό... Ἦτανε σίγουρη πὼς ἕνας παληὸς φίλος, μπορεῖ καὶ συγγενής, ποὺ ξενιτεύτηκε τώρα καὶ χρόνια, τῆς ἔστελνε τὸ βλαστάρι του.

Ἡ κυρὰ Σταύραινα ἔκλεινε πιὰ τὰ ἑβδομῆντα... πολλοὶ τέτοιοι φίλοι καὶ συγγενεῖς μάκρυναν ἀπὸ κοντά της κι' ἔσβυσαν μὲ τὸν καιρὸ σὲ μιὰ θαμπάδα ποὺ πύκνωνε ὁλοένα... σὰν τόποι ἀγαπημένοι ποὺ ἀφίνει κανεὶς παρακινημένος ἀπὸ τὴν ἀνάγκη, μὰ τοὺς λαχταρᾷ. Ὡς τόσο φτάνει νὰ τοῦ δώσουν τὸ ἐλεύτερο μιὰ στιγμὴ οἱ καημοὶ καὶ οἱ ἔγνιες ποὺ μᾶς τριγυρίζουν πάντα σὰ βουερὸ μελισσολόϊ.

Ἅμα τελείωσε πῆρε ἕνα ἄλλο σκαμνὶ καὶ κάθισε ἀπέναντί του, ὅλο χαρούμενη προσδοκία, κρατῶντας τὸ πιττάκιο στὸ χέρι. Δὲν ἤξερε νὰ διαβάζη κι' ἔτσι ἀπὸ τοῦτο, τοὐλάχιστο γιὰ τώρα, δὲν ἦταν μπορετὸ νὰ φωτιστῆ...

— Πολὺ κόπιασα νὰ σ' εὕρω, κυρά μου, κι' ἂν σοῦ πῶ πὼς τρεῖς μέρες ρωτάω καὶ ἀναρωτάω ἐδῶ στὰ γύρω γιὰ τὴν ἀφεντιά σου, μπορεῖ καὶ νὰ μὴ μὲ πιστέψης... Καινούργιος κόσμος ἦρθε, καθὼς φαίνεται, στὴν πολιτεία, καὶ οἱ παληοὶ ἢ πέθαναν πιὰ ἢ δὲν ἀναθυμοῦνται τὰ περασμένα... Ὡς τόσο δὲν ἔχουν κι' ἄδικο... γιατὶ ἀπὸ τότε πέρασαν σωστὰ πενῆντα πέντε χρόνια....

— Πενῆντα πέντε χρόνια; εἶπε ἡ κυρὰ Σταύραινα κι' ἄνοιξε τὰ μάτια της ἀπὸ τὸ ξάφνιασμα... ὅσο μποροῦσαν ν' ἀνοίξουν τὰ μικρά της ματάκια.

Μὰ στὸ μέρος αὐτὸ πρέπει νὰ κόψουμε γιὰ νὰ ἱστορήσουμε μὲ λίγα λόγια ἕνα φοβερὸ περιστατικό, ποὺ ἔκαμε ὅλη τὴν αὐτοκρατορία νὰ θρηνήση καὶ τόσο βαθειὰ πλήγωσε τὴν καρδιὰ τῶν ἀνθρώπων ποὺ ἀπόφευγαν καὶ νὰ τ' ἀνιστορήσουν ἀκόμα. «Τότες πού...» ἔλεγαν μονάχα καὶ τὰ πρόσωπά τους σκοτείνιαζαν...

Τὸν Ἰούλη τοῦ 904... Ζεστὸ ἀπομεσήμερο... Στὸ λιμάνι τῆς Θεσσαλονίκης ἀράζει ἕνα ἐμπορικὸ καράβι....Ἡ προκυμαία εἶναι ἔρημη... Μερικοὶ φρουροὶ τριγυρίζουν κάτω ἀπὸ τοὺς ἐμβόλους τῆς μεγάλης δημόσιας ἀποθήκης ποὺ σωρεύανε προσωρινὰ τὶς πραμάτειες γιὰ νὰ τὶς κοιτάξουν οἱ κομερκιάριοι νὰ ὁρίσουν τί κομέρκι πρέπει νὰ πληρώσουν καὶ νὰ τὶς σφραγίσουν.

Ὅλος ὁ ἄλλος κόσμος πασκίζει νὰ βρῆ ἀνακούφιση στὸν ἴσκιο τοῦ σπιτιοῦ. Ὁ καραβοκύρης κατεβαίνει, τρέχει βιαστικὰ στὸν ἔπαρχο νὰ τοῦ φέρη τὸ μαντᾶτο πὼς οἱ Σαρακηνοὶ ξεκίνησαν γιὰ κοῦρσος μὲ ὁλόκληρο στόλο ἀπὸ τὴν Κρήτη, πὼς ρήμαξαν κιόλας μερικὰ νησιὰ τῆς Ἄσπρης Θάλασσας καὶ πὼς κατὰ τὸ δρόμο ποὺ ἀκολουθοῦν φαίνεται πὼς κοπιάζουν κατὰ δῶ....

Οἱ σαλπιγκταὶ βάρεσαν τὰ βούκινα

— Τοὺς εἶδες μὲ τὰ μάτια σου; ρωτᾷ ὁ ἔπαρχος ποὺ σηκώθηκε ἀγουροξυπνημένος καὶ κακόκεφος... Μὴν εἶσαι μεθυσμένος, κακομοίρη, καὶ μοῦ κουβάλησες ἐδῶ πέρα λόγια τῆς ταβέρνας γιὰ νὰ κάνης τὸν κόσμο ἄνω κάτω; Ἀλλοίμονό σου!

—Ἐνδοξότατε, γιὰ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, πάρε τὰ μέτρα σου... Μονάχα ἡ καλή μου τύχη μὲ βοήθησε καὶ ξέφυγα ἀπὸ τὰ νύχια τους.

Ὁ ἔπαρχος ὅμως προτίμησε νὰ περιμένη δυὸ τρεῖς μέρες ὥς που νάρθοῦν μηνύματα πιὸ σίγουρα... Κι' ἅμα φτάσανε κι' ἄλλα καράβια ἀκόμα ποὺ κατάφεραν νὰ ξεφύγουν ἀπὸ τὸ μπλοκάρισμα τῶν κουρσάρων καὶ βεβαιώσανε τὰ ὅσα εἶχε πῆ ὁ πρῶτος, ἀποφάσισε νὰ ζητήση βοήθεια ἀπὸ τοὺς στρατηγοὺς τῶν κοντινῶν θεμάτων καὶ βάλθηκε συνάμα νὰ ἐπιδιορθώση τοὺς πύργους καὶ τὶς πολεμίστρες καὶ νὰ συμμαζέψη τὴ φρουρὰ μέσα στὸ κάστρο. Αὐτὰ ὅμως ὅλα, νὰ ποῦμε ἔτσι, γιὰ κάθε ἐνδεχόμενο γιατὶ ἀληθινὰ ποτὲ δὲν πίστεψε πὼς οἱ κουρσάροι θὰ τολμοῦσαν νὰ χτυπήσουν τὸ σημαντικώτερο κέντρο τῆς Αὐτοκρατορίας ὕστερα ἀπὸ τὴ Βασιλεύουσα. Τώρα καὶ διακόσια χρόνια κανεὶς δὲν ἀποκότησε κάτι τέτοιο, μὰ καὶ πρίν, τὸν ἕκτο ὥς τὸν ὄγδοο αἰῶνα, μήπως μπορέσανε νὰ καταφέρουν τίποτα οἱ Σλαῦοι μ' ὅλες τὶς ἐκστρατεῖες ποὺ ἔκαμαν καὶ τὰ φουσᾶτα ποὺ ρίξαν σὰν κύματα ἀγριεμένης θάλασσας τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο γιὰ νὰ πατήσουν τὴν πολιτεία; Ἴσα ἴσα τότες κατάλαβε ὁλόκληρος ὁ κόσμος πὼς ἡ Θεσσαλονίκη δὲν εἶχε μόνο τοὺς γενναίους κατοίκους της μὰ καὶ τὸν πολιοῦχο της ἅγιο Δημήτρη ποὖστεκε ἄγρυπνος προστάτης καὶ ὑπερασπιστής... Ἐχτροὶ καὶ φίλοι τὸν ἔβλεπαν καβάλλα στὸ ἄσπρο του ἄλογο νὰ τρέχη ἀπὸ τὴ μιὰ ἄκρη ὥς τὴν ἄλλη... ἀκόμα κι' ἀπάνω στὴ θάλασσα... κι' ἔλαμπε τὸ πρόσωπό του σὰν τὸν ἥλιο, τόσο ποὺ οὔτε καὶ τὴ ματιά σου δὲν μποροῦσες νὰ γυρίσης κατ' αὐτόν... «Μὲ ἱδρῶτες ἐπὶ γενεᾶς γενεῶν, μὲ τὸ αἷμα τῆς τιμίας αὐτοῦ πλευρᾶς, ἐθεμελίωσεν ὁ ὑπερένδοξος Μεγαλομάρτυς ἀσάλευτον τὴν πίστιν ἐν τῇ πόλει αὐτοῦ....». Ἔτσι ἔγραψαν οἱ χρονογράφοι τῆς ἐποχῆς ἐκείνης... Καὶ μιὰ ποὺ εἶχαν λοιπὸν τέτοιο σύμμαχο, γιατὶ νὰ φοβηθοῦνε; Δὲ θἄταν ὀλιγοπιστία ; Μὲ τὸν ἴδιο τρόπο φαίνεται σκέφτηκαν καὶ οἱ στρατηγοὶ ποὺ κάλεσε σὲ βοήθειά του ὁ ἔπαρχος, γιατὶ οἱ μέρες περνοῦσαν κι' οὔτε κἂν ἀπάντη-

ση δὲν δώσανε στὸ κάλεσμά του....

Στὶς τελευταῖες τοῦ Ἰούλη φάνηκαν μέσα ἀπὸ τὴν πρωϊνὴ καταχνιὰ κάτι μεγάλα καράβια νάρχωνται κατὰ το λιμάνι... νὰ σιμώνουν κιόλας, τόσο ποὺ οἱ Θεσσαλονικοὶ κατάλαβαν εὐθὺς ἀπὸ τὸ σκαρί τους, ἀπὸ τὰ τούμπανα καὶ τὶς ἄγριες φωνὲς κι' ἀπ' τὰ φλάμπουρα ποὺ ἀνεμίζανε στὰ ψηλά τους κατάρτια πῶς ἦσαν κουρσάρικα. Βάρεσαν λοιπὸν τὰ βούκινα γιὰ νὰ τρέξουν οἱ στρατιῶτες στὰ πόστα τους, ἄνοιξαν τὶς ἐκκλησιὲς γιὰ νὰ προσευχηθῆ ὁ κόσμος καὶ νὰ παρακαλέση γονατιστὸς τὸν προστάτη ἅγιο νὰ τρέξη βοηθός...

Μέρα καὶ νύχτα τὰ γυναικόπαιδα καὶ οἱ γέροι κλαῖνε μπροστὰ στὴ χρυσὴ διαμαντοστόλιστη εἰκόνα του...

«Μεγαλομάρτη κάνε τὸ θάμα σου! Σὺ ποὺ εἶσαι «τὸ σέμνωμα καὶ τὸ καύχημα καὶ ὁ ὑπέρλαμπρος στέφανος» τῆς πολιτείας σήκωσε κύματα μεγάλα ἀπὸ τὸ νοτιᾶ καὶ σκόρπισε τὰ καράβια τους καὶ φέρε τα νὰ σπάσουν σὰν καρυδόκουπες κάτω ἀπὸ τὶς πολεμίστρες τοῦ κάστρου, ἔτσι ποὺ νὰ γεμίση ἡ θάλασσα πανιὰ καὶ ξύλα...».

Τοῦ κάκου! Οὔτε πνοούλα δὲ φυσάει καὶ τὰ νερὰ εἶναι, θαρρεῖς, πηχτὰ σὰ λάδι. Ὁ ἅγιος στέκει ψηλὰ στὸ φῶς τῶν λαμπάδων ἀκίνητος, σὰ νὰ τοῦ κρατᾶ τὰ χέρια δεμένα μιὰ ἀνώτερη προσταγὴ καὶ δὲν μπορεῖ νὰ διαφεντέψη τὸν ἀγαπημένο του λαό...

Ὡς τόσο ἀκολούθησαν περιστατικὰ ὁλότελα ἀναπάντεχα.

Τὰ κουρσάρικα ἦσαν πενῆντα τέσσερα κι' ἀπὸ διακόσιοι κουρσάροι στὸ καθένα... σωστὰ ἕνδεκα χιλιάδες λυσσασμένα θεριά.

Εὐθὺς κιόλας περιτριγυρίζουν τὴν πολιτεία ἀπὸ τὴν πλευρὰ τῆς θάλασσας, διαλέγουν τὸ πιὸ βολετὸ μέρος, βγαίνουν στὰ ρηχὰ καὶ κεῖθε πασκίζουν νὰ σκαρφαλώσουν στὸ κάστρο. Τὴν πρώτη μέρα δὲν καταφέρνουν τίποτα κι' ἀναγκάζονται νὰ τραβηχτοῦνε πίσω.

Τί νὰ κάμουν; Τί νὰ κάμουν; Σκαρφίζονται μηχανές.

Φορτώνουν πάνω σὲ μεγάλα ἀμάξια βάρκες, τὶς γιομίζουν πίσσα καὶ θειάφι, βγαίνουν πάλι καὶ τὶς σπρώχνουν μὲ ἀλαλαγμοὺς καὶ τούμπανα στὰ καστροπόρτια μὲ σκοπὸ νὰ τὰ κάψουν. Χαμένος κόπος!

Βάζουν σ' ἐνέργεια ἄλλο σχέδιο...

Τὴν παραμονὴ τῆς 1 Αὐγούστου ὅλη τὴ νύχτα οἱ Θεσσαλονικοὶ δὲν κλείνουν μάτι. Κοιτάζουν μὲ ἀγωνία τὰ κουρσάρικα ποὺ εἶναι ἀραγμένα στ' ἀνοιχτά... Μεγάλη φωτοχυσία... χτύποι ἀδιάκοποι ἀπὸ σφυριά, φωνές, σὰ νὰ βάλθηκαν τὰ σκυλιὰ νὰ μαστορέψουν ὁλόκληρο κάστρο μέσα στὴ θάλασσα... καὶ νὰ στεριωθοῦν ἐκεῖ, ἀγνάντια, αἰώνια φοβέρα.

Δέσανε γερὰ δυὸ δυὸ τὰ καράβια πλάϊ μὲ πλάϊ κι' ἀπάνω στὴν κουπαστὴ στελιώσανε μὲ χοντρὰ μαδέρια πύργους ἀψηλούς, ἔτσι ποὺ νὰ μπορῆ κανεὶς νὰ πηδήση εὔκολα ἀπὸ κεῖ στὸ κάστρο, φτάνει μονάχα νάρθῆ κοντὰ καὶ νὰ ρίξη μιὰ σανίδα πλατειὰ γιὰ γιοφύρι.

Σὲ μιὰ νύχτα μέσα τόση δουλειά!... Τοὺς βοήθησε βέβαια καὶ ἡ ἀπανεμιὰ κι' ἔρριξαν ὅσα χέρια μποροῦσαν γιὰ νὰ τελειώσουν τὸ γρηγορώτερο, γιατὶ νὰ πετύχουν ἢ νὰ χαθοῦνε ἦταν ζήτημα καιροῦ μονάχα... Ἔπρεπε ὅ,τι γίνει νὰ γίνη πρὶν πάρουν εἴδηση καὶ φτάσουν τὰ Βασιλικὰ πλόϊμα... πρὶν νοιώσουν οἱ στρατηγοὶ ἀπὸ τὰ κοντινὰ θέματα πῶς δὲν εἶναι παῖξε γέλασε καὶ στείλουν στρατό...

Δηλαδὴ πέντε μέρες, μιὰ βδομάδα τὸ πολύ, εἶχαν καιρὸ μπροστά τους... ὕστερα, ἂν εἶναι μπορετό, νὰ γίνουν καπνὸς καὶ νὰ σβήσουν.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΟ ΑΥΡΙΑΝΟΝ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΝ

Ἐκεῖνον τὸν καιρὸν κάποιος ἀφοῦ ἐπλησίασε τὸν Ἰησοῦν εἶπεν εἰς αὐτόν: Καλέ μου διδάσκαλε τί καλὸ πρέπει νὰ κάμω γιὰ νὰ κληρονομήσω τὴν αἰωνία ζωή; Ὁ Ἰησοῦς τότε εἶπεν εἰς αὐτόν. Γιατί μὲ λὲς καλὸν καὶ ἀγαθόν; Κανένας δὲν εἶναι ἀγαθὸς ἐκτὸς ἀπ' τὸν Θεόν. Ἐὰν ὅμως θέλης νὰ κληρονομήσης τὴν αἰωνίαν ζωὴν δὲν ἔχεις νὰ κάμης τίποτε ἄλλο ἀπὸ τοῦ νὰ κάνης ἐκεῖνα ποὺ μᾶς διδάσκει. Τότε ἐκεῖνος τοῦ λέγει: Τί μᾶς διδάσκει; Καὶ ὁ Ἰησοῦς τοῦ ἀπήντησε. Νὰ μὴ φονεύσης, νὰ μὴ ζητήσης νὰ προσβάλης τὴν τιμὴν τῶν ἄλλων, νὰ μὴ ὁρκισθῆς ψεύτικα, νὰ σέβεται τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου καὶ νὰ ἀγαπήσης τοὺς ἄλλους ὅπως ἀγαπᾶς τὸν ἑαυτό σου. Τότε ἐκεῖνος τοῦ εἶπε: Ὅλα αὐτὰ τὰ κάνω ἀπὸ μωρὸ παιδί. Τί ἄλλο ὅμως μένει νὰ κάμω; Τότε ὁ Ἰησοῦς τοῦ εἶπε· ἂν θέλης νὰ γίνης τέλειος ἄνθρωπος πήγαινε, πούλησε ὅλην τὴν περιουσίαν σου καὶ μοίρασε ὅ,τι πάρης ἀπ' αὐτὴν εἰς τοὺς πτωχοὺς καὶ τότε θὰ γίνης ἄξιος εἰς τὸν οὐρανὸν γιὰ πολὺ περισσότερα· ἀφοῦ δὲ τὰ κάμης αὐτὰ ἀκολούθησέ με. Ἀφοῦ ὅμως ἤκουσε αὐτὰ ἐκεῖνος ἔφυγε γεμᾶτος λύπη γιατὶ ἔτυχε νὰ ἔχη πολλὰ κτήματα.

Ὁ Ἰησοῦς τότε εἶπε εἰς τοὺς μαθητάς του. Σᾶς λέγω μεγάλη ἀλήθεια, ὅτι εἶναι πάρα πολὺ δύσκολο πρᾶγμα ἕνας πλούσιος νὰ γίνη ἄξιος τῆς βασιλείας τῶν οὐρανῶν. Σᾶς ξαναλέγω δὲ ὅτι πιὸ εὔκολο εἶναι νὰ περάση ἕνα χονδρὸ σχοινὶ ἀπὸ τὴν τρύπα τοῦ βελονιοῦ παρὰ πλούσιος νὰ μπῆ στὸν Παράδεισο. Καὶ οἱ μαθηταί του ἀφοῦ ἄκουσαν αὐτὰ απορροῦσαν κι' ἔλεγαν: Τότε ποιὸς λοιπὸν θὰ μπορέση νὰ σωθῆ. Καὶ ὁ Ἰησοῦς ἀφοῦ τοὺς κοίταξε τοὺς εἶπε. Βέβαια γιὰ τοὺς ἀνθρώπους αὐτὸ εἶναι ἀδύνατο, ἀλλὰ γιὰ τὸ Θεὸ ὅλα εἶναι δυνατά.

> Τῷ καιρῷ ἐκείνῳ προσελθών τις εἶπε τῷ Ἰησοῦ· Διδάσκαλε ἀγαθέ, τί ἀγαθὸν ποιήσω ἵνα ἔχω ζωὴν αἰώνιον; Ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ· τί μὲ λέγεις ἀγαθόν; οὐδεὶς ἀγαθὸς εἰ μὴ εἷς ὁ Θεός. Εἰ δὲ θέλεις εἰσελθεῖν εἰς τὴν ζωήν, τήρησον τὰς ἐντολάς. Λέγει αὐτῷ· ποίας; Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε· τὸ οὐ φονεύσεις, οὐ μοιχεύσεις, οὐ κλέψεις, οὐ ψευδομαρτυρήσεις, τίμα τὸν πατέρα καὶ τὴν μητέρα, καὶ ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτόν. Λέγει αὐτῷ ὁ νεανίσκος· πάντα ταῦτα ἐφυλαξάμην ἐκ νεότητός μου· τί ἔτι ὑστερῶ; Ἔφη αὐτῷ ὁ Ἰησοῦς· εἰ θέλεις τέλειος εἶναι, ὕπαγε πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς, καὶ ἕξεις θησαυρὸν ἐν οὐρανῷ, καὶ δεῦρο ἀκολούθει μοι. Ἀκούσας δὲ ὁ νεανίσκος τὸν λόγον ἀπῆλθε λυπούμενος· ἦν γὰρ ἔχων κτήματα πολλά.
>
> Ὁ δὲ Ἰησοῦς εἶπε τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ· ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι δυσκόλως πλούσιος εἰσελεύσεται εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν. Πάλιν δὲ λέγω ὑμῖν, εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ εἰσελθεῖν. Ἀκούσαντες δὲ οἱ μαθηταὶ αὐτοῦ ἐξεπλήσσοντο σφόδρα λέγοντες· τίς ἄρα δύναται σωθῆναι; Ἐμβλέψας δὲ ὁ Ἰησοῦς εἶπεν αὐτοῖς· παρὰ ἀνθρώποις τοῦτο ἀδύνατόν ἐστι, παρὰ δὲ Θεῷ πάντα δυνατά ἐστι.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΕΚ ΤΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΙΟΥ

Μὲ τὸ αὐριανό του Εὐαγγέλιο ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς μᾶς δίδει ἕνα πολὺ μεγάλο μάθημα. Τὰ λόγια ποὺ εἶπε σ' αὐτὸν ποὺ ἦλθε κοντά του καὶ τὸν ρωτοῦσε μὲ τί τρόπο θὰ γίνη ἄξιος γιὰ νὰ κληρονομήση τὴν ἐπουράνιο ζωή, τὰ εἶπε ὄχι γιὰ νὰ κάμη σ' αὐτὸν ἕνα μεγάλο μάθημα ἀλλὰ γιὰ νὰ διδάξη ὅλους μας. Βέβαια εἶναι καλὸ τὸ νὰ μὴ κυττάζωμε νὰ βλάψωμε τοὺς ἄλλους μ' ὁποιοδήποτε τρόπο, ἀλλὰ εἶναι πολὺ πιὸ μεγάλο καλὸ νὰ προσπαθοῦμε νὰ βοηθοῦμε τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους ὅταν τοὺς δοῦμε νὰ βρίσκωνται σὲ κάποια ἀνάγκη. Ὅταν βλέπωμε ἕναν ἄνθρωπο νὰ ὑποφέρη πρέπει μὲ κάθε τρόπο νὰ τὸν βοηθήσωμε καὶ ἐν ἀνάγκη νὰ μὴ διστάσωμε καὶ αὐτὴ τὴν περιουσία μας νὰ πουλήσωμε γιὰ νὰ τὸν βγάλωμε ἀπ' τὴν δύσκολη θέσι ποὺ βρέθηκε.

Μόνο ἔτσι θὰ μπορέσωμε νὰ γίνωμε ἄξιοι μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ καὶ μόνο ἔτσι θὰ ἀπολαύσουμε τὰ ἐπουράνια ἀγαθὰ στὴ μέλλουσα ζωὴ κοντὰ στὸν Πανάγαθο Θεό.

Ἂν κάμωμε κι' ἐμεῖς ὅπως ὁ ἄνθρωπος τοῦ αὐριανοῦ Εὐαγγελίου, τότε δὲν πρέπει ποτὲ νὰ ἐλπίζουμε ὅτι θὰ ἐπιτύχουμε τὴν οὐρανία μακαριότητα. Ἂν ἀποφύγουμε νὰ βοηθήσουμε ὅποιον ἔχει ἀνάγκην, ἂν λογαριάσουμε περισσότερον τὰ προσωρινὰ καλὰ τοῦ κόσμου τούτου ἀπὸ τὸν συνάνθρωπό μας, εἶναι ἀδύνατο νὰ εἴμεθα ἄξιοι μαθηταὶ τοῦ Χριστοῦ.

ΣΤΟΝ ΑΓΥΡΙΣΤΟ

Τὸ νησί, ἁπλωμένο μέσα στὸ μακρινὸ πέλαο, χαιρότανε τὴ χαρὰ τῆς θάλασσας, ποὺ ἥμερη ἔζωνε τὰ περιγιάλια του, ἔγλυφε καὶ τραγουδοῦσε τὶς ἀχτές του καὶ τὸ δρόσιζε μὲ τὶς αὖρες του.

Κάτω στὸ ἔμπα τοῦ λιμανιοῦ στὸν κάβο καὶ ὅπου τὸ κῦμα μούγκριζε στὴ νοτιὰ καὶ σηκωνότανε στὴ σοροκάδα σὰ βουνὸ νὰ τὸν καταπιῇ, εἶναι μέρες τώρα, ποὺ ὁ Ντὰλ-Παναγιώτης, ὁ νοικοκύρης τοῦ νησιοῦ, ὁ γνωστὸς ψαρὰς καὶ «κεφάλαιο» τοῦ τόπου, πιάνοντας τὸ μικρό του ἀγοράκι ἀπὸ τὸ χέρι, πρὶν ἀκόμα καλὰ-καλὰ φέξῃ, πήγαινε καὶ καθίζοντας πάνω στὰ φαγωμένα ἀπὸ τὸν ἀφρὸ βράχια, ἀγνάντευε ὧρες κι' ὧρες τὸ πέλαο. Γιομᾶτος λύπη, ἀξούριστος, μὲ τὰ μάτια ὑγρά, μὲ τὸ πρόσωπο κατσουφιασμένο, δίχως κέφι, δίχως ζωή. Ἀπὸ κεῖ, καθισμένος, στήλωνε τὸ βλέμμα του στὸ βάθος τῆς θάλασσας, ὅπου θάλασσα κι' οὐρανὸς σμίγουνε τόσο, ποὺ δὲν ξεχωρίζεις ποῦ τελειώνει ἡ θάλασσα καὶ ποῦ ἀρχίζει ὁ οὐρανός. Ἀπὸ κεῖ ἀγνάντευε τὰ πλεούμενα, ποὺ ἔσχιζαν τὸ κῦμα κι' αὐλάκωναν τὸν ὑγρὸ δρόμο τῆς ἄπονης θάλασσας. Κυττοῦσε τί καράβι περνᾷ, ποῦ τραβᾷ, ποῦ πάει καὶ λαχταροῦσε νὰ μαντέψῃ τὴ σ κ ο ύ ν α τοῦ Καταστρόφα, ποὺ θάρχότανε ἀπὸ τ' ἀντικρινὰ ἀκρογιάλια τῆς Ἀρτάκης, φέρνοντας πεταχτὸ στάρι καὶ ψωμί. Κι' ὅταν μακριὰ σὰ μπαμπακάκι στὸν ὁρίζοντα φαίνονταν κανένα πανί, ἀγρίευαν τὰ μάτια του λαχταριστά.

—Ἀρά γε νᾆναι τοῦτο, ρωτιοῦνταν, ὥσπου μεγαλώνοντας τὸ πανὶ στὸν ὁρίζοντα, τὸν ἀπέλπιζε.

Ὁ Καταστρόφας εἶχε μέρες πολλὲς ποὺ ὕψωσε πανὶ κι' αὐλάκωσε τὴ θάλασσα τοῦ Μαρμαρᾶ μέσα στὴν Προποντίδα, σβέλτος. Πήγαινε γιὰ στάρια κι' ἀλεύρι καὶ τούτη τὴ φορά. Γυρίζοντας πάλι μὲ τὸ πολύτιμο φορτίο του, γιὰ νὰ ὑψώσῃ τὶς τιμές, θὰ διέδιδε, ἀπαράλλαχτα ὅπως τὸν παληὸν καιρὸ τοῦ Λυσία, καταστροφὲς καραβιῶν, πνίξιμο γαλερῶν, σωμὸ σταριοῦ, αἰχμαλωσίες, πειρατές, γιὰ νὰ ὑψώσῃ τὴν τιμὴ αὐτοῦ ποὺ ἔφερνε ὁ ἴδιος καὶ νὰ βγάλῃ κέρδος πιότερο, ἄνομο, μὰ ποθητό. —Πάει, πάει, δὲν ἔμεινε ἄλλο στάρι. Τὸ ὕστερνὸ ποὺ βρῆκα, ὅποιος προλάβῃ πρόλαβε. Βιαστῆτε, νοικοκυραῖοι, διαλαλοῦσε γιὰ νὰ μοσχοπουλήσῃ τὸ φορτιό του, καὶ γι' αὐτὸ ἀπὸ τὸ λαὸ λογήθηκε «Καταστρόφας», ποὺ φέρνει τὴν καταστροφὴ καὶ τοὔμεινε τὸ παρατσοῦκλι: ὁ Κ α τ α σ τ ρ ό φ α ς!

Ὁ Καταστρόφας, ἕνας ἡλιοκαμένος καὶ σβέλτος θαλασσινός, ξερὸς καὶ ρουφηγμένος ἀπὸ τὴ θάλασσα σὰ Μαυροθαλασσίτικος τσίρος, εἶχε λαμπρὸ καράβι, ποὺ αὐλάκωνε σίγουρα τὸ κῦμα καὶ ὁ στάντζος του φούσκωνε στέριος στοὺς ἀνέμους καὶ τὶς κακοθαλασσιές. Ταξίδευε κάθε λίγο καὶ λιγάκι κι' ἐμπορευότανε. Στὸ ὕστερνό του ταξίδι, παίρνοντας μαζί του τὸν Καραμανλῆ μὲ τ' ἀγύριστο κεφάλι, τὸ πεισματάρικο καὶ τὸν Μαστρογάλιαγάλια ποὺ διορθώνοντας τὶς βρύσες σιγά-σιγά, πάντα ἔλεγε: «ἀγάλι ἀγάλι ἡ ἀγουρίδα γίνεται μέλι», ὠνομάστηκε μ' αὐτὸ τὸ παρατσοῦκλι, ἔσυρε σὰ μὲ δόλωμα καὶ τ' ἀγόρι—τὸ δελφίνι τοῦ νησιοῦ—τοῦ Ντὰλ-Παναγιώτη, τὸ ξανθὸ παλληκαράκι, ποὺ τὸ θάμαζε ὅλο τὸ νησὶ γιὰ τὴν κλίσι του στὴ θάλασσα ἀπὸ μωρό, ὅταν ὁ πατέρας του τὸ μάθαινε νὰ βουτᾷ καὶ πετῶντας τὸ κουπὶ βαθειὰ στὸ κῦμα, τὸ πρόσταζε νὰ τοῦ τὸ φέρῃ! Πιάσε τὸ κουπί! Καὶ τοῦτο σὰ δελφίνι βουτῶντας—ἕξη χρονῶ μωρὸ—ἔφερνε πίσω τὸ κουπί, ὅπως ὁ βουτηχτὴς τοῦ Σίλλερ τὴ χρυσῆ κούπα ἀπ' τὸν ἄπατο βυθό!

Ἦτανε τὸ δελφίνι τοῦ νησιοῦ.

Καὶ σηκώνοντας τὸ στάντζο, ξάνοιξαν τὴν ἀνοιχτὴ θάλασσα κατάϊσα γιὰ τἀντίπερ' ἀκρογιάλια, ὅπου ἡ γῆ πλούσια ἔδινε καρπὸ καὶ χορταίνοντας τοὺς ντόπιους, γιόμιζαν μ' εὐκολία τὰ καράβια τῶν γειτονικῶν νησιῶν, ποὺ ἐξὸν ἀπὸ τὸ ψάρι καὶ τἀμπέλι, τίποτ' ἄλλο δὲν εἶχαν νὰ φᾶν. Ἀπὸ τὸν κάβο οἱ συγγενῆδες τους τοὺς ξεπροβόδησαν, ὅπως πάντα, σειῶντας τὰ μαντήλια τους καὶ τοὺς εἶπαν τὶς χίλιες εὐχές τους: καλοτάξιδοι, καλογύριστοι, μὲ τὸν Ἁγιονικόλα μαζί, ἡ Παναγιὰ δεξιὰ καὶ τόσες ἄλλες.

Ὅπως πάντα, τὸ ταξίδι τους θὰ κρατοῦσε μιὰ βδομάδα. Θὰ γιόμιζαν τ' ἀμπάρια στάρι, θ' ἀγόραζαν μερικὰ πράγματα ποὺ ἔλειπαν ἀπὸ τὸν τόπο, λίγα σταμνιά, κουμάρια νεροῦ, τεντζερέδες καὶ γκιουβέτσια ὡραῖα τῶν Δαρδανελλίων καὶ νά, σ' ὀχτὼ μέρες θ' ἀντίκρυζαν τὸ νησί τους, ἥμερο καὶ ἥσυχο τώρα καλοκαιρία, ποὺ ἔλειπε ἡ νοτιά, καὶ γυαλὶ τὸ πέλαο. Ἦταν γλέντι καὶ χαρὰ κι' ἀπόλαυσι. Ὅμως ἄλλα καράβια πῆγαν καὶ γύρισαν καὶ ἡ σκούνα τοῦ Καταστρόφα ποῦ νὰ γυρίσῃ... Τὴν εἶδαν νὰ φορτώνῃ, τὴν εἶδαν περήφανη νὰ σαλεύῃ καὶ νὰ καμαρώνῃ στὸ λιμάνι μέσα, μὰ δὲν τὴν ξανάειδαν στὴ φουρτουνιασμένη θάλασσα νὰ φανῇ, οὔτε τὸ στάντζο της νὰ δέρνεται μὲ τὸ δυνατὸ νοτιᾶ, ποὺ ἔπιασε τὶς μέρες κεῖνες.

Τί νὰ εἶχε πάθει; Ποιὰ θάλασσα, ποιὸ κῦμα νὰ τὴν κατάπιε, νὰ τὴν ἔρριξε σὲ στεριὰ γιομάτη κοφτεροὺς βράχους, νὰ τὴν ξεχαρβάλωσε, νὰ τὴν ἀναποδογύρισε; Ποιὸς ξέρει; Ὅ,τι δὲ δῇς, δὲ μπορεῖς νὰ τὸ πῇς. Ὅμως δὲν ξαναφάνηκε. Τὰ κομμάτια της δὲν τἄφερε τὸ κῦμα στὸ γιαλό, τὰ πνιμένα κουφάρια δὲν τὰ ξέρασε τὸ ἁρμυρὸ κῦμα. Ἀπορία!

Μέσα στὸν καφενὲ τοῦ Γκεβεζὲ κουβέντιαζαν οἱ θαλασσινοὶ ἡλιοκαμένοι:

—Δὲ μπορεῖ, κάπου θὰ φανῇ· μπορεῖ ὁ Καταστρόφας κάπου νὰ τὄβαλε γι' ἄλλο λιμάνι καὶ νὰ βρῆκε κάπου ἀλλοῦ συφέρο καὶ τράβηξε.

—Ὄχι, τὸν εἶδα μὲ τὰ μάτια μου ποὺ ἅπλωνε τὰ πανιὰ καὶ ἔβγαινε στ' ἀνοιχτὰ κατὰ δῶ.

Πῶς χαροπάλεψε τὸ καράβι τοῦ Καταστρόφα, κανεὶς δὲν τὄειδε. Μόνο ὁ οὐρανὸς μποροῦσε νὰ μαρτυρήσῃ καὶ τἄστρα τὸ χαμό του. Ἔτσι πέρασε μιά, πέρασαν δυὸ καὶ τρεῖς καὶ πέντε μέρες καὶ δὲν ἀγνάντεψε κανεὶς ἀπὸ μακρυὰ τὸ πανί της, «τὸ πούπουλο», νὰ βγαίνῃ σχίζοντας οὐρανὸ καὶ θάλασσα καὶ νὰ μεγαλώνῃ σιγὰ σιγὰ καλοπλεούμενο κι' ολοφούσκωτο—μεγαλεῖο μαναχό! Δὲν γράφτηκε στὸν ὁρίζοντα ἡ κομψὴ καὶ λυγερὴ σιλουέττα του ξανά.

Στὰ ὕστερνὰ ὁ Ντὰλ-Παναγιώτης ἀπελπίστηκε. Καὶ παλαίβοντας ἀνάμεσα ἀπελπισμοῦ κι' ἐλπίδας ἔβγαινε στὸν κάβο σύνταχα μὲ τὸ μικρό του γυιὸ ἀπ' τὸ χέρι πιασμένον καὶ καθισμένος πολλὲς ὧρες πρόσμενε μὲ τὸ μάτι καρφωμένο νὰ δῇ τὸ πλεούμενο τοῦ Καταστρόφα νὰ σχίζῃ τὴ θάλασσα καὶ νὰ μπαίνῃ στὸ λιμάνι τοῦ νησιοῦ μὲ τὸ πλούσιο ἐμπόρευμά του καὶ τὸ γυιό του στὸ κατάρτι νὰ λύνῃ καὶ νὰ δένῃ τὸ πανί.

Κυττοῦσε ὧρες καὶ τὸ μάτι του κουραζότανε καὶ σὰν ἀποβλακωμένο ἔβλεπε ἀόριστα καὶ ἡ ἀγωνία του μεγάλωνε καὶ ἡ σιωπὴ πλάκωνε τὴν καρδιά του σὰν πλάκα τάφου. Μάταια πρόσμενε, μὰ πρόσμενε πάντα.

—Μπορεῖ, ἔλεγε, νὰ φανῇ τὸ «πούπουλο», ὅπως ὠνόμαζε τὸ πανὶ φουσκωμένο στὸ κατάρτι, μπορεῖ νὰ μᾶς παρηγορήσῃ.

Δώδεκα μέρες τίποτε δὲ φάνηκε. Γυρίζοντας κάθε βράδυ ἀπελπισμέ-

νος, σκυφτός, πικραμένος, ἔλεγε στὴ γυναῖκα του: — Πάει καὶ σήμερα...

Ὁ πόνος, ἡ πίκρα, τῶν δώδεκα ἡμερῶν τὸ καρτέρι, ἡ ἀπαντοχή, ἡ ἀπελπισία, ποὺ τὸν ἔπιανε, ὅταν ὁ ἥλιος βυθιζότανε καὶ τὸ σκοτάδι μαῦρο ἅπλωνε τὰ φτερά του, ὅλ' αὐτὰ μὲ τὴ λύπη καὶ συλλογὴ τοῦ παιδιοῦ του, τὸν ἔλυωναν, τὸν σκότωναν. Ἔμεινεν ὁ μισός, ρουφηγμένος σὰ τὸ κερὶ στὸ μανουάλι τῆς ἐκκλησιᾶς.

— Καλὰ τὸ παιδὶ πνίγηκε, δὲ χωρᾶ τίποτ' ἄλλο, πάει μὲ τὸν Καταστρόφα, μὰ νὰ μὴ τὸ ξεράση ἡ θάλασσα;

Τὸν ἔδερνε, τὸν τυραννοῦσε ὁ πόθος νὰ βρῆ τὸ παιδί του. Ἔπειτα ἤξερε σπιθαμὴ-σπιθαμή, λιθάρι-λιθάρι τ' ἀκρογιάλια τοῦ νησιοῦ, ἤξερε τοὺς πνιγότοπους, τὶς ρουφήχτρες, τοὺς ἀνέμους, τ' ἀπάνεμα μέρη καὶ τοὺς καιρούς.

— Θὰ βγῶ νὰ τοὺς βρῶ, εἶπε μιὰ μέρα ὕστερ' ἀπὸ τὶς δέκα, ποὺ μάταια πρόσμενε στὸν κάβο καὶ ἦταν βέβαιος πιὰ γιὰ τὸ χαμὸ τοῦ παλληκαριοῦ του.

Καὶ κάποια μεσάνυχτα μὲ τὸ μισοφέγγαρο χτύπησε τὸ κουπὶ στὸ κῦμα, πηδῶντας στὴ μεγάλη του βάρκα. Μόνος, κατάμονος πήγαινε νὰ ψάξῃ, νὰ ἐρευνήσῃ τὴ θάλασσα. Μπῆκε σὲ ὅρμους, σὲ σπηλιὲς ἀκροθάλασσες, προσπέρασε γιαλοὺς ἥμερους, πῆγε ὅπου ἤξερε, ποὺ τὸ κῦμα ἀποθέτει τὰ ναυάγια καὶ τὰ θρύψαλα τῶν ναυαγίων, κι' ἀγνάντεψε παντοῦ μὲ τὸ κοφτερό του μάτι. Κάπου εἶδε στὸ κῦμα ἀλαφρὸ κάτι νὰ πηγαινοέρχεται, σὰν σὲ κούνια παιδιοῦ ποὺ τὸ νανουρίζουν. Ἔνοιωσε χτύπο δυνατὸ στὴν καρδιά, χλώμιασε, καὶ τὸ χέρι του παράλυσε στὸ κουπί, μὰ δὲν ἤτανε ἄλλο ἀπὸ ἕνα στρῶμα ἀχυρένιο. Καὶ μ' ὅλο ποὺ ἦταν βέβαιος πὼς τὸ παιδί του τὄχε καταπιῆ ἡ θάλασσα καὶ τώρα τὄχε ξεράσει, ὅμως ἀπὸ μέσα του δὲν ἤθελε νὰ πιστέψη οὔτε νὰ βγάλη τὴ μιὰ σταλαγματιὰ ἐλπίδα ποὺ τοὖμεινε καὶ τὸν παρηγοροῦσε καὶ τοῦ ἀπάλυνε τὸν πόνο.

Καὶ παρηγορήθηκε πὼς τὸ πλεούμενο ἦταν στρῶμα, ποὺ τὸ λίκνιζε ἡ θάλασσα στὸ πρωϊνὸ τοῦ ἥλιου ρόδισμα. Τὸ στρῶμα τοῦτο τοῦ δυνάμωσε τὴ σκέψι πὼς ἐκεῖ γύρω θὰ βρισκόντανε τὰ ναυάγια καὶ τὰ συντρίμματα τοῦ καραβιοῦ τοῦ Καταστρόφα.

Καὶ γονατιστὸς ἔκλαψε μὲ τὸ πόνο τοῦ πατέρα.

Καὶ προχωροῦσε μὲ τὸ κουπὶ στὸ χέρι, σιγὰ σιγὰ ψάχνοντας τοὺς βυθούς, τὴ θάλασσα, ποὺ ὅλο γαλήνευε, μεσημέρι τώρα, καὶ γινότανε καθρέφτης. Τὸ χέρι του ἔτρεμε, ἡ καρδιά του χτυποῦσε, ἵδρωτας τοῦ ἔλουζε τὸ μέτωπο τὸ θαλασσοδαρμένο, καὶ φόβος τοῦ πλημμυροῦσε τὴ σκέψι πὼς κάπου γρήγορα θὰ βρισκότανε κοντὰ τὸ κορμὶ τοῦ παιδιοῦ του, πὼς μάταια δώδεκα μερόνυχτα ἀπάντεχε καρφωμένος στὸν κάβο καὶ τώρα μισὴ νύχτα καὶ μισὴ μέρα ἔψαξε νὰ τὸ ξεθάψη μέσ' ἀπὸ τὸ κῦμα, μέσ' ἀπὸ τὰ φύκια ἄψυχο κουφάρι καὶ φριχτό. Νηστικὸς καὶ βαρύθυμος ἀκόμα ἔψαχνε. Ὅταν πιὰ ὁ ἥλιος ἄρχισε τὸν κατήφορο κι' ἀπακούμπησε θαρρεῖς στὴν κορφὴ τῆς ψηλῆς ράχης κι' ἄρχισε νὰ βυθίζεται λίγο-λίγο καὶ τὸ λιμάνι μὲ τὸ χωριὸ νὰ ἰσκιώνη καὶ νὰ δροσίζη. Ἡ θάλασσα μάτωσε καὶ κοκκίνισε, ὕστερα ρόδισε, σκούρεψε καὶ ἄρχισε νὰ βυθίζεται στὸ ἀλαφρὸ σκοτάδι.

Ἀπελπισμένος δεότανε: Κάνε Ἁγιονικόλα, κάνε τὸ θᾶμα σου, κάνε νὰ βρῶ τ' ἀγόρι μου, πρὶν σβήσῃ ἡ μέρα πρὶν ἡ μαύρη νύχτα μὲ πλακώση. Δάκρυα βούρκωσαν τὰ μάτια του καὶ περιχύθηκαν τὰ μάγουλά του τὰ δαρμένα ἀπὸ τὴν ἁρμύρα. Ὅταν σκουπίζοντας μὲ τὴ ράχι τῆς απαλάμης του τὸ ποτάμι τοῦτο τῶν δακρύων του βλέπει πάνω στὴν ἀκρογιαλιὰ μέσα στὰ φύκια καὶ τὰ σάπια χορτάρια τοῦ γιαλοῦ, ποὺ ξεβράζει ἡ θάλασσα βαρειομυρισμένα, ἕνα κουφάρι μπερδεμένο ἄλυτα μ' ἕνα σκοινί, ποὺ σὰ νεροφίδα ἁπλωνότανε, ἡ μιά του ἄκρη στὴν ἐπιφάνεια καὶ μετακινώτανε μὲ τὸ κῦμα αὐτόματο ἁπαλό. Ἀφροὶ ἁπαλοὶ ἔλουζαν καὶ μύρωναν τὸ κουφάρι καὶ τὸ στεφάνωναν καὶ τὸ λίκνιζαν θαρρεῖς κι' ἕνα χέρι ἀόρατο μέσα ἀπὸ τὸ κῦμα μὲ μπαμπάκια τοῦ ἔπαιρνε τὸν πόνο, τὸν ἵδρωτα, τὸν πυρετό, κι' ἕνα ἄλλο τὸ νεκροστόλιζε μ' ἀφράτα ἄσπρα γιασεμιὰ κι' ἄλλα λουλούδια τῆς ἄνοιξης καὶ τῆς νεότητος.

—Βοήθα Ἁγιονικόλα μου, ψιθύρισε μέσα στὰ μουστάκιά του κι' ἀφῆκε τὸ κουπὶ ἀπὸ τ' ἀτσαλένιο του χέρι. Ἡ βάρκα του ἄγγιξε καὶ βύθισε τὴ πρώρα της στὸν ἄμμο.

Μ' ἕνα πήδημα πάτησε στὴν ἀμμουδιὰ καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸ θαλασσοδαρμένο κορμί, ποὺ τούμπανο σωστὸ πιά, βρεχότανε ἀπὸ τὸ παιγνίδισμα τῆς θάλασσας. Οὔτε τὰ δίχτυα τὰ πολύπλοκα, οὔτε τὰ πιὸ μπερδεμένα σχοινιὰ τῆς θηλιᾶς ποὺ αἰχμαλωτίζει τὸ λιοντάρι θὰ μποροῦσαν νὰ δέσουν καλύτερα τὸ νηὸ κορμὶ τοῦ ξανθοῦ παιδιοῦ, ποὺ πάει χαμένο καὶ θλιμμένο.

Ὁ Ντὰλ - Παναγιώτης, κίτρινος σὰ λεμόνι καὶ κλαίοντας ἀπαρηγόρητα μὲ τὰ δάκρυα ποτάμι στὰ μάγουλα τ' αὐλακωμένα ἀπὸ τὰ βάσανα τῆς θαλασσινῆς ζωῆς, ἀναγνώρισε τὸ παιδί του.

— Ὠώχ, παιδί μου, μουρμούρισε κλαμένος, τὸ στῆθος του ἀνεβοκατέβαινε κι' ἔκλεισε τὸ πρόσωπό του ἀνάμεσα στ' ἀτσαλένια χέρια του. Τὰ μάτια του ἔγιναν πηγή. Τὸ δάκρυ ποτάμι.

Ἦταν μπροστά του τὸ ξανθό του ρωμαλέο ἀγόρι. Καὶ πῶς τοῦ ἔμοιαζε! Μὲ τὸ μαλλὶ σὰ χαίτη χυτὸ στὸ πρόσωπο τὸ πληγιασμένο καὶ μαυρισμένο ἀπὸ τὸ θαλασσοδαρμό. Ἁπλωμένο μὲ τὰ ποδάρια ἀλύγιστα, τὰ χέρια τεντωμένα, θαρρεῖς καὶ κοιμώτανε τὸν ὕπνο τοῦ μεσημεριοῦ στὸ ἡλιόκαμα, πλάγι στὸ κῦμα, ποὺ τοῦ μουρμούριζε καὶ τοῦ τραγουδοῦσε:

Ἐλίγια μόλι γιάσα
ἴσα χώσω!
Στὴν Κερασιὰ βολάξαμε
πιάσαμε κολλιαρούδια
ἔσα γιαλέσα
ἐλιγιαμόλι γιάσα.

Ἔσκυψε ὁ δύσμοιρος, γονάτισε καὶ πῆρε τ' ἀλατισμένο του κορμὶ στὴν ἀγκαλιά του βουβό, βρεμένο, κρύο. Τοῦ φίλησε τὰ χέρια βουβός, τοῦ κόλλησε τὰ χείλη του στὸ κούτελο καὶ πάλι τ' ἀπίθωσε στὸν ἄμμο νεροστάλαχτο.

Καὶ γονατισμένος ἔτσι ἔκλαψε μὲ τὸν πόνο τοῦ πατέρα πικρά, πολὺ πικρὰ ψιθυρίζοντας: — Ἀγόρι μου, παιδί μου, παλληκάρι μου. Ὅλα τὰ καλὰ λόγια, ποὺ τοῦ χάριζε στὴ ζωή. Καὶ σκυμμένος ἔτσι πέρασε κατεβατὸ - κατεβατὸ ὅλη τὴ ζωὴ τοῦ παιδιοῦ του ἀπὸ τὴ σκέψι του. Ἡ θύμησί του ἱστόρησε ὅλες τὶς λεπτομέρειές της καὶ χτύπησε ἀπὸ τὸν καημὸ τὸ στῆθος του κι' ὁ πόνος του ξεχείλισε σὲ κλάμα.

Καὶ παίρνοντας ἀπὸ τὴ βάρκα του τὴν τσάπα ποὺ σκάλιζε τ' ἀμπέλια του, γρήγορα γρήγορα σκάλισε τὴν ἀμμουδιά. Τοῦ τοίμασε τὸν τάφο πλάγι στὴ θάλασσα.

Καὶ σὰν ἔσκαψε τὸ μνημοῦρι ἔσκυψε κι' ἔχωσε τὰ γερά του χέρια κάτω ἀπὸ τὸ ἀλύγιστο κορμί του, ποὺ ἦταν μπερδεμένο μὲ σχοινιὰ καὶ βότσαλα, τὸ σήκωσε ἀγκαλιὰ βαρὺ σὰν μολύβι καὶ ὅπως στὴν ταφὴ τοῦ Πάτροκλου τ' ἀπόθεσε στὸν ὑγρὸ τάφο. «Ἂς μὴ τὸ δῆ ἡ μάννα του», εἶπε καὶ πέση τοῦ θανάτου.

Τώρα καλὰ ἡ μαύρη νύχτα πλάκωσε. Τ' ἀστέρια ἔπαιζαν στὸν οὐρανὸ τὸ τρεμούλιασμά τους καὶ τῆς θάλασσας τὸ φλοίσβισμα ἀτελείωτο ἔψελνε τὸ συχώριο του.

Μαζεύοντας τὴ ζώνη του τὴν πέτσινη — τὸ μόνο σημάδι τοῦ παιδιοῦ του τώρα — ποὺ τὴ ζωνότανε νὰ συμμαζεύη τὸ κοντοβράκι του καλὰ στὴ μέση του, ὅταν ἦταν νὰ μπῆ στὴ βάρκα, ἔσυρε τὴ βάρκα του κι' ἀπὸ κεῖ λάμνοντας στὸ σπίτι του, νὰ δῆ ἡ γυναῖκα του τὸ σημάδι τοῦ χαμοῦ τοῦ παιδιοῦ της. Σιγαλιά. Μόνο τὸ κουπὶ του πλατάγιζε ρυθμικά.

Τὴν ἄλλη μέρα στὸ χαγιάτι τοῦ σπιτιοῦ γύρω στὰ ροῦχα τὰ γιορτερὰ τοῦ παλληκαριοῦ καὶ τὴν πέτσινη ζώνη του εἶχε στηθῆ τὸ μοιρολόγι. Οἱ καλὲς θαλασσινὲς μοιρολογοῦσαν τὸ ἀδικοπνιγμένο ἀγόρι τοῦ Ντὰλ - Παναγιώτη, ποὺ χάθηκε μὲ τὸν Καταστρόφα ἀνάμεσα Κυζίκου καὶ Μαρμαρᾶ στὴν πρώτη του ἄνθησι.

Πολύδ. Παπαχριστοδούλου

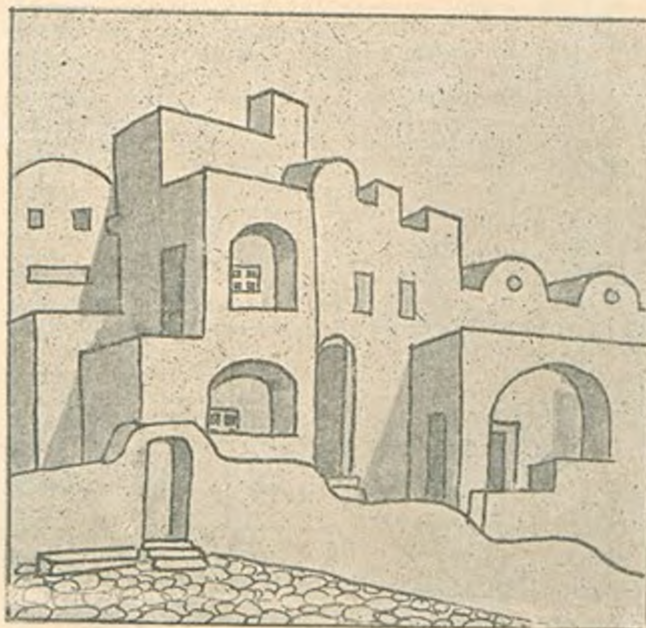

Μιὰ φορὰ κι' ἕναν καιρὸ ὑπῆρχε ἕνα ὡραῖο νησὶ σὰν ξεχωριστὸ ἀπ' τὶς ἄλλες Κυκλάδες. Ἀπὸ μακρυὰ φαινότανε σὰν ἕνας πράσινος κῶνος κι' οἱ ὁλοπράσινες πλαγιές του ἔπεφταν ἁρμονικὰ ὡς τ' ἀκρογιάλι. Πεδιάδες κατάφυτες ἀπὸ ἐλιές, ἀμπέλια καὶ ἄφθονα ὀπωροφόρα δένδρα μὲ τοὺς γλυκοὺς καρποὺς των· λιγερὲς κουρμαδιὲς ἅπλωναν κάτω ἀπ' τὸ γαλάζιο οὐρανὸ τὸ πλούσιο καὶ ἰδιότροπο φύλλωμά των μὲ τὴν τόση ἐξωτική του χάρι. Χωράφια μὲ ἄφθονα σπαρτά, ποὺ στὸ φύσημα τοῦ μελτεμιοῦ μοιάζαν σὰν μιὰ χρυσῆ θάλασσα. Ἕνα εὐλογημένο νησί. Τὸ ἐμπόριο ποὺ ἀνεπτύχθη ἐκεῖ ὑπῆρξε μιὰ πηγὴ πλούτου καὶ εὐτυχίας, καὶ συνετέλεσε στὴν ἀνάπτυξι τοῦ πολιτισμοῦ τῶν κατοίκων. Τεχνῖτες ἱκανοὶ καὶ φημισμένοι κατεγίνοντο στὴν ἐπεξεργασία τοῦ χρυσοῦ καὶ ἄλλων μετάλλων. Οἱ κόρες τοῦ νησιοῦ ὕφαιναν στοὺς ἀργαλειούς τους ἀραχνένια ὑφάσματα. Οἱ κάτοικοι εἶχαν μεγάλην ἐπίδοσι στὴν ἀγγειοπλαστική, ὅπως φαίνεται κι' ἀπὸ σχετικὰ ἔργα, ποὺ σώζονται ὡς τώρα. Ὁ πλοῦτος αὐτὸς κι' ἡ πολυτέλεια ἐπέτρεπαν στοὺς κατοίκους νὰ ζοῦν εὐτυχισμένοι, ἀλλὰ συνετέλεσε στὴ διαφθορά τους, ὥστε νὰ τοὺς κάνουν νὰ λησμονήσουν καὶ παραμελήσουν τὰ θρησκευτικά τους καθήκοντα καὶ νὰ χάσουν τὸν σεβασμὸν ποὺ ὤφειλαν στοὺς θεούς. Αὐτὸ προεκάλεσε κάποτε τὴν ὀργὴ τ' οὐρανοῦ.

Καὶ μιὰ ὡραία ἡμέρα, ποὺ οἱ κάτοικοι κατεγίνοντο ἀμέριμνοι στὶς ἐργασίες των, ἕνα μαῦρο σύννεφο ἐπρόβαλε στὸν ὁρίζοντα καὶ δὲν ἄργησε νὰ καλύψῃ μὲ τὸ σκοτάδι του τὸ καταπράσινο νησί. Μιὰ τρομερὴ βοὴ ἐτάραξε τὴν ἥσυχη ἀτμόσφαιρα καὶ τὸ νησὶ ἐσείσθη ὁλόκληρο. Ὁ κεραυνὸς τοῦ Διὸς ἔπεσε μὲ ὀργὴ πάνω στὸ βουνὸ καὶ ὁ Ἥφαιστος ἐπότισε μὲ τὴν καυτερή του λάβα τὶς κατάφυτες πλαγιές· ἀπ' τὸν κρατῆρα ἔβγαιναν πέτρες καὶ φλόγες. Τὸ πύρινο κῦμα ποὺ ἀργοκυλοῦσε, ἔκαιγε τὰ πάντα στὸ πέρασμά του καὶ μετέβαλε σὲ στάχτη σπίτια, δάση καὶ φυτεῖες. Οἱ γραφικὲς πλαγιές, πάνω στὶς ὁποῖες ὠργίαζε πρὶν τὸ πράσινο, παρουσίαζαν τώρα τὴ θλιβερὴ εἰκόνα τῆς πιὸ ἄγριας καταστροφῆς. Οἱ κάτοικοι ἔντρομοι ἐγκατέλειπαν τὰ χωριὰ καὶ σὰν ἄλαλοι ἔτρεχαν χωρὶς νὰ ξέρουν ποῦ πήγαιναν. Καὶ μέσα σ' αὐτὴ τὴν κόλασι τοῦ πυρὸς καὶ τοῦ θορύβου, ἄνοιξε ἔξαφνα ἡ γῆ κι' ἡ κορυφὴ τοῦ βουνοῦ κατεβυθίσθη. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἱστορία, σὰν νὰ ἦτο παραμῦθι, τῆς νήσου Θήρας.

* * *

Μετέωρα τῆς Θεσσαλίας — Σαντορίνη — τὰ δυὸ φυσικὰ φαινόμενα τῆς Ἑλλάδος ποὺ προκαλοῦν τὸ ἐνδιαφέρον καὶ τὸν θαυμασμόν. Τὸ νησὶ σχηματίζει ἕνα πέταλο. Οἱ ἀπόκρημνες ἀκτές του μὲ τὰ φαντασιώδη κι' ἄγρια σχήματά των, προκαλοῦν τὴν πιὸ ζωηρὴ ἐντύπωσι. Τὰ γραφικὰ χωριουδάκια μὲ τὰ κατάλευκα θολωτὰ των σπίτια, σχηματίζουν μιὰ ἄσπρη γραμμὴ πάνω στὶς ἀπότομες πλαγιὲς τοῦ μαύρου βράχου. Τὸ μέσον τοῦ πετάλου εἶναι ἕνας κόλπος, ὅπου ἀπ' τὶς διάφορες ἐκρήξεις φάνηκαν καὶ χάθηκαν νησῖδες. Σήμερα ὑπάρχει ἡ μεγάλη κι' ἡ μικρὴ Καϋμένη. Ἀπ' τὸ μικρὸ λιμανάκι (σκάλα) ἡ πρωτεύουσα ἀπέχει μισὴ ὥρα περίπου, χτισμένη στὴν κορυφὴ τῆς ἀποκρήμνου ἀκτῆς, μὲ μοναδικὴ θέα σ' ὅλο τὸ Αἰγαῖο. Ἡ πόλις αὐτὴ παρουσιάζει ἕνα ἰδιαίτερον χαρακτῆρα. Νομίζει κανεὶς ὅτι βρίσκεται σ' ἀφρικανικὴ πόλι μὲ τοὺς στενούς της δρόμους, ποὺ μερικοὶ εἶναι ἀπ' τὰ παληὰ χρόνια θολοσκέπαστοι. Θυμίζουν πολὺ τ' ἀράπικα παζάρια μὲ τὰ μικρὰ καὶ λιγοπότιστα μαγαζάκια τους. Ὁ κεντρικὸς δρόμος, μὲ τὶς ὡραῖες οἰκοδομές του, ἀποτελεῖ μιὰ χαριτωμένη ἐντύπωσι. Τὸ μουσεῖο περιέχει πλουσία συλλογὴ ἔργων ἀγγειοπλαστικῆς καὶ γλυπτικῆς ποὺ τόσο πολὺ οἱ τέχνες αὐτὲς καλλιεργήθηκαν στὸ ὄμορφο αὐτὸ νησάκι τοῦ Αἰγαίου.

Ἕνα ἀπ' τὰ ἰδιόρρυθμα σπιτάκια τῆς Σαντορίνης.

Ἐκτὸς ἀπ' τὰ Ἑλληνικὰ σχολεῖα, ὑπάρχουν καὶ δύο Καθολικά. Ἡ φρουριακὴ καὶ θρησκευτικὴ αὐτὴ πόλις στέκει σὰν μιὰ κορώνα στὴ βραχώδη ράχη, ὠχυρωμένη μ' ἕνα παλαιὸ βυζαντινὸ κῆπο. Ἀπ' ἐκεῖ πάνω οἱ Πτολεμαῖοι φρουροῦσαν τὸ Αἰγαῖο πέλαγος. Αὐτὸ τὸ νησὶ μὲ τὴν ἄγρια μορφή, ποὺ τοῦ προσδίδουν οἱ ἀπότομοι βράχοι, ποὺ μέσ' στοὺς κόλπους του βράζει ἡ λάβα, ἔχει μ' ὅλα ταῦτα τὶς πιὸ γραφικὲς ἐξοχές, σκεπασμένες μὲ τὴν πιὸ πλούσια χλόη. Οἱ πλαγιὲς τοῦ Προφήτη Ἠλία καὶ τοῦ Μεσοβούνου, κατάφυτες ἀπὸ ἀμπέλια, ξεκουράζουν τὸ μάτι, κι' ἡ πλούσια αὐτὴ βλάστησις ἀναπτύσσεται ἥσυχα ἀψηφῶντας τὴν ὀργὴ τοῦ Ἡφαίστου. Ἀπ' τὴν ταράτσα τῆς Μονῆς τοῦ Προφήτη Ἠλία, χτισμένη στὴν κορυφὴ τοῦ βουνοῦ, πίνοντας ἕνα ποτηράκι τοῦ φημισμένου Σαντοριναίϊκου κρασιοῦ, θαυμάζει κανεὶς τ' ὡραῖο γαλάζιο χρῶμα τῆς θαλάσσης, ἐνῷ πέρα στὸ δάσος διακρίνονται σὰν ὅραμα οἱ γραμμὲς τῶν Κρητικῶν βουνῶν.

Μὲ τὶς τελευταῖες ἀκτῖνες τοῦ ἡλίου τὰ φανταστικὰ σχήματα τῆς μεγάλης καὶ μικρῆς Καϋμένης παίρνουν μιὰ ἄγρια ὄψι, γεμάτη ὑποβλητικὴ γραφικότητα. Τὸ θέαμα εἶναι πραγματικὰ σπάνιο κι' ὡραῖο.

Αὐτὸ τὸ νησί, τ' ἀπομακρυσμένο ἀπὸ τὶς ἄλλες Κυκλάδες, μὲ τὶς ἀπότομες γραμμές του καὶ μὲ τὴν ἄγρια ὄψι του, ἔχει κάποια γοητεία ποὺ στὸν ταξιδιώτη ποὺ τὸ ἐπισκέπτεται ἀφίνουν μεγάλη ἐντύπωσι.

Α. Δ. Ι.—ς

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΠΕΝΗΝΤΑ ΑΙΩΝΩΝ

Εἰς τὴν Ἑλλάδα ὑπῆρχαν ὄχι ἑκατοντάδες, ἀλλὰ χιλιάδες τοπικαὶ ἐνδυμασίαι. Κάθε τόπος, κάθε νησί, κάθε μικρὴ περιφέρεια εἶχε τὴν τοπική της ἐνδυμασία. Ὄχι δὲ μιά. Ἀπείρους παραλλαγάς.

Εἰς τὸ Ἐθνολογικὸν Μουσεῖον τῶν Ἀθηνῶν καὶ εἰς τὸ Μουσεῖον Μπενάκη ἔχουν συγκεντρωθῆ πολλαὶ ἐνδυμασίαι. Ἔχει συλλογὴν μεγάλην καὶ τὸ Λύκειον τῶν Ἑλληνίδων. Καὶ πολλὰ τοπικὰ λύκεια Ἑλληνίδων ἔχουν συγκεντρώσει καὶ αὐτὰ τοπικὰς ἐνδυμασίας. Ἀλλὰ εἶναι ὅλα αὐτὰ μία μικρὰ συγκέντρωσις ἐμπρὸς εἰς τὸ μέγιστον πλῆθος ποὺ δὲν ἔχει μαζευθῆ. Καὶ οἱ χωρικοὶ ἄλλα φορέματα σὲ ἕναν τόπο εἶχαν καὶ ἄλλα οἱ τσοπάνηδες καὶ ἄλλα οἱ ἐπαγγελματίαι καὶ ἄλλα οἱ παντρεμένες γυναῖκες καὶ ἄλλα οἱ λεύτερες καὶ ὑπῆρχαν καὶ 4-5 εἴδη ἑορτάσιμα ἢ γαμήλια φορέματα εἰς κάθε τόπον. Καὶ κάθε χωριὸ εἶχε τὸ ἰδιαίτερο εἶδος δαχτυλιδιοῦ, τὸ ἰδιαίτερο εἶδος σκουλαρηκιοῦ, τὸ ἰδιαίτερο βραχιόλι ποὺ ἔβαζαν οἱ γυναῖκες. Καὶ κάθε τόπος εἶχε καὶ τὸ ξεχωριστὸ σχέδιο κεντήματος. Αὐτὴ δὲ ἡ ποικιλία ἔφθανε καὶ στὸ χτένισμα ἀκόμη καὶ στὰ μαντήλια καὶ στὰ παπούτσια καὶ στὶς κάλτσες καὶ στὰ πουκάμισα. Τὰ ραβδιὰ ποὺ ἐκρατοῦσαν οἱ κάτοικοι κάθε τόπου ἄλλαζαν καὶ οἱ τορβάδες ἦσαν διάφοροι εἰς κάθε μέρος καὶ τὰ σάγματα τῶν ζώων καὶ αὐτὰ εἶχαν τὴν ξεχωριστή των σὲ κάθε χωριὸ μορφή.

Καὶ οἱ χοροὶ κάθε τόπου ἦσαν ξεχωριστοὶ καὶ τὰ τραγούδια καὶ τὰ πανηγύρια. Αὐτὴ ἡ ἄπειρος ποικιλία παρετηρεῖτο βεβαίως εἰς ὅλον τὸν κόσμον, εἰς ὅλην τὴν γῆν. Ἀλλ' εἰς τὴν Ἑλλάδα ἦτο κάτι παραπάνω. Γιατὶ ἡ Ἑλλὰς ἀνέπτυξε τὸν ὡραιότερο καὶ εὐγενέστερο ἀνθρώπινο πολιτισμό, μὲ συνεχῆ διάρκειαν τεσσαράμισυ ἢ πέντε χιλιάδων χρόνων. Ἀπὸ τὰς τρεῖς χιλιάδες χρόνια πρὸ Χριστοῦ σχεδὸν μέχρι τοῦ 1500 π. Χ. διήρκεσεν ὁ πολιτισμὸς τῆς Κρήτης ποὺ λέγεται καὶ Μινωϊκὸς πολιτισμός. Ἦτο ἕνας ἔξοχος πολιτισμός, ὅπως βλέπομε ἀπὸ τὰ εὑρήματα ποὺ εἶναι εἰς τὸ Μουσεῖον τοῦ Ἡρακλείου. Μάλιστα πολλὰ γυναικεῖα φορέματα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης εἶναι ἴδια μὲ τὰ σημερινά. Ὕστερα ἦλθεν ὁ Μυκηναϊκὸς πολιτισμός, ὅπως λέγεται ἀπὸ τὰ εὑρήματα τῶν Μυκηνῶν. Μέγιστος καὶ αὐτὸς πολιτισμός. Τὰ εὑρήματά του μὲ τὰ ὁλόχρυσα κύπελλα καὶ τὰς χρυσᾶς λαβὰς τῶν ὅπλων, γεμίζουν τὴν μεγάλη κεντρικὴ αἴθουσα τοῦ Ἀρχαιολογικοῦ Μουσείου τῶν Ἀθηνῶν. Αὐτὸς ὁ πολιτισμὸς ἔφθασεν ὡς τὸ 1100 π. Χ. σχεδόν. Ὕστερα ἔγιναν μεγάλαι καταστροφαὶ καὶ ἀναστατώσεις εἰς τὴν Ἑλλάδα. Ἡ ἐποχὴ ἡ ἔπειτα ἀπὸ τὸν Μυκηναϊκὸ πολιτισμὸ ἦτο ἐποχὴ μεγάλων ἐσωτερικῶν πολέμων. Κατῆλθαν οἱ Δωριεῖς ἀπὸ τὴν Ἤπειρο καὶ ἀπὸ τὴν Θεσσαλία καὶ οἱ πληθυσμοὶ οἱ μὲν ἔδιωχναν τοὺς δέ. Γενικὴ μετακίνησις λαῶν ἀπὸ τὴν Ἤπειρο μέχρι τῆς Κρήτης. Κατεστράφη δὲ τότε ὁ Μυκηναϊκὸς πολιτισμός, ὅπως πρὶν εἶχε καταστραφῆ ὁ Κρητικὸς πολιτισμὸς ἀπὸ ἄλλην κάθοδον ἑλληνικῶν φυλῶν ἐκ βορρᾶ πρὸς νότον. Ἦτο δὲ ἡ πρώτη κάθοδος τῶν Ἀχαιῶν Φθιωτῶν ποὺ εἶχαν φθάσει καὶ αὐτοὶ κατὰ τὸ 1400 ἢ 1350 π. Χ., ὅπως φαίνεται, μέχρι τῆς Κρήτης. Καὶ ἡ δευτέρα κάθοδος ἦτο τῶν Δωριέων. Αὐταὶ αἱ δύο ἀναστατώσεις τῆς Ἑλλάδος κατέστρεψαν τὸν πολιτισμόν της, ἀλλὰ πάλιν ὁ πολιτισμὸς ὁ ἑλληνικὸς ἔπαιρνε νέαν μορφὴν καὶ κίνησιν. Καὶ ὕστερα ἀπὸ τὴν κάθοδον τῶν Δωριέων, ποὺ κατεστράφη ὁ Μυκηναϊκὸς ἢ Ἀχαϊκὸς πολιτισμός, ἀρχίζουν πάλιν ἀπὸ τὸ 700 π. Χ. νὰ ζωντανεύουν αἱ τέχναι. Ἔφθασε δὲ ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἀπὸ τὸ 450 π. Χ. μέχρι τοῦ 300 μ. Χ., ὅτε ἤρχισε νὰ ἐπικρατῆ ὁ Χριστιανισμὸς εἰς μεγίστην φιλοσοφικήν, φιλολογικὴν καὶ καλλιτεχνικὴν ἀκμήν. Δυνάμεθα δὲ νὰ ὀνομάσωμεν ὅλην τὴν περίοδον αὐτήν, κατὰ τὴν ὁποίαν ἡ ἑλληνικὴ γλῶσσα εἶχεν ἐξαπλωθῆ παντοῦ, κλασσικὴν ἑλληνικὴν ἐποχήν. Κακῶς δὲ λέγεται ἡ ἐποχὴ τῆς ὑπὸ τῶν Ρωμαίων κατακτήσεως τῆς Ἑλλάδος «ρωμαϊκή». Εἶναι πολιτικῶς ρωμαϊκή. Ἀπὸ ἀπόψεως ὅμως πολιτισμοῦ εἶναι ἑλληνικωτάτη. Καὶ οἱ Ρωμαῖοι δὲ τότε, κατακτήσαντες τὴν Ἑλλάδα, κατεκτήθησαν ἀπὸ τὸν ἑλληνικὸν πολιτισμόν. Τὸ ἴδιον συνέβη καὶ κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ Βυζαντίου. Ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς ἐξηπλώθη καὶ πάλιν μὲ τὸ Βυζάντιον παντοῦ. Καὶ κατὰ τὴν περίοδον τῆς Φραγκοκρατίας καὶ τῆς Ἑνετοκρατίας καὶ τῆς Τουρκοκρατίας μέχρι τοῦ 1821 ποὺ ἔγινεν ἡ Ἑλληνικὴ Ἐπανάστασις πάλιν ὁ ἑλληνικὸς πολιτισμὸς διετηρεῖτο, μολονότι εἶχε περιορισθῆ. Τὰ γράμματα τὰ διετήρουν ἄριστα οἱ ἱερεῖς καὶ ἄπειροι λόγιοι ἄνδρες ἤκμασαν. Καὶ ἐφυλάχθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν καὶ τὰ δημοτικὰ τραγούδια καὶ οἱ χοροὶ καὶ αἱ ἐνδυμασίαι καὶ αἱ παραδόσεις τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ, ἔστω καὶ ἂν εἶχαν χάσει τὴν πρώτην των λαμπρότητα καὶ τὴν ἐπισημότητα.

Ἀφάνταστη εἶναι ἡ ποικιλία τῶν Ἑλληνικῶν ἀμφιέσεων.

Ὑπάρχει λοιπὸν ἕνας πολιτισμὸς ποὺ διαρκεῖ ἀπὸ 3 χιλ. χρόνια πρὸ Χριστοῦ ἕως σήμερα. Πέντε χιλιάδες χρόνια. Πέντε χιλιετηρίδες. Πενῆντα αἰῶνες.

Αὐτὸς ὁ πολιτισμός μας, μὲ ὅλας τὰς διαμέσους καταστροφάς, διετήρησεν ἄπειρα ἀπὸ τὰ παλαιότατά του στοιχεῖα. Καὶ εἰς τοὺς χοροὺς καὶ εἰς τὰ τραγούδια καὶ εἰς τὰς ἐνδυμασίας καὶ εἰς τὴν λαϊκὴν τέχνην γενικῶς καὶ εἰς τὰς ἐκδηλώσεις τῆς τοπικῆς καὶ οἰκογενειακῆς χαρᾶς, ἔχουμε καὶ διατηροῦμε πολλὰ παλαιότατα σημεῖα.

Εἶναι μία ἱερωτάτη παρακαταθήκη, ποὺ δὲν πρέπει νὰ χαθῇ.

Ἰδίως δὲν πρέπει νὰ χαθοῦν αἱ τοπικαὶ ἐνδυμασίαι καὶ οἱ τοπικοὶ χοροὶ καὶ τὰ τοπικὰ τραγούδια. Καὶ τὸ πιὸ μικρὸ χωριὸ πρέπει νὰ φυλάσσῃ αὐτὴν τὴν πατρογονικὴν κληρονομία. Εἶναι εὔκολο ὅμως;

Ἄλλοτε κάθε τμῆμα ἑλληνικό, καὶ τὸ μικρότερο, εἶχε τὸν ξεχωριστό του πολιτισμό. Ἡ φουστανέλλα μὲ τὰς ἀπείρους κατὰ τόπους ἐναλλαγὰς ἐκυριάρχει. Καὶ ἡ βράκα μὲ τὴν ἀτέλειωτη ποικιλία της ἀπὸ μέρος σὲ μέρος ἐκυριάρχει καὶ αὐτή. Τώρα αὐτὲς οἱ φορεσιὲς φοροῦνται ἀπὸ ἐλαχίστους. Παντοῦ ἐπιβάλλεται τὸ λεγόμενο εὐρωπαϊκὸ ἔνδυμα. Ἰσοπέδωσις καὶ ὁμοιομορφία ἀπὸ τὸν βόρειο ὡς τὸν νότιο Πόλο καὶ ἀπὸ τὴν ἄπω Ἀνατολὴν ὡς τὴν ἄπω Δύσιν.

Ὅ,τι γίνεται εἰς τὴν Ἑλλάδα γίνεται εἰς ὅλον σχεδὸν τὸν κόσμο. Τείνει νὰ ἐπικρατήσῃ μία ἐνδυμασία. Ἔβαλαν τώρα εὐρωπαϊκὰ παντελόνια καὶ οἱ Ἐρυθρόδερμοι τῆς Ἀμερικῆς καὶ οἱ γηγενεῖς τῶν νήσων τοῦ Ἰνδικοῦ Ὠκεανοῦ, ποὺ οἱ πατέρες των ἦσαν ἀνθρωποφάγοι.

Ἡ 4η Αὐγούστου ὅμως ἔγινεν ἀφορμὴ νὰ σταματήσῃ ἕνα κακό. Χάρις εἰς τὴν πανελλήνιον αὐτὴν ἑορ-

(Ἡ συνέχεια στὴ σελίδα 1479)

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΟΥ HECTOR MALOT

Χωρὶς οἰκογένεια

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

—Μ' ἐνοσήλευε πρόθυμα, ὑπομονητικά, μεθοδικά, σὰν ἀληθινὴ νοσοκόμα, χωρὶς ποτὲ νὰ βαριέται ἢ νὰ ξεχνάη τὸ παραμικρό. Ὅταν ἀναγκάζουνταν νὰ μ' ἀφίνη, γιὰ νὰ κάνη τὶς δουλειὲς τοῦ σπιτιοῦ, τὴν ἀντικαθιστοῦσε ἡ Λίζα καὶ πολλὲς φορές, στὸν πυρετό μου, τὴν εἶδα καθισμένη στὰ πόδια τοῦ κρεββατιοῦ, νὰ μὲ κυττάζῃ μὲ τὰ μεγάλα, ἀνήσυχα μάτια της. Στὴν παραίσθησι τοῦ μεγάλου πυρετοῦ, μοῦ φαίνονταν πὼς ἦταν ὁ φύλακας ἄγγελός μου, καὶ τῆς μιλοῦσα ὅπως θὰ μιλοῦσα σὲ ἄγγελο, λέγοντάς της τοὺς πόθους καὶ τὶς ἐλπίδες μου. Ἀπὸ τότε συνήθισα νὰ τὴν θεωρῶ, χωρὶς νὰ θέλω, σὰν πλάσμα ἰδανικό, στολισμένο μὲ φωτοστέφανο· κι' ἀποροῦσα ποὺ τὴν ἔβλεπα νὰ ζῇ σὰν καὶ μᾶς τοὺς ἄλλους, ἐκεῖ ποὺ περίμενα, ἀπεναντίας, νὰ τὴν ἰδῶ νὰ πετᾷ μὲ μεγάλες ἄσπρες φτεροῦγες.

Ἡ ἀρρώστεια μου ἦταν μακριά, βαρειά, ἰδιότροπη, μὲ πολλὲς ὑποτροπές, ποὺ ἴσως καὶ συγγενεῖς ἀληθινοὶ θ' ἀπόκαναν. Τῆς Στεφανίας ὅμως οὔτε ἡ ὑπομονὴ κουράσθηκε, οὔτε ἡ ἀφοσίωσι. Πολλὲς νύκτες ἀναγκάσθηκε ν' ἀγρυπνήσῃ κοντά μου, γιατὶ τὸ στῆθος μου ἦταν σὲ τέτοιον τρόπο φλογισμένο, ποὺ κινδύνευα νὰ πνιγῶ ἀπὸ στιγμὴ σὲ στιγμή. Μὰ κι' ὁ Ἀλέξης κι' ὁ Βενιαμὶν μ' ἐφύλαγαν κι' αὐτοὶ μὲ τὴ σειρά τους.

Ἐπὶ τέλους μπῆκα στὴν ἀνάρρωσι. Μὰ κι' αὐτὴ μακρινὴ κι' ἰδιότροπη σὰν τὴν ἀρρώστεια. Γιὰ νὰ βγῶ ἀπὸ τὸ σπίτι, ἔπρεπε νὰ περιμένω νὰ ξανάρθῃ ἡ ἄνοιξι καὶ νὰ πρασινίσουν τὰ λειβάδια τῆς Γκλασιέρας.

Τότε ἡ Λίζα, ποὺ δὲν ἐργάζουνταν ἀκόμα, πῆρε τὴ θέσι τῆς Στεφανίας κι' αὐτὴ μ' ἔβγαζ' ἔξω καὶ μὲ σεργιανοῦσε στὶς ὄχθες τοῦ Μπιέβρα. Βγαίναμε κατὰ τὸ μεσημέρι, ὅταν ὁ ἥλιος ἦταν στὴ δόξα του. Καὶ περπατούσαμε σιγὰ - σιγά, ἀκολουθούμενοι ἀπὸ τὸν Κάπη. Ἡ ἄνοιξι, ἐκεῖνο τὸ χρόνο, ἦταν γλυκειὰ κι' ὄμορφη,— ἢ τοὐλάχιστο μοῦ ἄφησε γλυκειὰ κι' ὄμορφη ἀνάμνησι, ποὺ εἶναι τὸ ἴδιο.

Δὲν εἶναι πολὺ γνωστὴ στοὺς Παρισινοὺς ἡ ἐξοχικὴ αὐτὴ συνοικία, ποὺ βρίσκεται ἀνάμεσα Μαιζὸν - Μπλὰνς καὶ Γκλασιέρας. Ξέρουν ἀόριστα, πὼς κάπου-ἐκεῖ ὑπάρχει μιὰ μικρὴ κοιλάδα· ἐπειδὴ ὅμως τὸ ποτάμι ποὺ τὴν ποτίζει εἶναι ὁ βρωμερὸς Μπιέβρας, φαντάζουνται πὼς δὲν ὑπάρχει χειρότερο μέρος στὰ περίχωρα τοῦ Παρισιοῦ. Μὰ δὲν εἶν' ἔτσι. Ὁ Μπιέβρας γίνεται βρωμερὸς παρα - κάτω, στὸ προάστειο Σαὶν - Μαρσέλ, ὅπου τὸν χρησιμοποιεῖ ἡ βιομηχανία· ἐκεῖ - πάνω ὅμως ρέει καθαρός, ἀνάμεσα σὲ πυκνὲς ἰτιές, καὶ στὶς ὄχθες του ἁπλώνουνται καταπράσινα λειβάδια, ποὺ ἀνεβαίνουν σιγὰ - σιγὰ σὲ κάτι λοφίσκους, στολισμένους μὲ σπίτια καὶ περιβόλια. Τὴν ἄνοιξι, τὸ νέο χορτάρι σχηματίζει σμαραγδένια χαλιά, κεντημένα μὲ ἄσπρες μαργαρίτες, καὶ στὶς ἰτιὲς ποὺ ντύνονται μὲ φύλλα, πετοῦν ἕνα σωρὸ πουλιά, ποὺ μὲ τὰ γλυκά τους κελαϊδήματα σοῦ λένε πὼς βρίσκεσαι στὴν ἐξοχὴ κι' ὄχι στὴν πόλι.

Ἔτσι ἐγνώρισα ἐγὼ τὴ μικρὴ ἐκείνη κοιλάδα,— ποὺ ἀπὸ τότε ἄλλαξε πολύ,— κι' ἡ ἐντύπωσί της εἶναι ζωηρὴ στὴ μνήμη μου, ὅπως τὴν ἡμέρα ποὺ τὴν πρωτοεῖδα. Ἂν ἤμουν ζωγράφος, θὰ μποροῦσα νὰ σᾶς τὴν ζωγραφίσω τώρα, χωρὶς νὰ ξεχάσω οὔτ' ἕνα της δένδρο. Νὰ ἐκεῖ πάνω ὁ ἀνεμόμυλος... νὰ ἐδῶ κάτω ἡ Ἁγία Ἑλένη, ὅπου κάθουνται ὅλο πλύστρες... νὰ καὶ τὰ ταμπάκικα, ποὺ βρωμίζουν τὸ νερὸ τοῦ ποταμοῦ... νὰ κι' ἡ Ἁγία Ἄννα, τὸ μεγάλο ἀγροκήπιο - φρενοκομειο, ποὺ τὸ καλλιεργοῦν δυστυχισμένοι τρελλοί...

Στοὺς περιπάτους μας ἡ Λίζα φυσικὰ δὲν μιλοῦσε· ἀλλὰ — παράξενο πρᾶγμα! — δὲν εἴχαμε ἀνάγκη ἀπὸ λόγια. Κυτταζόμαστε μόνο καὶ καταλαβαινόμαστε τόσο καλὰ μὲ τὰ μάτια, ὥστε κατάντησε νὰ μὴ τῆς μιλῶ πιὰ οὔτ' ἐγώ.

Δυνάμωνα ὁλοένα καὶ θὰ μποροῦσαν σὲ λίγο νὰ μὲ μεταχειρισθοῦν στὶς ἐργασίες τοῦ περιβολιοῦ. Μὲ μεγάλη ἀνυπομονησία περίμενα αὐτὴ τὴ στιγμή, γιατὶ βιαζόμουν νὰ κάμω κι' ἐγὼ γιὰ τοὺς ἄλλους ὅ,τι ἔκαμαν κι' ἐκεῖνοι γιὰ μένα. Ποτέ μου ὡς τώρα δὲν εἶχα ἐργασθῆ ἀληθινά. Οἱ μακρινὲς πεζοπορεῖες, ὅσο κι' ἂν εἶναι κουραστικές, δὲν εἶναι καὶ πραγματικὴ ἐργασία, ἐξακολουθητική, ποὺ ν' ἀπαιτῇ θέλησι καὶ ζῆλο. Μοῦ φαινόταν ὅμως πὼς θὰ ἐργαζόμουν καλά, ὅπως κι' ἐκεῖνοι ποὺ ἔβλεπα νὰ ἐργάζουνται γύρω μου.

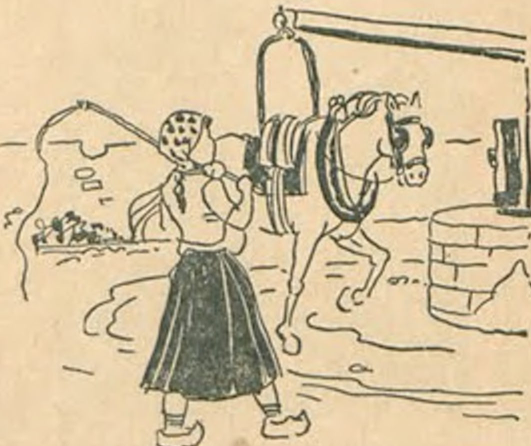
Ἦταν ἡ ἐποχὴ ποὺ οἱ βιολέττες ἀρχίζουν νὰ φθάνουν στ' ἀνθοπωλεῖα τοῦ Παρισιοῦ, καὶ βιολέττες καλλιεργοῦσε αὐτὴ τὴ στιγμὴ ὁ κὺρ Πέτρος. Τὸ περιβόλι μας ἦταν γεμᾶτο. Εἶχε κόκκινες, ἄσπρες, μενεξελιές, ἀραδιασμένες κατὰ χρώματα καὶ χωρισμένες μέσα σὲ γυαλόσπιτα. Ἔτσι ἔβλεπες ἀπὸ 'δῶ γραμμὲς ὅλο ἄσπρες, ἀπὸ κεῖ γραμμὲς ὅλο κόκκινες, κι' αὐτὸ ἦταν πολὺ ὄμορφο. Τὸ βράδυ - βράδυ, πρὶν κλεισθοῦν τὰ γυαλιά, ὁ ἀέρας μοσχοβολοῦσε ἀπὸ τὴν εὐωδία τόσων λουλουδιῶν.

Ἡ ἐργασία ποὺ μ' ἔβαλαν νὰ κάνω, — ἀνάλογη μὲ τὶς μικρές μου ἀκόμη δυνάμεις,— ἦταν νὰ σηκώνω κάθε πρωΐ, ἀφοῦ περνοῦσε ἡ παγωνιά, αὐτὰ τὰ γυαλιὰ καὶ νὰ τὰ κλείνω τὸ βράδυ, πρὶν νὰ ξανάρθῃ. Στὸ διάστημα πάλι τῆς ἡμέρας, ὅταν ἦταν πολὺς ὁ ἥλιος, ἔπρεπε ν' ἁπλώνω ψάθες ἀπάνω στὰ γυαλόσπιτα, γιὰ νάχουν τὰ λουλούδια σκιά. Αὐτὰ δὲν ἦταν οὔτε δύσκολα, οὔτε πολὺ κουραστικά. Ἀπαιτοῦσαν ὅμως καιρὸ καὶ προσοχή. Γιατὶ πολλὲς ἑκατοντάδες γυαλιὰ ἔπρεπε νὰ μετακινῶ δυὸ φορὲς τὴν ἡμέρα καὶ νὰ προσέχω πάλι νὰ τὰ σκεπάζω ἢ νὰ τὰ ξεσκεπάζω, ἀναλόγως τοῦ ἥλιου.

Ἡ Λίζα κάθουνταν συνήθως κοντὰ στὸ μαγγανοπήγαδο, ποὺ ἔβγαζε νερὸ γιὰ τὸ πότισμα. Κι' ἅμα ἡ γέρικη φοράδα μὲ τὴν πέτσινη μάσκα στὰ μάτια, κουράζουνταν νὰ γυρίζῃ καὶ κοντοστέκουνταν, ἡ Λίζα τὴν ἔκανε πάλι νὰ ξεκινᾷ, σκάζοντας στὸν ἀέρα τὸ καμτσίκι της. Ὁ Ἀλέξης ἄδειαζε τοὺς κουβάδες ποὺ ἀνέβαζε τὸ μάγγανο κι' ὁ Βενιαμὶν βοηθοῦσε τὸν πατέρα του. Ἔτσι καθένας εἶχε τὴν ἐργασία του καὶ κανένας δὲν ἔχανε τὸν καιρό του.

Εἶχα ἰδῆ χωρικοὺς νὰ δουλεύουν στὸ χωριό μου, δὲν εἶχα ὅμως ἰδέα τῆς ἐργασίας ποὺ κάνουν οἱ κηπουροὶ στὰ περίχωρα τοῦ Παρισιοῦ. Σηκώνουνται πολὺ πρὶν βγῇ ὁ ἥλιος, πέφτουν πολὺ πρὶν νὰ δύσῃ καὶ δὲν στέκουνται στιγμὴ ὅλη αὐτὴ τὴν πολύωρη ἡμέρα. Εἶχα ἰδῆ ἐπίσης νὰ καλλιεργοῦν τὴ γῆ, δὲν εἶχα ὅμως ἰδέα τοῦ τί μπορεῖ νὰ δώσῃ μὲ μιὰ τέτοια ἀκούραστη ἐργασία. Στὸ περιβόλι τοῦ Πέτρου Ἀκκὲν ἔβλεπα καὶ μάθαινα πολλά.

Δὲν μὲ μεταχειρίζουνταν μόνο στὰ γυαλόσπιτα. Μ' ἔβαζαν τώρα καὶ νὰ σκάβω καὶ νὰ φυτεύω. Ἄ, τί εὐχαρίστησι νὰ χώνῃς κάτι στὴ γῆ κι' ὕστερα νὰ τὸ βλέπῃς νὰ φυτρώνῃ καὶ νὰ μεγαλώνῃ!

Ἡ Λίζα δούλευε στὸ μαγγανοπήγαδο.

Τὸ φυτὸ ἐκεῖνο τὸ θεωρεῖς πιὰ δικό σου, ἔργο σου, δημιούργημά σου, κι' αἰσθάνεσαι περηφάνεια. Νὰ ποὺ ἤμουν τώρα κι' ἐγὼ ἱκανὸς γιὰ κάτι! Τὸ ἔδειχνα καὶ — ἀκόμα πιὸ γλυκειὰ εὐχαρίστησι,— τὸ συναισθανόμουν. Αὐτό, σᾶς βεβαιῶ, μ' ἀποζημίωνε γιὰ ὅλους μου τοὺς κόπους.

Γρήγορα συνήθισα τὴν καινούργια μου ζωή, ἂν καὶ τόσο διαφορετικὴ ἀπὸ κείνη ποὺ ζοῦσα ὡς τώρα. Ἀντὶ νὰ γυρίζω ἔξω ἐλεύθερος, χωρὶς ἄλλον κόπο παρὰ νὰ πηγαίνω ἴσια μπροστά μου στὸ δρόμο, ἔπρεπε τώρα νὰ μένω κλεισμένος στοὺς τέσσερες τοίχους ἑνὸς περιβολιοῦ κι' ἀπ' τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ νὰ δουλεύω ἀκατάπαυτα, μὲ τὸ πουκάμισο βρεμμένο στὴ ράχη, μὲ τὰ ποτιστήρια στὰ δυό μου χέρια καὶ μὲ τὰ ποδάρια γυμνὰ στὰ λασπωμένα δρομάκια. Γύρω μου ὅμως καθένας ἔκανε τὴν ἴδια τραχειὰ κι' ἀκατάπαυστη ἐργασία. Τὰ ποτιστήρια μάλιστα τοῦ πατέρα ἦταν ἀκόμα πιὸ βαρειὰ ἀπ' τὰ δικά μου, καὶ τὸ πουκάμισό του ἀκόμα πιὸ ἱδρωτοβρεγμένο ἀπ' τὰ δικά μας. Δὲν ὑπάρχει μεγαλείτερη ἀνακούφισι στὸν κόπο ἀπὸ τὴν ἰσότητα. Ἔπειτα κεῖ-μέσα εὕρισκα ἐκεῖνο ποὺ ἐνόμιζα πὼς τὸ εἶχα χάσει γιὰ πάντα: Τὴν οἰκογενειακὴ ζωή. Δὲν ἤμουν πιὰ μόνος· δὲν ἤμουν πιὰ τὸ ἀπαρατημένο κι' ἔρημο παιδί. Εἶχα δικό μου κρεββάτι, εἶχα δική μου θέσι στὸ τραπέζι ποὺ μᾶς ἐμάζευε ὅλους. Ἂν τὴν ἡμέρα, καμμιὰ φορά, ὁ Ἀλέξης ἢ ὁ Βενιαμὶν μοῦδιναν καὶ κανένα μπατσάκι, τὸν ξεχνοῦσα μόλις ξανάπεφτε τὸ χέρι τους, ὅπως κι' ἐκεῖνοι ξεχνοῦσαν ἀμέσως τοὺς δικούς μου· καὶ τὸ βράδυ, γύρω στὸ τραπέζι, ξαναβρισκόμαστε φίλοι κι' ἀδελφοί.

Γιὰ νὰ πῶ τὴν ἀλήθεια, ἡ ζωή μας δὲν ἦταν ὅλο κόπος καὶ δουλειά. Εἴχαμε κι' ὧρες γι' ἀνάπαυσι καὶ διασκέδασι, λίγες βέβαια μὰ γι' αὐτὸ ἀκόμα πιὸ γλυκειές.

Κάθε Κυριακή, τ' ἀπόγεμα, μαζευόμαστε κάτω ἀπὸ τὴν κληματαριά, ποὺ ἦταν ἀπ' ἔξω ἀπ' τὸ σπίτι. Ἔπαιρνα τὴν ἅρπα μου ἀπὸ τὸ καρφί, ὅπου ἔμενε κρεμασμένη ὅλη τὴν ἑβδομάδα, κι' ἔπαιζα γιὰ νὰ χορεύουν τὰ παιδιά. Οὔτε τὰ δυὸ ἀγόρια, οὔτε τὰ δυὸ κορίτσια ἤξεραν χορό· κάποτε ὅμως εἶχαν πάει σ' ἕνα γάμο κι' εἶχαν ἰδῆ νὰ χορεύουν καντρίλιες. Τὸ χορὸ ἐκεῖνο προσπαθοῦσαν τώρα νὰ μιμοῦνται, ὅσο κι' ὅπως θυμοῦνταν τὰ βήματα καὶ τὶς φιγοῦρες του· κι' ἅμα κουράζουνταν, μ' ἔβαζαν νὰ τοὺς τραγουδῶ τὰ τραγούδια ποὺ ἤξερα. Ἡ ναπολιτάνικη καντσονέττα μου:

Fenesta vascia e patrona crudele

συγκινοῦσε πάντα τὴ Λίζα, ὅπως τὴν πρώτη φορά, καὶ ποτὲ δὲν ἔφθανα στὴν τελευταία στροφή, χωρὶς νὰ ἰδῶ τὰ μάτια της δακρυσμένα.

Γιὰ νὰ τὴν διασκεδάσω, ἔπαιζα τότε καμμιὰ ἀστεία σκηνὴ μὲ τὸν Κάπη. Καὶ γι' αὐτὸν ἐπίσης οἱ Κυριακὲς μας ἦταν ἡμέρες χαρᾶς· τοῦ θύμιζαν τὰ περασμένα κι' ὅταν τελείωνε τὸ ρόλο του, ἦταν πάντα πρόθυμος νὰ τὸν ξανακάνῃ.

Γιὰ μένα, οἱ Κυριακὲς αὐτὲς ἦταν καὶ σὰ μνημόσυνα τοῦ Βιτάλη. Ἔπαιζα ἅρπα καὶ τραγουδοῦσα σὰ νἄταν μπροστά κι' ἐκεῖνος. Πῶς τὸν θυμούμουν τὸν καλό μου τὸν Βιτάλη! Ὅσο μεγάλωνα, μεγάλωνε κι' ὁ σεβασμός ποὺ εἶχα γιὰ τὴ μνήμη του. Γιατὶ καταλάβαινα καλλίτερα τί εὐεργέτης στάθηκε γιὰ μένα.

Δυὸ χρόνια, δυὸ ὁλόκληρα χρόνια πέρασαν ἔτσι. Κι' ἐπειδὴ ὁ πατέρας συχνὰ μ' ἔπαιρνε μαζί του στὶς ἀγορές, ὅπου δίναμε χοντρικῶς τὰ λουλούδια μας, — στὴν Προκυμαία τῶν Ἀνθέων, στὴ Μαγδαληνή, στὸ Σατὼ-Ντὼ ἢ στὰ διάφορα ἀνθοπωλεῖα,— γνώρισα σιγὰ-σιγὰ τὸ Παρίσι καὶ κατάλαβα πὼς ἂν δὲν ἦταν μιὰ χώρα ἀπὸ μάρμαρο ὅλη καὶ χρυσάφι, ὅπως τὴν φανταζόμουν μιὰ φορά, δὲν ἦταν ὅμως καὶ τὸ λασποχῶρι ἐκεῖνο ποὺ μοῦ παρουσιάσθηκε τόσο ἀπογοητευτικό, ὅταν πρωτομπήκαμε ἀπὸ τὸ Σαραντὸν στὴ συνοικία Μουφφετάρ.

Εἶδα τὶς Ἐκκλησιὲς καὶ τὰ Παλάτια τοῦ Παρισιοῦ, μπῆκα σὲ μερικά, περπάτησα στὶς προκυμαῖες τοῦ Σηκουάνα, στὰ βουλεβάρτα, στὸν κῆπο τοῦ Λουξεμβούργου, στὸν κῆπο τοῦ Κεραμεικοῦ, στὰ Ἠλύσια Πεδία. Εἶδα ἀγάλματα. Στάθηκα μὲ θαυμασμὸ μπροστὰ στὴν κίνησι τοῦ πλήθους. Πῆρα μιὰ ἰδέα πῶς εἶναι ἡ ζωὴ μιᾶς μεγάλης πρωτεύουσας.

Δὲν διδασκόμουν ὅμως μόνο ἀπ' ὅ,τι ἔβλεπα στοὺς περιπάτους μου μέσ' στὸ Παρίσι. Πρὶν γίνῃ περιβολάρης γιὰ λογαριασμό του, ὁ Πέτρος Ἀκκὲν ἦταν κηπουρὸς στὸ Βοτανικὸ Κῆπο· κι' ἐκεῖ γνωρίσθηκε μὲ γεωπόνους κι' ἀνθοκόμους ἐπιστήμονες, ποὺ ἡ συναναστροφή τους τοῦ ξύπνησε τὴν περιέργεια νὰ διαβάζῃ καὶ νὰ μαθαίνῃ. Γιὰ πολλὰ χρόνια, ἐξώδευε τὶς οἰκονομίες του γιὰ νὰ ἀγοράζῃ βιβλία καὶ τὶς ὧρες τῆς ἐλευθερίας του γιὰ νὰ τὰ διαβάζῃ. Ὅταν πανδρεύθηκε κι' ἔκαμε παιδιά, οἱ ἐλεύθερες ὧρες του ἔγιναν πιὸ σπάνιες. Γιὰ νὰ κερδίζῃ τὸν ἐπιούσιο, ἀναγκάσθηκε ν' ἀπαρατήσῃ τὰ βιβλία· μὰ δὲν τὰ πούλησε, οὔτε τὰ πέταξε· τὰ φύλαξε σ' ἕνα ἁρμάρι, νὰ βρίσκουνται.

(Ἀκολουθεῖ)

ΚΑΛΩΣ ΗΛΘΑΤΕ ΠΑΙΔΙΑ

Ἀπὸ καιρό, τὰ παιδιὰ τῆς πολιτείας τ' ὠνειρευόντουσαν: Νὰ πᾶνε νὰ ζήσουν τὶς ὀμορφιὲς τοῦ ὑπαίθρου, μακριὰ ἀπὸ τὸ λιοπῦρι τῆς πολιτείας. Ν' ἀκούσουν τὴ δροσολαλιὰ τῆς θάλασσας, τὸ τραγοῦδι τοῦ ἀγέρα ποὺ παίζει μέσ' στὶς φυλλωσιές.

Κι' ὁ πόθος τους ἀλήθεψε.

Ἕνα σούρουπο, ἡ ἀμμουδιὰ τοῦ νησιοῦ μὲ τὸν καταπράσινο λοφίσκο γέμισε ἀπὸ τραγούδια καὶ φωνές. Στὰ ριζὰ καὶ στὶς πλαγιὲς τοῦ λόφου χαμοπετοῦσαν—λὲς—γαλάζια πουλιά, φερμένα ἀπὸ ξωτικὲς χῶρες—οἱ Φαλαγγῖτες. Ὅλοι παιδιὰ τῆς δουλειᾶς, ποὺ ξέφυγαν τὴν λυωμένη ἄσφαλτο τῆς μεγάλης πολιτείας.

Τὸ βράδυ εἶχαν στήσει κι' ὅλας τ' ἀντίσκηνά τους κοντὰ στὸ πλατανόρρεμα καὶ σκορπίστηκαν στὴν ἀκρογιαλιὰ ν' ἀκούσουν τὸ τραγοῦδι τοῦ νεροῦ, τοῦ καθαροῦ ἀέρα τοῦ πελάγου.

Καὶ τὸ τραγοῦδι—τὸ ἴδιο πάντα κι' ὅμως κάθε φορὰ σὰν καινούργιο—ξανάρχισε. Μίλησε γιὰ τ' ἄλλα τ' ἀκρογιάλια τὰ ἑλληνικά, γιὰ τὶς χαρὲς καὶ τοὺς καημοὺς τοῦ ψαρᾶ καὶ τοῦ ναύτη, γιὰ τ' ἄλλα τὰ Ἑλληνόπουλα ποὺ ἀφουγκραζόντουσαν σ' ἄλλες ἀκρογιαλιὲς τὸ ἴδιο τραγοῦδι.

Καὶ τὸ τραγοῦδι αὐτὸ ξύπναγε στὶς ψυχὲς τῶν παιδιῶν τῆς πολιτείας χίλιες λαχτάρες:

Νἄταν βολετὸ νὰ χυθοῦν σὰ δελφίνια στὸ γαλάζιο νερό, νὰ τιναχτοῦν σὰν κορυδαλλοὶ στὸν ἀέρα ποὺ μοσκοβολοῦσε θυμάρι καὶ κουμαριά, νὰ πᾶνε νὰ βροῦν τ' ἄλλα παιδιά, τ' ἀδέρφια τους, νὰ τὰ χαιρετήσουν.

Περνοῦσαν οἱ μέρες ὁλόχαρες καὶ γαλάζιες.

Μόνο ὁ Ντόρης ἦταν συλλογισμένος. Νοσταλγοῦσε τὸ χωριό του, τοὺς δικούς του.

Ἕνα δειλινὸ ποὺ ὅλα γελοῦσαν τὸ τριανταφυλλί ἀνοιξιάτικο χαμόγελο καὶ ψηλὰ στὸ διάσελο, πάνω ἀπὸ τ' ἀντίσκηνο ἡ σημαία ἅπλωνε τὶς ἀσπρογάλαζες φτεροῦγες της, παίζοντας μὲ τὸ μαϊστράλι, ὁ Ντόρης, ποὺ ἔμενε πάντα ξέμακρα ἀπὸ τοὺς ἄλλους συλλογισμένος, τινάχτηκε μὲ μιᾶς.

Στὸ βάθος ἕνα ἄσπρο καΐκι φαινόταν νἄχε βάλει πλώρη στὸ ἀκρογιάλι τους.

Ἡ δύσι ποὺ ἄρχισε νὰ βάφῃ τὴ θάλασσα μὲ ἕνα κροκάτο χρῶμα, μεγάλωνε τὸν ἴσκιο τοῦ καϊκιοῦ.

Ὅλα τὰ παιδιὰ ἀκολούθησαν τὸν Ντόρη ποὺ κατέβηκε στὴ ριζοβραχιά.

Σὲ λίγο τὸ καΐκι μάζεψε τὰ πανιὰ καὶ φούνταρε τὴν ἄγκυρα.

Μέσα στὸ χρυσὸ φῶς τοῦ ἡλιοβασιλέματος ξεμπάρκαρε μιὰ συντροφιὰ παιδιὰ Φαλαγγῖτες, ποὺ κάναν κι' αὐτὰ μιὰ ἐκδρομὴ στὰ γαλάζια νησιὰ τοῦ Αἰγαίου. Ὁ Ντόρης ἔνοιωσε ἕνα σιδερένιο χέρι νὰ τοῦ σφίγγῃ τὸ λαιμό. Πῆγε νὰ φωνάξῃ τὴ χαρά του, νὰ τὴν διαλαλήσῃ στὰ πέρατα τοῦ κόσμου, μὰ ἡ μιλιὰ τοῦ στάθηκε κόμπος στὸ λαρύγγι.

Μὲ τὴν συντροφιὰ τοῦ καϊκιοῦ βρισκόταν κι' ὁ μικρὸς ἀδερφός του. Κι' ὅλοι οἱ ἄλλοι ἦταν παιδιὰ ἀπὸ τὸ χωριό του, συμμαθητὲς καὶ φίλοι τῶν πρώτων παιχνιδιῶν... Κι' ἐπὶ κεφαλῆς ὁ δάσκαλος, ὁ καλός, ὁ ἀγαπημένος δάσκαλός του, ποὺ τοὔμαθε τὰ πρῶτα γράμματα.

Σὲ λίγο, κάτω ἀπὸ τὸ ὁλόγιομο φεγγάρι ποὺ σκόρπιζε τὸ ἀργυρόγλαυκο φῶς του πάνω στὴ χαρὰ τῶν παιδιῶν, ὑψώθηκε ἕνα χαρούμενο τραγοῦδι, ὅπου γύριζε καὶ ξαναγύριζε ἡ φράσι:

—«Καλῶς ἤρθατε παιδιά», παιδιὰ τῆς πατρίδας...

Παῦλος Βέργας

Τὸ Βῆμα τῶν νέων

ΥΜΝΟΣ ΣΤΗΝ 4η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

῞Υστερα ἀπὸ τὰ σκοτάδια
μιᾶς νυχτιᾶς, τόσω χρονῶ,
ποὺ ἦτανε ἡ καρδιά μας ἄδεια
τὸ μυαλό μας ταπεινό.

῏Ηρθες, γαλανὴ τρεμούλα,
τῆς πιὸ ὡραίας ἀνατολῆς
κι' ἀντιφέγγισες, ὦ Αὐγούλα,
τὶς ἐλπίδες τῆς Φυλῆς.

῎Αστραψες ἀπ' τῆς ἀβύσσου
τὰ σκοτάδια, γιορτινὴ
κι' ἀναχρύσισαν μαζί σου
ἀσυννέφιαστοι οἱ οὐρανοί.

Κι' οἱ καρδιὲς ἀναθαρρῆσαν
στηλωθῆκαν οἱ ψυχὲς
κι' ὅλοι σὲ καλωσωρίσαν
μὲ τραγούδια καὶ μ' εὐχές.

῞Αγια ἡμέρα, τιμημένη
φῶς κι' ἐλπίδα καὶ χαρὰ
«ἀπ' τὰ κόκκαλα βγαλμένη
τῶν Ἑλλήνων τὰ ἱερά».

ΙΩΑΝ. ΑΝΔΡΕΟΥ
Φαλαγγίτης

★

ΣΤΟΝ ΕΘΝΙΚΟ ΚΥΒΕΡΝΗΤΗ

῞Ενα πλατάνι πόθρεψαν ἀμέτρητοι οἱ χρόνοι
μέσα στὸν κάμπο στέκεται ψηλὸ καὶ καμαρώνει.
῞Οσοι καθόνταν στὴ σκιά, τοὺς φεύγανε οἱ πόνοι.
Μὰ ξάφνου κεῖ στὴ ρίζα του χαμόκλαδο φυτρώνει.
῏Ηλθαν χειμῶνες, ἄνοιξες, ὁ θάμνος ὅπου νέονει
ἔρριξε σπόρους εἰς τὴ γῆ κι' ἀκόμα κι' ἄλλους σπέρνει,
ποὺ πέφτουν ἀπὸ πάνω του. Φυτεύει θάμνους κι' ἄλλους
κι' αὐτοὶ τοὺς κλάδους ἅπλωσαν ἀκόμα πιὸ μεγάλους,
κι' ἔρριξαν ρίζες φοβερὲς καὶ τὰ νερὰ ροφοῦνε.
Τώρα τοῦ δένδρου δὲν μποροῦν οἱ ρίζες του νὰ πιοῦνε.
Σὲ ξένες ρίζες μπλέχτηκαν κουφώνει τὸ πλατάνι
τὰ φύλλα του μαραίνονται κοντεύει νὰ πεθάνη.
Τὸ δένδρο τὸ θεόρατο τριζοβο[illegible]ρὰ πέση.
Μὰ δὲν τ' ἀφῆκεν ὁ Θεὸς ξεποο[illegible]ε στὴ μέση
ἕνας γενναῖος δυνατὸς καὶ παίρνει τὴν ἀξίνη,
κόβει τοῦ θάμνου τὴν καρδιά, τίποτε δὲν ἀφήνει.
Τὸ δένδρο τῆς Ἑλλάδος μας ποὺ τὄτρωγε τὸ κόμμα
ὁ Μεταξᾶς τὸ ἔσωσε, δὲν ἔπεσε στὸ χῶμα,
ζωὴ καινούργια τοὖδωσε καὶ ἀπὸ δῶ κι' ἐμπρὸς
γιὰ ὅλους μας τοὺς ῞Ελληνας ἂς εἶναι ὁδηγὸς
τῆς 4ης Αὐγούστου τὸ φῶς.

ΚΑΛΛΙΤΡΟΠΙΑ ΔΑΛΓΕΡΗ
Δημ/σα Α' Σχολ. Κομοτινῆς

ΣΤΟΝ ΜΕΓΑΛΟΝ ΜΑΣ ΑΡΧΗΓΟ

Χαῖρε Μεγάλε Ἀρχηγέ,
τὸ ῎Εθνος μας σὲ καμαρώνει.
῞Οπως κρατᾶς στὸ χέρι Σου
τοῦ Κράτους τὸ τιμόνι.
Καὶ τὸ κρατᾶς τόσο καλὰ
καὶ τόσο τιμημένα.
Ποὺ ἄλλος δὲν ἐκράτησε
ποτὲ πρὶν ἀπὸ Σένα.
Χαῖρε Ἐσὺ ποὺ ἔσυρες
τὴν δόλια τὴν Ἑλλάδα
μέσα ἀπ' τὰ κατάβαθα
τοῦ ῞Αδου τὴν κοιλάδα.
Ἐσὺ ποὺ τὴν ἀνέστησες,
στὴν δόξα Ἐσὺ τὴν ἔστησες.
Χαῖρε Μεγάλε Ἀρχηγέ,
ἀτίμητε Πρωθυπουργέ.

ΕΥΑΓΓ. Σ. ΒΑΛΛΙΑΝΟΣ

★

ΣΤΗΝ 4η ΑΥΓΟΥΣΤΟΥ

Ἄννοι πιὰ ἀπὸ δείλια καὶ τρόμο
μὲ χαρὰ καὶ περηφάνεια, ὅλοι ἐμπρὸς
στῆς Τετάρτης Αὐγούστου τὸ δρόμο
ποὺ τὸν φέγγει ἕνας ῞Ηλιος λαμπρός.

Τοῦ Νέου Κράτους πολῖτες, ὅλοι ἴσοι
γιὰ μιὰ δάφνη ἢ γιὰ μιὰν ἀνοιλιὰ
δίχως ἔχθρες καὶ πάθη καὶ μίση
ἂς ριχτοῦμε μ' ὁρμὴ στὴ δουλειά.

Ἐπεράσαν τὰ δίσεχτα χρόνια
ποτισμένα χολὴ κι' ἁλοή:
τῆς Τετάρτης Αὐγούστου τ' ἀηδόνια
κελαϊδοῦν μιὰ καινούργια ζωή.

Τοῦ Νέου Κράτους ἰδέτε τὸν ῞Ηλιο
στὸν γαλάζιο, πῶς λάμπει, οὐρανὸ
θεμελιώνουμε ἐμεῖς τὸ βασίλειο
τῆς Τετάρτης Αὐγούστου τὸ ἁγνό.

ΕΛΕΝΗ ΡΙΓΓΑ
Φαλαγγίτης

★

ΠΑΤΡΙΔΑ

Πατρίδα σὰν τὸν ἥλιο σου
ἥλιος ἀλλοῦ δὲ λάμπει
Λ. ΜΑΒΙΛΗΣ

Τί κι' ἂν μοῦ γνέφουν
πρόσχαρα τὰ κλώνια
τῆς νυφοστολισμένης μυγδαλιᾶς,
τί κι' ἂν τ' ἀσήμι
τῆς νυχτιᾶς, τ' ἀηδόνια στὰ κλώνια
κελαϊδᾶνε τῆς φτελιᾶς;

Τί κι' ἂν σμαράγδια
ντύνεται ὅλη ἡ πλάση
κι' οἱ πεταλοῦδες, σμάρι πλανερό,
στὰ δέντρα ποὔχουν γύρω
μπουμπουκιάσει γιορτάσι
στήνουν καὶ τρελλὸ χορό;

Ἐγὼ δὲν ἔχω λόγο νὰ χαρῶ

Ἐμὲ ἡ χαρά μου,
ἡ μοναχή μου ἐλπίδα
εἶναι μακριά, κεῖ — κάτω,
στὴν Πατρίδα.

ΦΡ. ΗΛΙΑΔΗΣ
Φαλαγγίτης

ΙΟΥΛΙΟΣ

Τὸ δροσερὸ ἀεράκι ποὺ φυσοῦσε τὸ πρωΐ πέφτει. Μιὰ ζέστη φοβερή, ἀνυπόφορη ξεροψήνει σὰν σὲ καμίνι θαρρεῖς τὸ χῶμα, ποὺ ἀναδίνει μιὰ ἀλλοιώτικη μυρουδιά. Ἡ φύσις λιόλουστη, γελαστή... Πράσινα τὰ βουνά, κίτρινος ὁ κάμπος, ἀσημένια ἡ θάλασσα, γαλάζιος ὁ οὐρανός. Λωρίδα γαλανὴ τὸ ποταμάκι, περνῶντας ἀπ' τοῦ κάμπου τὴ μέση, σὰ φίδι τεράστιο τὸν σκίζει στὰ δυό. Μέσ' στὰ χωράφια βλέπεις ἀλλοῦ στημένες σωρὸ τὶς θημωνιές, κι' ἀλλοῦ ἁλώνια μεγάλα, πλατειά, ὁλοστρόγγυλα, ποὺ φαντάζουν ἀπὸ μακριὰ δίσκοι ὁλόχρυσοι. Ὁ ἀέρας παίρνει στὰ πλατειά του τὰ φτερὰ καὶ τὴ σκορπίζει παντοῦ, τοῦ λιοψημένου ἁλωνιστῆ τὴ μακρόσυρτη φωνή, ἀνακατεμένη μὲ τὸ μονότονο τοῦ τζίτζικα τραγούδι καὶ τὸ γλυκὸ τῶν πουλιῶν κελάϊδημα. Βλέπει ὁ γεωργὸς νὰ σκορπᾷ ὁ χρυσὸς σπόρος ὁλόγυρα κι' ἀναγαλλιάζει. Ἀκούγεται παραπέρα ὁ χαρακτηριστικὸς θόρυβος, ἐκεῖνα τὰ μονότονα χρὰτς χρὰτς τοῦ δρεπανιοῦ, ποὺ φρεσκοακονισμένο φαίνεται σὰν ν' ἀποκτᾷ ζωὴ στὰ χέρια τοῦ θεριστῆ. ῎Αλλες κοπέλλες παραπίσω μαζεύουν τὰ σκόρπια στάχυα, καὶ πότε - πότε ἀκούγεται κανένα μακρόσυρτο τραγούδι, ποὺ κόβεται ποῦ καὶ ποῦ μέσα στὰ λαφιασμένα στήθεια τῆς ροδοψημένης ἀπ' τὸν ἥλιο κοπέλλας....

Ὁ ἥλιος βασίλεψε πιά. Ὁ ἁλωνιστῆς ξεζεύει τὰ ζωντανὰ καὶ ξαπλώνεται κατάκοπος κάτω ἀπὸ μιὰ γέρικη ἀμυγδαλιά. Οἱ κοπέλλες φέρνουν τὴν ἀπαραίτητη ντοματοσαλάτα, τὴν καράφα τὸ ρακὶ καὶ στρώνονται ὅλοι τριγύρω. Ἀρχίζει τότε ὁ γέρω-γεωργὸς μὲ τὸ γλυκόλαλο ταμπουρᾶ του νὰ παίζη τραγούδια παληά... λησμονημένα... Κι' ἀκούγονται σὲ λίγο μέσ' στῆς νύχτας τὴ σιγαλιὰ οἱ γλυκὲς φωνὲς τῶν ὄμορφων κοριτσιῶν ποὺ τὶς συνοδεύουν τὰ παλληκάρια...

Σὲ λίγες μέρες, σὰν θὰ τελειώση πιὰ τ' ἁλώνισμα, θὰ γίνουν οἱ γνωστὲς τηγανῖτες καὶ ὅταν θὰ τρῶνε τῆς καινούργιας σοδειᾶς, τὸ πρῶτο ψωμί, τσουγκρίζοντας τὰ ποτήρια, θὰ εὐχηθοῦν: «Καὶ τοῦ χρόνου ἄλλα τόσα»....

Βλογημένη κι' ὄμορφη ἡ ἀγροτικὴ ζωή!...

ΠΑΝΟΣ Ι. ΚΟΝΤΕΛΛΗΣ
Φαλαγγίτης

Τμῆμα Ε. Ο. Ν. «Ν. Σχολῆς» Γ. Σαλβάνου.

Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι τῆς 255ης Φάλαγγος Θηλέων.

1) Φαλαγγῖ
τῆς Διοικήσεω
ζόμενοι εἰς τό
τευκτηρίου τω
μα ἀποτελεῖ
ρων θερινῶν
λαγγιτῶν. 3)
σαι τῆς Ὑποδ
4) Ἀπὸ τοὺς
γῶνας τῆς Τρι
πιτελεῖον τῆς
Ἠλείας ἀναμ
εἰς τὸν Σταθ
Ὁμὰς Σκαπα
Σχολείου Καρ
γῖται καὶ Σκ
σίου ἀπονέμον
λαγγίτισσαι κ
Ε. Ο. Ν. Χαλκ

ται καὶ Σκαπανεῖς
ς Αἰγύπτου ἐργα-
ον κῆπον τοῦ Ἐν-
ν. 2) Τὸ κολύμβη-
μὲν τῶν συχνοτέ-
ἀσκήσεων τῶν Φα-
Μικραὶ Σκαπάνισ-
κήσεως Γυθείου.
Παναρκαδικοὺς Ἀ-
πόλεως. 5) Τὸ Ἐ-
Ε. Ο. Ν. Πύργου
ειον τὸν Ἀρχηγὸν
μὸν Ἀλφειοῦ. 6)
νισσῶν Δημοτικοῦ
δίτσης. 7) Φαλαγ-
απανεῖς Καρπενη-
τὲς τιμάς. 8) Φα-
αι Φαλαγγῖται τῆς
εδικῆς.

Ἀνώτεροι βαθμοῦχοι τῆς Ε. Ο. Ν. Δράμας.

Φαλαγγίτισσαι καὶ Σκαπάνισσαι Δημοτικοῦ Σχολείου Θηβῶν.

Η ΣΕΛΙΣ των κοριτσιών

ΗΘΙΚΗ ΑΝΕΞΑΡΤΗΣΙΑ

«...ὥστε νὰ ἐξασφαλίσωμεν μίαν ἠθικὴν ἀναγέννησιν τοῦ τόπου μας, ὄχι μόνον διὰ τὴν γενεάν μας, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς ἑπομένας γενεάς, εἰς αἰῶνα τὸν ἅπαντα».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

Νέο κορίτσι,

Πάντα καὶ σὲ κάθε ἀνεξαρτησία χρειάζεται ἐπιμονὴ καὶ ἀγῶνες. Οἱ ἀνεξαρτησίες τῶν λαῶν ἀπήτησαν καὶ ἀπαιτοῦν ἐπαναστάσεις, πολέμους, αἵματα. Ἡ ἀνεξαρτησία τοῦ ἀτόμου ἀπαιτεῖ ἐπίσης ἀγῶνα μὲ τὸν γύρω κόσμο, μὲ τὴ φύσι, μὲ τοὺς συνανθρώπους. Ἡ ἀνεξαρτησία ὅμως ἀπὸ τὸν ἴδιο τὸν ἑαυτό μας, ἀπὸ τὰ πάθη μας καὶ τὶς ἀδυναμίες ἀπαιτεῖ θέλησι, πεῖσμα, ψυχικὴ δύναμι. Αὐτὴ ἡ τελευταία, ποὺ λέμε ἠθικὴ ἀνεξαρτησία, εἶναι ἡ βάσι καὶ τὸ θεμέλιο κάθε ἄλλης ἀνεξαρτησίας. Ἀποκτῶντας αὐτὴ στὴν ἀρχὴ θὰ μπορέσουμε κατόπι νὰ φέρουμε σὲ πέρας ὅλες τὶς ἄλλες ἀνεξαρτησίες, ἀτομικὲς καὶ συνολικές.

Στὴν περασμένη ἐποχή, νέο κορίτσι, δὲν ἔδιναν πολλὴ σημασία στὴν ἠθικὴ αὐτὴ ἐλευθερία ποὺ εἶναι ἡ βασικὴ πηγὴ τῆς ἀρετῆς ἑνὸς λαοῦ. Ἠθικῶς ἀνεξάρτητος; Ἦτανε τόσο σπάνιος ἄνθρωπος, μποροῦσες νὰ τὸν γυρεύῃς μὲ τὸ φανάρι σὰν τὸ Διογένη. Οἱ ἐπιθυμίες, οἱ ἀδυναμίες, τὰ φαινόμενα, ἡ ἐπιφάνεια, τὰ μικροπράγματα μᾶς κυριαρχοῦσαν. Βιαστικοί, πεινασμένοι πάντα καὶ διψασμένοι ἀπὸ ἐφήμερες ἐπιτυχίες πολεμούσαμε ὁ ἕνας τὸν ἄλλον. «Γεμίζαμε τὸν οὐρανὸ θόρυβο μὲ τὶς ἄκαρπες φιλονικίες μας καὶ τὶς συγκρούσεις καὶ τὴ γῆ μὲ παραστρατημένα βήματα», ὅπως λέγει ὁ Ραμπελέ. Ζούσαμε μιὰ ζωὴ σπασμωδική. Κυνηγούσαμε χίμαιρες καὶ ὀπτασίες. Καὶ βιαζόμαστε... βιαζόμαστε! Δὲν εἴχαμε θαρρεῖς καιρὸ νὰ ὡριμάσουν οἱ καρποί. Τοὺς τρώγαμε ἀγίνωτους καὶ τὸ στομάχι μας χαλοῦσε.

Ἀκολουθοῦσεν ὁ ἕνας τὸν ἄλλον σὰν τοὺς τυφλούς. Δὲν εἴχαμε δημιουργήσει μέσα μας τὴν ἠθικὴ αὐτὴ ἀνεξαρτησία, ποὺ χτίζει σὲ βράχους κι' ὁδηγεῖ σὲ κορφές. Δὲν βλέπαμε καὶ δὲν σκεφτόμαστε τὸ Μέλλον. Μᾶς κατάπινε, σὰν καρχαρίας τ' ἀδύναμο ψάρι, τὸ Παρόν.

Σὺ ὅμως νέο κορίτσι, μικρὴ μέλλουσα μητέρα, δὲν μπορεῖς νὰ ζήσῃς τὴν ζωὴ μιᾶς μέρας σὰν τὴ μυῖγα. Χρειάζεσαι στὴ σκέψι τὸ Μέλλον. Αὐτὸ πρέπει νὰ σὲ γεμίσῃ καὶ νὰ σὲ πλουτίσῃ. Ἡ ἠθική σου ἀνεξαρτησία θὰ σοῦ δώσῃ τὴ δύναμι νὰ ξεπεράσῃς τὴν ἡμέρα καὶ νὰ φθάσῃς στὰ χρόνια, στὶς ἐποχές. Πάνω σ' αὐτὸν τὸν ἀκρογωνιαῖο λίθο θὰ χτισθῇ τὸ γερό σου σπίτι κι' ἀπάνω σ' αὐτό, ὅπως καὶ στ' ἄλλα ὅμοια θὰ στηριχθῇ τὸ Ἔθνος σου, εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων.

Γι' αὐτὸ ἀπὸ μικρὸ πρέπει νὰ ἀρχίσῃς ἐσύ, νέο κορίτσι, νὰ ἀσκῇς τὸ ἐσώψυχό σου γι' αὐτὴ τὴν ἠθικὴ κυριαρχία. Κάθε μικρὴ καλὴ πρᾶξι εἶναι ἕνα βῆμα πρὸς τὴν ἐπιτυχία. Μὲ τὸν καιρὸ θὰ γίνουν ἀκλόνητα μέσα σου ὅλα τὰ γνήσια ἠθικὰ παραγγέλματα, θὰ μεταβληθοῦν σὲ συναισθήματα καὶ θὰ γίνουν κάτι σφιχτὰ δεμένο μὲ τὴν ὕπαρξι, μὲ τὴν ψυχή σου.

Ἀποκτῶντας μὲν τὸν τρόπο καὶ τὴν ἐξάσκησι αὐτὴ τὴν ἠθικὴ ἀνεξαρτησία, θὰ παύσῃς νὰ εἶσαι τὸ παιγνίδι στὰ χέρια τῆς Τύχης, ὅπως ἦτανε ἡ Κλυταιμνήστρα, ἡ Φαίδρα, ἡ Κλεοπάτρα κι' ἄλλες πολλὲς ἱστορικὲς καὶ φιλολογικὲς μορφές, γιατὶ μὲ τὴ δική σου δύναμι, μὲ τὴν ἠθική σου ἀνεξαρτησία θὰ κανονίζῃς ἡ ἴδια τὴν τύχη σου.

Ἔτσι θ' ἀποχτήσῃς τὸ θεμέλιο ἑνὸς εὐτυχισμένου Αὔριον γιὰ σένα, γιὰ τὰ παιδιά σου καὶ γιὰ τὸ λαό σου. Ἔτσι θὰ ἐξασφαλίσῃς ἐσὺ μιὰ ἠθικὴ ἀναγέννησι τοῦ λαοῦ σου, ὅπως τὴν ζητεῖ ὁ Ἀρχηγός σου.

Σ. Καρ.

ΜΙΑ ΠΡΑΚΤΙΚΗ ΤΣΑΝΤΑ

Γιὰ νὰ κατασκευάσουμε τὴν πρακτικὴ αὐτὴ τσάντα, χρησιμοποιοῦμε μουσαμᾶ ζωηροῦ χρώματος, τοῦ γούστου μας. Κόβουμε τὶς δυὸ ὄψεις σύμφωνα μὲ τὰ ὑποδεικνυόμενα μέτρα (0,27Χ0,20). Κόβουμε κατόπιν δυὸ φορὲς ἐπίσης τὴ μικρὴ πλαϊνὴ πλευρὰ σὲ διαστάσεις 0,22Χ0,08 καὶ ἀκόμα δυὸ φορὲς τὴ μεγάλη πλευρὰ σὲ διαστάσεις 0,29Χ0,08, ὅπως δείχνουν τὰ σχετικὰ σχήματα, ἀκολουθῶντας πολὺ ἀκριβῶς τὰ ὑποδεικνυόμενα μέτρα.

Ἐφαρμόζομε τὸ διακοσμητικὸ μοτίβο στὴν κάτω γωνία. Κατόπιν συναρμόζομε τὴν τσάντα. Ἑνώνομε πρῶτα τὶς τέσσερες πλευρές, ἀρχίζοντας ἀπὸ τὶς γωνιές, μὲ τὴν παρατήρησιν ὅτι ἡ μεγάλη ἄνω πλευρὰ θὰ κοπῇ καὶ θὰ στερεώσωμεν σ' αὐτὴ ἕνα φερμουάρ.

Ράβομε ἀκολούθως μὲ μικρὲς ἰσομεγέθεις καὶ πολὺ σφιχτὲς βελονιὲς τὶς δυὸ ὄψεις τῆς κάθε πλευρᾶς τῆς τσάντας.

Δυὸ διπλὲς ἐντομές, τὶς ὁποῖες κάνομε στὸ ἐπάνω μέρος, ἐπιτρέπουν νὰ περάσωμε ἕνα κορδόνι μεταξωτό, τὸ ὁποῖον σχηματίζει τὴν λαβὴν τῆς τσάντας. Χονδρὲς φοῦντες στερεώνουν τὰ ἄκρα τοῦ κορδονιοῦ, τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ εἶναι τοῦ ἰδίου χρώματος μὲ τὸ κέντημα.

Τὸ κέντημα γίνεται μὲ μικρὲς ἰσομεγέθεις βελονιές, κομμένες ἀπὸ πλάγιες καὶ μὲ βελονιὲς ποὺ σχηματίζουν κόμπους.

Βούλα Γ. Βασιλειάδου

ΙΟΥΛΙΟΥ ΒΕΡΝ

Δεύτερη πατρίδα

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου)

Αἰσθανόταν πὼς ὁ κ. Οὐόλστων εἶχε δίκηο καὶ τὸν ἀκολούθησε χωρὶς σχεδὸν νὰ ξέρῃ τί κάνει. Ὡς τὸ βράδυ, εἶχαν βγῆ ἀπὸ τὸ δάσος τῶν ἐλάτων. Περπάτησαν ὅλη τὴ νύχτα κι' ὅλη τὴν ἀκόλουθη ἡμέρα. Ξεκουράσθηκαν τότε λίγες ὧρες, ξεκίνησαν πάλι καὶ τὸ πρωῒ ἔφθασαν στὸ Φραγμό.

«Παιδί μου!... παιδάκι μου!...» ἔλεγε κάθε τόσο ἡ κυρία Ζερμάττ.

Στὸ τέλος ἐπρόφερε πάλι αὐτὰ τὰ λόγια κι' ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς κυρίας Οὐόλστων καὶ τῆς κόρης της, ποὺ ἦταν γονατισμένες κοντά της.

Ὁ κ. Ζερμάττ κι' ὁ Ἐρνέστος, βυθισμένοι στὸν πόνο τους, δὲν μποροῦσαν πιὰ νὰ ποῦν λέξι.

Νά τί πρέπει νὰ κάνωμε χωρὶς νὰ χάσωμε στιγμή, εἶπε μὲ ἀποφασιστικὸ ὕφος ὁ κ. Οὐόλστων.

Ὁ κ. Ζερμάττ τὸν ἐπλησίασε.

— Τί; ρώτησε.

— Θὰ γυρίσωμε τώρ' ἀμέσως στὸ Φελσενχάϊμ κι' ἀπὸ κεῖ, σήμερα κι' ὅλα, θὰ ξεκινήσωμε πάλι γιὰ νὰ βροῦμε τὸν Τζάκ... Τὰ σκέφθηκα καλὰ ὅλ' αὐτά, ἀγαπητέ μου Ζερμάττ, ἔτσι πρέπει νὰ γίνῃ, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ δεχθῇς τὴν πρότασί μου.

Ναί! Θὰ ἀφινόνταν στὸν κ. Οὐόλστων. Αὐτὸς μόνος διατηροῦσε ἀρκετὴ ψυχραιμία, ὥστε νὰ δώσῃ μιὰ σωστὴ συμβουλὴ καὶ δὲν εἶχαν παρὰ νὰ τὴν ἀκολουθήσουν τυφλά.

— Στὸ μέρος τοῦ δάσους ποὺ γειτονεύει μὲ τ' ἀκρογιάλι χάθηκε ὁ Τζάκ, εἶπε ὁ κ. Οὐόλστων. Ἐκεῖ λοιπὸν πρέπει νὰ διευθυνθοῦμε πρῶτα-πρῶτα καὶ τὸ γρηγορώτερο.... Ἂν παίρναμε τὸ δρόμο πέρ' ἀπ' τὸ Φραγμό, θἀργοπορούσαμε πολύ...Ἂς μποῦμε στὴν πινάσσα... Ὁ ἄνεμος εἶναι εὐνοϊκὸς γιὰ νὰ περάσωμε τὸ Ἀνατολικὸ Ἀκρωτήρι, κι' ἀπὸ κεῖ ἡ πελαγήσια αὔρα θὰ μᾶς σπρώξῃ κατὰ μῆκος τῆς ἀκτῆς... Ἂν φύγουμε ἀπόψε, θὰ φθάσουμε στὸ στόμιο τοῦ Μόντροζ πρὶν ξημερώσῃ, θὰ τὸ περάσουμε καὶ θὰ πᾶμε νὰ ράξωμε στὸ μέρος ὅπου καταλήγει ἡ βουνοσειρά... Ἀπὸ κεῖ θὰ πάρωμε τὸ δάσος τῶν ἐλάτων καὶ θὰ βγοῦμε στὸ μέρος ὅπου χάθηκε ὁ Τζάκ... Ἔτσι, μὲ τὴν πινάσσα, θὰ κερδίσουμε δυὸ μέρες.

Ἡ πρότασι ἔγινε δεκτὴ χωρὶς συζήτησι. Ἀφοῦ παρουσίαζε τὸ πλεονέκτημα οἰκονομίας χρόνου, δὲν ἔπρεπε νὰ διστάσουν, οὔτε νὰ χάσουν καιρό, ἂν ἤθελαν νὰ ὠφεληθοῦν ἀπὸ τὸν ἄνεμο ποὺ θὰ τοὺς πήγαινε γρήγορα στὸ Ἀνατολικὸ Ἀκρωτήρι.

Οἱ δυὸ λοιπὸν οἰκογένειες μπῆκαν στ' ἀμάξι, ποὺ ἔτρεξε μὲ τόση ταχύτητα, ὥστε σὲ μιάμισυ ὥρα ἔφθασε στὸ Φελσενχάϊμ.

Ἡ πρώτη τους δουλειὰ ἦταν νὰ ἑτοιμάσουν τὴν «Ἐλισσάβετ» γιὰ ταξίδι πολλῶν ἡμερῶν. Στὸ ταξίδι αὐτὸ θὰ λάβαιναν μέρος ἡ κυρία Ζερμάττ, ἡ κυρία Οὐόλστων κι' ἡ Ἄννα, ποὺ μὲ κανένα τρόπο βέβαια δὲ θἄθελαν νὰ μείνουν στὸ Φελσενχάϊμ. Ὁ κ. Ζερμάττ οὔτε σκέφθηκε κἂν νὰ τοὺς τὸ προτείνῃ.

Τἀπόγεμα, ἀφοῦ ἐξασφαλίσθηκε ἡ διατροφὴ τῶν κατοικιδίων γιὰ μιὰ ἑβδομάδα, ἡ πινάσσα θὰ ξεκινοῦσε, ὅταν μιὰ ξαφνικὴ κακοκαιρία τὴν ἠμπόδισε.

Γιατὶ κατὰ τὶς τρεῖς ὁ ἄνεμος ποὺ εἶχε πέσει ἀφοῦ γύρισε ἀνατολικός, ξανασηκώθηκε μὲ μεγάλη δύναμι. Ὡστόσο καὶ πάλι, μολονότι ἡ θάλασσα ἀπέξω θἆταν πολὺ τρικυμισμένη, ἡ «Ἐλισσάβετ» δὲν θὰ ἐδίσταζε νὰ ριψοκινδυνεύσῃ πέρ' ἀπὸ τὸ Ἀνατολικὸ Ἀκρωτήρι. Ἀλλὰ πῶς νὰ φθάσῃ ὡς ἐκεῖ μὲ τὰ ὁρμητικὰ ἐκεῖνα κύματα ποὺ ἐρχόνταν ἀπὸ τὸ πέλαγος; Καὶ μόνο γιὰ νὰ βγῇ ἀπὸ τὸ ὁρμητήριό της καὶ νὰ πάῃ ὡς τὸ νησάκι τοῦ Καρχαρία, θὰ εἶχε ἀνυπέρβλητες δυσκολίες.

Ἦταν ἀπελπιστικό!... Νὰ περιμένουν, νὰ χασομεροῦν, ἐνῷ ἀπὸ τὴν ἐλαχίστη ἀργοπορία μποροῦσε ἴσως νἀποτύχουν οἱ ἔρευνές τους... Κι' ἂν ὁ ἐνάντιος ἄνεμος ἐξακολουθοῦσε, ἂν οὔτε τὸ βράδυ, οὔτε τὴ νύχτα δὲν ἔπαυε ἡ τρικυμία, ἂν χειροτέρευε μάλιστα ὁ καιρός;...

— Καλὰ λοιπόν! εἶπε ὁ κ. Οὐόλστων, ἀπαντῶντας στὶς ἐρωτήσεις αὐτὲς ποὺ ἦταν στὸ νοῦ ὅλωνῶν' ἂν δὲν μπορέσουμε διὰ θαλάσσης, θὰ δοκιμάσωμε διὰ ξηρᾶς... Μὲ τ' ἀμάξι ἀντὶ μὲ τὴν πινάσσα!... Ἂς τὄχωμε ἕτοιμο νὰ ξαναπάρωμε τὸ δρόμο τοῦ Ἔμπερφουρτ.

Ἔκαμαν τὶς προετοιμασίες γι' αὐτὸ τὸ ἐνδεχόμενο. Ἂν τὸ ταξίδι γινόταν μὲ ἀμάξι, ἔπρεπε νὰ διευθυνθοῦν πρὸς τὰ νοτιοανατολικά, γιὰ νὰ τριγυρίσουν στὸ δάσος τῶν ἐλάτων' γιατὶ δὲν μποροῦσε νὰ περάσῃ ἀμάξι, ἀπὸ τὸ μέρος τοὐλάχιστον ποὺ ὁ κ. Οὐόλστων κι' ὁ Ἐρνέστος εἶχαν ἐξερευνήσει πρὶν ν' ἀνεβοῦν στὸ βουνό. Ἀπὸ κεῖ θὰ προσπαθοῦσαν νὰ φθάσουν στὴν ἀνατολικὴ ἄκρη τῆς λόχμης, δηλαδὴ στὸ σημεῖο ὅπου θἄραζε ἡ «Ἐλισσάβετ», ἂν μιὰ ἀλλαγὴ τοῦ καιροῦ τῆς συγχωροῦσε νὰ ταξιδέψῃ... Μόνο ποὺ θὰ εἶχαν ἀργοπορία τριανταέξη ὡρῶν' ἀλλὰ πῶς μποροῦσαν νὰ τὴν ἀποφύγουν;...

Ἡ ἐλπίδα μιᾶς ἀλλαγῆς καιροῦ δὲν πραγματοποιήθηκε. Ὁ ἄνεμος δὲν ἔπαψε νὰ φυσᾷ βορειοανατολικός, δυναμώνοντας ὁλοένα. Τὸ βράδυ, μεγάλα κύματα κτυποῦσαν τὴν ἀκρογιαλιὰ τοῦ Φελσενχάϊμ. Τὴ νύχτα θἆταν βέβαια χειρότερα' καὶ μὲ τέτοιες συνθῆκες, τὸ σχέδιο τοῦ θαλασσινοῦ ταξιδιοῦ ἔπρεπε νὰ ἐγκαταλειφθῇ.

Ὁ κ. Οὐόλστων εἶπε νὰ ξεφορτωθοῦν τὰ τρόφιμα ἀπὸ τὴν πινάσσα καὶ νὰ φορτωθοῦν στ' ἀμάξι. Συγχρόνως ἐφρόντισαν γιὰ τοὺς βονάσους καὶ γιὰ τὸν ὄναγρο, ὥστε νὰ εἶναι ἕτοιμοι νὰ ξεκινήσουν τὸ πρωΐ.

Ἡ κυρία Ζερμάττ ἔκλαιε διαρκῶς καὶ δὲν ἄνοιγε τὸ στόμα της παρὰ γιὰ ν' ἀναστενάζῃ ἢ νὰ προφέρῃ:

— Παιδί μου!... παιδάκι μου!

Ἄξαφνα, κατὰ τὶς ὀκτώ, ὁ Τοῦρκος κι' ὁ Μπράουν ἄρχισαν νὰ δείχνουν σημεῖα ἀνησυχίας. Ὁ κ. Οὐόλστων, ποὺ τοὺς παρατηροῦσε, μὲ μεγάλη του ἔκπληξι τοὺς εἶδε νὰ τρέχουν μπροστὰ στὴ στοὰ μέσ' ἀπὸ τὸ φράκτη. Ὁ Μπράουν προπάντων ἦταν ἀκράτητος.

Ὕστερ' ἀπὸ δυὸ λεπτά, ἕνα μακρινὸ γαύγισμα ἀκούσθηκε ἀρκετὰ καθαρά.

— Ὁ Φάλμπ εἶναι! φώναξε ὁ Ἐρνέστος.

Ὁ Φάλμπ... ὁ σκύλος τοῦ Τζάκ!... Κι' ὁ Μπράουν κι' ὁ Φάλμπ τὸν ἐγνώρισαν ἀμέσως, γιατὶ τοῦ ἀποκρίθηκαν δυνατά.

Ὁ κ. κι' ἡ κυρία Ζερμάττ, ἡ κυρία Οὐόλστων, ἡ Ἄννα, ὅλοι ὥρμησαν ἔξω ἀπὸ τὴ στοά...

Σχεδὸν τὴν ἴδια στιγμὴ ὁ Τζάκ παρουσιαζόταν στὴν ἐξώπορτα κι' ἔπεφτε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του.

— Ναί... γλύτωσα, φώναξε, ἀλλὰ ἴσως ἕνας μεγάλος κίνδυνος μᾶς ἀπειλεῖ.

— Κίνδυνος; Τί κίνδυνος; ρώτησε ὁ κ. Ζερμάττ, τραβῶντας τὸ γυιό του καὶ σφιγγοντάς τον στὸ στῆθος του.

— Ἄγριοι, ἀποκρίθηκε ὁ Τζάκ, ἄγριοι ποὺ βγῆκαν στὸ νησί μας!

Οἱ δυὸ οἰκογένειες γύρισαν στὴν τραπεζαρία, μὲ τὴ καρδιὰ ξεχειλισμένη ἀπὸ χαρά, μ' ὅλη τὴν ἀνησυχαστικὴ εἴδησι ποὺ ἔφερε ὁ Τζάκ. Δὲν συλλογιζόνταν παρ' αὐτό: Ὁ Τζάκ ἐγύρισε!

Καὶ ὅμως μποροῦσαν νὰ φαντασθοῦν σοβαρώτερο πρᾶγμα; Ἄγριοι!

Ὁ Τζάκ ἔπεσε στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητέρας του.

Ὥστε ὁ καπνὸς ἐκεῖνος ποὺ εἶχε διακρίνει ὁ κ. Οὐόλστων, ὅταν ἡ πινάσσα εἶχε φύγει ἀπὸ τὸ στόμιο τοῦ ποταμοῦ Μόντροζ, καθὼς κι' ὅταν βρισκόταν στὴν κορυφὴ τοῦ κώνου Ζὰν-Ζερμάττ, ἦταν καπνὸς ἀπὸ κατασκήνωσι ἀγρίων στὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ἀκτῆς;

Ὁ Τζὰκ ἦταν ψόφιος ἀπὸ τὴν πεῖνα. Ἐκάθησε ἀμέσως στὸ τραπέζι μαζὶ μὲ ὅλους τοὺς ἄλλους, κι' ἀφοῦ ἔφαγε καὶ συνῆλθε, τοὺς ἔκανε τὴν ἀκόλουθη διήγηση:

«Ἀγαπητοί μου γονεῖς, σᾶς ζητῶ συγγνώμη γιὰ τὴ λύπη ποὺ σᾶς προξένησα. Ναί, παρασύρθηκα ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ πιάσω ἕνα μικρὸ ἐλέφαντα... Δὲν ἄκουσα οὔτε τὸν κ. Οὐόλστων οὔτε τὸν Ἐρνέστο, ποὺ μὲ φώναζαν, κι' εἶναι θαῦμα πῶς γύρισα ἀπόψε σῶος καὶ ἀκέραιος!... Ἀλλὰ αὐτὴ ἡ τρέλλα μου εἶχε τοὐλάχιστο τοῦτο τὸ καλό, ὅτι θὰ μᾶς ἐπιτρέψῃ νὰ διοργανώσωμε μιὰ σοβαρὴ ἄμυνα γιὰ τὴν περίπτωσι ποὺ οἱ ἄγριοι αὐτοὶ θὰ προχωροῦσαν ὣς τὴ Γῆ τῆς Ἐπαγγελίας καὶ θ' ἀνακάλυπταν τὸ Φελσενχάϊμ...

»Βρέθηκα λοιπὸν χωμένος στὸ πυκνὸ μέρος τοῦ δάσους τῶν ἐλάτων, ἀκολουθῶντας τοὺς τρεῖς ἐλέφαντες, χωρὶς νὰ ξέρω καλά, τὸ ὁμολογῶ, πῶς θὰ κατάφερνα νὰ πιάσω τὸ μικρότερο. Ὁ πατέρας κι' ἡ μητέρα περπατοῦσαν ἥσυχα, ἀνοίγοντας δρόμο μέσα στοὺς θάμνους, καὶ δὲν ἔβλεπαν πῶς τοὺς ἀκολουθοῦσα. Ἀλήθεια, κρυβόμουνα ὅσο μποροῦσα γιὰ νὰ μὴ μὲ ἰδοῦν καὶ πήγαινα, χωρὶς νὰ ἐξετάζω πρὸς ποία διεύθυνσι μᾶς τραβοῦσαν μὲ τὸ Φάλμπ, ὄχι λιγώτερο τρελλὸ ἀπὸ μένα, οὔτε πῶς θὰ κατάφερνα νὰ γυρίσω. Μιὰ ἀκατανίκητη δύναμι μ' ἔσπρωχνε μπροστὰ κι' ἐξακολουθοῦσα ν' ἀπομακρύνωμαι δυὸ ὧρες, τοῦ κάκου ζητῶντας τρόπο νὰ ξεμοναχιάσω τὸ χαριτωμένο ἐκεῖνο ἐλεφαντόπουλο...

»Πραγματικῶς, ἂν ἐπιχειροῦσα νὰ σκοτώσω τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα, πόσες σφαῖρες θὰ μοῦ χρειαζόταν ὥς που νὰ τὸ κατορθώσω; Καὶ τὸ μόνο ἀποτέλεσμα δὲν θὰ ἦταν ἴσως νὰ ἐξαγριώσω τὰ δυὸ ζῶα ἐναντίον μου;

»Ὡστόσο χωνόμουν ὁλοένα βαθύτερα στὸ δάσος, μὴ λογαριάζοντας οὔτε τὸ χρόνο ποὺ περνοῦσε, οὔτε τὴν ἀπόστασι ποὺ μὲ χώριζε ἀπὸ τοὺς συντρόφους μου, οὔτε τὶς δυσκολίες ποὺ θ' ἀπαντοῦσα γιὰ νὰ τοὺς ξαναβρῶ, οὔτε, — κι' ἂς μὴ μοῦ παραθυμώσουν, — τὴν ἀνησυχία ποὺ θὰ τοὺς προξενοῦσε ἡ ἐξαφάνισί μου.

»Λογαριάζω πῶς θὰ εἶχα κάνει ἔτσι δυὸ ὁλόκληρες λεῦγες πρὸς τ' ἀνατολικά, χωρὶς νὰ κατορθώσω τίποτα.. Ἀλλὰ μὲ τὴ συναίσθησι τῆς θέσεώς μου, ἡ φρόνησι μοῦ ἦρθε... λίγο ἀργά. Κι' ἐπειδὴ τὰ τρία ζῶα δὲν ἔδειχναν καμμιὰ πρόθεσι νὰ σταματήσουν, σκέφθηκα ὅτι τὸ καλύτερο ἦταν νὰ γυρίσω πίσω.

»Ἦταν τέσσερις, ἀπάνω - κάτω, ἡ ὥρα. Γύρω μου τὰ δένδρα, ἀραιότερα, ἄφιναν μεταξύ τους μεγάλα κενά.

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΣΤΗΛΗ τοῦ Γιατροῦ

Ὁ στομαχικὸς πυρετὸς

Τὰ δύο προηγούμενα ἄρθρα μας γιὰ τὸν τύφο, μᾶς ἔδωσαν ἀφορμὴ νὰ ἀσχοληθοῦμε μὲ ἕνα θέμα ἀρκετὰ ἐνδιαφέρον, διότι γίνεται συχνὰ αἰτία πολλῶν παρεξηγήσεων μεταξὺ ἰατρῶν καὶ συγγενῶν τοῦ ἀσθενοῦς νέου ἢ παιδιοῦ, οὐχὶ δὲ σπανίως αἰτία μεγάλων κινδύνων γιὰ τὸν ἄρρωστο. Συχνότατα καὶ ἰδίως κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους ἀκοῦμε τὴν διάγνωσι, στομαχικὸς πυρετός, γαστρικὸς πυρετός, κοιλιακὰ καὶ πολλὲς ἄλλες ἀκόμη παρεμφερεῖς ὀνομασίες, οἱ ὁποῖες τὶς περισσότερες φορὲς λέγονται ἢ ἐξ ἀγνοίας τῶν πραγμάτων ἀπὸ ὡρισμένους ἰατροὺς ἢ διὰ νὰ καλυφθῇ σκοπίμως μιὰ ἀρρώστεια, τὴν ὁποίαν δὲν θέλουν νὰ μάθῃ ὁ ἄρρωστος ἢ καὶ οἱ συγγενεῖς του. Ἐπειδὴ ὅμως συχνότερα λέγονται ἀπὸ ἄγνοια, μὲ ἀποτέλεσμα τὴν ἐξάντλησιν ἐκ τῆς μεγάλης διαίτης καὶ ἐκεῖθεν τὴν ἐμφάνισιν μιᾶς ἐπικινδύνου ἀσθενείας, ὅπως τῆς ἀδενοπαθείας ἢ τῆς φυματιώσεως, διὰ τοῦτο ἀναγκάζομαι μὲ κίνδυνο νὰ γίνω κακὸς μὲ πολλοὺς συναδέλφους, εἰς τὸ στόμα τῶν ὁποίων εἶναι πάντοτε ἕτοιμος ἡ λέξις «Γαστρικὰ» καὶ εἰς τοὺς ὁποίους ὁσάκις μοῦ δίδεται ἡ εὐκαιρία ἀποδεικνύω τὴν πλάνην των.

Δυστυχῶς ἡ ἰατρικὴ βρίσκεται σὲ χέρια ἀνθρώπων, ἐνῷ θὰ ἔπρεπε νὰ εἶναι σὲ χέρια θεῶν, ἐφ' ὅσον καὶ ὁ ἄνθρωπος εἶναι θεῖον δημιούργημα καὶ ὡς ἐκ τούτου δυσερεύνητος εἰς τὰς πλείστας ζωϊκάς του ἐκφάνσεις. Εἰς αὐτὸ κατὰ τὸ πλεῖστον ὀφείλεται ἡ διαφορὰ ἀντιλήψεων καὶ διαγνώσεων τῶν ἰατρῶν διὰ μίαν ἀσθένειαν, εἰς δευτερεύουσαν δὲ μοῖραν ἔρχεται ἡ ἀντίληψις καὶ ἡ μόρφωσις τοῦ ἰατροῦ. Ἐὰν ὁ ἄνθρωπος ἦτο ἀνθρώπινον κατασκεύασμα, ὅπως τὸ αὐτοκίνητον, δὲν θὰ ὑπῆρχον διχογνωμίαι καὶ δὲν θὰ ἤξευρε κανεὶς περισσότερα ἀπὸ τὸν ἄλλον, ἐφ' ὅσον ὅλοι μαζὶ θὰ ἐμάνθανον τὸν ἴδιον τρόπον ἐπισκευῆς ἢ θεραπείας, ἐφ' ὅσον καὶ αἱ μηχαναὶ αὐταὶ δὲν θὰ διέφερον μεταξύ των, ὅπως δὲν διαφέρουν τὰ αὐτοκίνητα τῆς αὐτῆς μάρκας. Ἂς μὴ ἐκπληττώμεθα λοιπὸν διὰ τὰς διχογνωμίας ἢ διαφωνίας τῶν ἰατρῶν, διότι μανθάνομεν ὅλοι τὰ ἴδια προκειμένου περὶ διαγνώσεως ἢ θεραπείας μιᾶς ἀσθενείας, ἀλλὰ ἡ ἀντίληψις διαφέρει τελείως ἀπὸ τὸν ἕνα ἰατρὸν μὲ τὸν ἄλλον. Ἐξ ἄλλου, καὶ τὸ σπουδαιότερον, διαφέρουν οἱ ἀσθενεῖς καὶ οἱ ἀσθένειες, τόσον ὥστε νὰ λέγωμεν, αὐτὸ εἶναι γνωστὸν καὶ εἰς τοὺς μὴ ἰατρούς, ὅτι δὲν ὑπάρχουν ἀρρώστειες ἀλλὰ ἄρρωστοι. Ἔχομεν π.χ. 10 ἀσθενεῖς ἀπὸ τύφο τῆς αὐτῆς ἡλικίας καὶ κανένας δὲν παρουσιάζει τὰ αὐτὰ μὲ τὸν ἄλλον συμπτώματα, οὔτε εἰς τὴν εἰσβολήν, οὔτε κατὰ τὴν πορείαν τῆς νόσου.

Ἔπειτα ἕνα παιδὶ παρουσιάζει ἐπὶ 3 ἡμέρες 40 πυρετὸ καὶ ὁ γιατρὸς ποὺ τὸ παρακολουθεῖ βλέπει μιὰ ἀμυγδαλίτιδα, ποὺ δικαιολογεῖ ἀξιόλογα τὸν πυρετὸ αὐτόν, ἀλλὰ ὁ πυρετὸς ἐπιμένει καὶ τὴν τετάρτην ἡμέραν οἱ γονεῖς ἀνησυχοῦντες καλοῦν ἄλλον ἰατρόν, συνήθως, αὐτὸ εἶναι κάκιστον καὶ ἰδίως γιὰ τὸν ἄρρωστον, κρυφὰ ἀπὸ τὸν πρῶτον ἰατρόν.

Ὁ νέος, τυχερώτερος ἀπὸ τὸν πρῶτον, ἐκτὸς τῆς ἀμυγδαλίτιδος ἀκούει καὶ πνευμονίαν καὶ τοῦτο διότι σχεδὸν πάντοτε ἡ πνευμονία δὲν ἀκούγεται τὶς πρῶτες ἡμέρες.

Τώρα καταλαβαίνετε ὅλοι τὰ παρεπόμενα, ὅλη ἡ μῆνις πίπτει ἐπὶ τοῦ πρώτου ἰατροῦ, ἐφ' ὅσον ὁ δεύτερος δὲν φερθῇ τίμια καὶ δὲν δικαιολογήσῃ ἀπολύτως τὸν συνάδελφόν του. Παρόμοια συμβαίνουν μὲ τὰ πιὸ πολλὰ νοσήματα, ποὺ μᾶς κάνουν συχνότατα νὰ ὑποφέρωμε περισσότερο ἀπὸ τοὺς συγγενεῖς τοῦ ἀρρώστου, οἱ ὁποῖοι, ὄχι ὅλοι βέβαια, νομίζουν ὅτι δὲν μᾶς καίγεται καρφί. Ἀπὸ τὶς διαφωνίες αὐτὲς καὶ ἀπὸ τὶς μεγάλες δυσκολίες ποὺ συναντᾶμε τακτικὰ στὴν ἐξάσκησι τοῦ ἀχάρου ἐπαγγέλματός μας, προέρχεται ἡ ἐντύπωσις τοῦ κόσμου ὅτι ἡ παθολογία εἶναι πολὺ πίσω, ἐνῷ ἡ χειρουργικὴ ἔχει προχωρήσει. Εἶναι κι' αὐτὸ μιὰ πλάνη, διότι ἡ παθολογία εἶναι ἡ ἰατρική, ἡ πραγματικὴ ἰατρική, ὅπως μᾶς τὴν ἐδίδαξεν ὁ θεῖος Ἱπποκράτης καὶ ὅπως ἐπὶ τῇ βάσει τῶν διδαγμάτων ἐκείνου, ἡμεῖς μὲ τὰς πενιχρὰς μας δυνάμεις τὴν προαγάγαμε σὲ σημεῖο ὥστε αἱ σημεριναί της πρόοδοι νὰ θαυμάζωνται ἀπὸ πάντας. Ἡ διάγνωσις τοῦ τύφου ἢ τῆς ἑλονοσίας ἢ τῆς φυματιώσεως ἢ ἡ ἀνακάλυψις τῆς ἰνσουλίνης διὰ τὸν διαβήτην καὶ τοῦ ὀροῦ διὰ τὴν διφθερίτιδα, δὲν παραβάλλονται μὲ ὅλας τὰς μεγάλας προόδους τῆς χειρουργικῆς — ἐπιστήμης καθαρῶς πρακτικῆς — καὶ τῶν ἄλλων κλάδων τῆς ἰατρικῆς. Καὶ μόνον ἡ ἔμπνευσις ἢ ἡ προσπάθεια τοῦ ἐπιστήμονος, ὥστε νὰ προσπαθῇ νὰ κατανοήσῃ τὰς θείας βουλάς, δηλ. τὴν λειτουργίαν τῶν πολυπλόκων ὀργάνων τοῦ ἀνθρώπου, εἶναι ἀρκετὸν νὰ θαυμάζεται ἴσως καὶ ἀπὸ τὸν Θεὸν ἀκόμα.

Ἀλλὰ παρεσύρθημεν καὶ ἐφλυαρήσαμεν πολὺ καὶ ἴσως ἄνευ λόγου, ὡς νὰ ἐθίχθημεν. Καὶ σὲ τοῦτο δὲν πταίει οὐδεὶς ἐκ τῶν νεαρῶν ἀναγνωστῶν μας, ἀλλ' ἐγὼ ὁ ἴδιος, ἐπειδὴ δὲ ἡ στήλη μας εἶναι περιωρισμένη, θὰ μοῦ ἐπιτρέψουν, αὐτὰ ποὺ ἔπρεπε νὰ ποῦμε σήμερον, νὰ τὰ ποῦμε εἰς τὸ προσεχὲς μὲ τὴν ὑπόσχεσιν νὰ περιορισθῶμεν εἰς τὸ θέμα μας.

Γ. Μπαμπούρης
Παιδίατρος

Ἡ πυρῖτις

Δὲν εἶναι γνωστὸς ὁ ἐφευρέτης τῆς πυρίτιδος. Ἔχει ἐξακριβωθῆ ὅμως ὅτι, ἐκτὸς ἀπὸ τοὺς Κινέζους, ποὺ φέρονται ὡς πρῶτοι μεταχειρισθέντες αὐτήν, καὶ οἱ Ἄραβες τῆς Ἀφρικῆς ἐγνώριζαν πρὸ πολλοῦ τὶς εὔφλεκτες συνθέσεις. Οἱ Σταυροφόροι, ποὺ ἐδοκίμασαν τὰ τρομερὰ των ἀποτελέσματα, τὴν ὠνόμασαν «Feux Gregeois», ἤτοι «Ὑγρὸν Πῦρ». Τώρα πῶς τὸ διὰ προσθήκης νίτρου «Ὑγρὸν Πῦρ» ἔγινε πυρῖτις, εἶναι ἄγνωστον. Ἐπάνω στὸ ζήτημα αὐτὸ κανένας, δυστυχῶς, ἱστορικὸς δὲν μπόρεσε νὰ μᾶς διαφωτίση. Ἐκεῖνο ὅμως ποὺ ξέρουμε τώρα μὲ θετικότητα, ὅσον ἀφορᾷ τὴν ἐποχή, εἶναι ὅτι ὁ Σουλτᾶνος τοῦ Μαρόκου Ἀμποὺ Γιουσοὺφ κατὰ τὸ 1273 μετεχειρίσθη πρῶτος τὴν πυρίτιδα γιὰ νὰ ἐκσφενδονίση μ' ἕνα πυροβόλο σιδηρᾶ βλήματα κατὰ τῶν τειχῶν τῆς πόλεως Σιντζίλμεσσα ποὺ πολιορκοῦσε.

Στὴν Εὐρώπη, τὴ συνταγὴ τῆς πυρίτιδος—νίτρον, θεῖον, ἄνθραξ—ἔδωσε πρῶτος τὸ 1230 ὁ Μᾶρκος Γκρέκους καὶ ταυτοχρόνως σχεδὸν ὁ Ροζὲρ Μπάκον, ὁ ὁποῖος πρὸ τινος φερόταν καὶ ὡς ἐφευρέτης αὐτῆς, ἐνῷ δὲν ἔκαμε τίποτε ἄλλο παρὰ νὰ τὴν πάρη ἀπὸ τοὺς Ἄραβες. Τὴν ἐφεύρεσι τῆς πυρίτιδος τὴν ἀπέδωσαν καὶ στὸ μοναχὸ Μπερθὸλδ Σβάρτζ. Κι' αὐτὸ ὅμως δὲν εἶναι ἀκριβές. Ὁ Σβάρτζ ἐπενόησε τὸν τρόπο τῆς χύσεως πυροβόλου ἀπὸ ὀρείχαλκο τὸ 1337.

Κανεὶς λοιπὸν δὲν εἶναι ἀποκλειστικὸς ἐφευρέτης τῆς πυρίτιδος καί, ἀκριβέστερον, ὅλοι εἶναι ἐφευρέται της. Δηλαδή, ὅπως καὶ τὸ πλοῖο ἢ ἡ ἄμαξα, τῶν ὁποίων ἦτο αἰσθητὴ ἡ ἀνάγκη, ἔτσι καὶ τὴν πυρίτιδα ἀναγκάστηκαν νὰ τὴν ἐπινοήσουν οἱ πολεμικοὶ λαοὶ καὶ νὰ τὴν κατασκευάζουν καθένας μὲ τὸν τρόπο του.

Ἡ νοημοσύνη τῶν ζώων

ΕΝΣΤΙΚΤΟΝ Ἤ ΣΥΛΛΟΓΙΣΜΟΣ;

Ἀσφαλῶς θὰ παρακολουθήσατε καμμιὰ φορὰ σὲ κανένα θέατρο ποικιλιῶν μερικὰ ἐκπληκτικὰ νούμερα, τὰ ὁποῖα ἐκτελοῦνται μὲ θαυμαστὴ ἀκρίβεια ἀπὸ ζῶα. Πολλὲς φορὲς θὰ ἐκπλήττεσθε καὶ σεῖς μὲ τὰς «λελογισμένας» πράξεις των, αἱ ὁποῖαι ἔχουν συγκεκριμένον νόημα καὶ δὲν ἠμπορεῖ — δὲν ἠμποροῦμε νὰ τὸ φαντασθοῦμε αὐτό, παρ' ὅλο ποὺ διδαχθήκαμε ἀπὸ τὴν φυσιολογία πὼς μόνον ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸ φυσικὸν βασίλειον ἔχει τὸ προνόμιον ἀπὸ ὅλα τὰ ζῶα νὰ διαφέρη κατὰ τοῦτο: ὅτι εἶναι «ὂν λογικὸν» — νὰ εἶναι πράγματα τὰ ὁποῖα τὰ ζῶα ἔχουν μάθει νὰ ἐκτελοῦν, χωρὶς ὅμως νὰ κατανοοῦν τὴν σημασίαν των.

Ἔχομεν λ. χ. τὸ παράδειγμα τοῦ σκύλου, ὁ ὁποῖος θέλοντας νὰ βγῆ ἀπὸ τὸ σπίτι ἀρχίζει νὰ γαυγίζη καὶ πηδᾷ ἀπὸ τὴν χαρά του, ὅταν βλέπη τὸν κύριό του νὰ παίρνη τὸ καπέλλο του καὶ νὰ κατευθύνεται στὴν ἔξοδο.

Ἐπίσης στὰς Ἰνδίας καὶ στὴν Ἀφρική, ὅπου χρησιμοποιοῦνται εὐρύτατα οἱ ἐλέφαντες σὲ διαφόρους ἐργασίας μαζὶ μὲ τοὺς ἐργάτας, ἔχει παρατηρηθῆ ὅτι τὰ ἀγαθὰ αὐτὰ παχύδερμα γνωρίζουν ἐπακριβῶς τὶς ὧρες τῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας καλλίτερα καὶ ἀπὸ αὐτοὺς τοὺς ἀνθρώπους.

Εἰς τὰ διάφορα «τσίρκο» παρουσιάζονται ζῶα, τὰ ὁποῖα μὲ τὴν καθοδήγησι τῶν γυμναστῶν τους ἐκτελοῦν, μπροστὰ στὰ ἐκπληκτικὰ μάτια τῶν θεατῶν, προσθέσεις, ἀφαιρέσεις καὶ πολλαπλασιασμούς.

Ἀναφέρεται λ. χ. τὸ παράδειγμα ἑνὸς γυμνασμένου φλώρου, πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ κύριός του ἔδιδεν εἰς ἑκάστην παράστασιν ἀπὸ τέσσαρα σκουληκάκια. Ἐὰν ὁ κύριός του τοῦ ἔδιδε μόνον δύο ἢ τρία, ὁ φλῶρος ἔδειχνε καταφανῆ ἀνησυχίαν καὶ παρακολουθοῦσε τὸν κύριόν του, μέχρις ὅτου θὰ τοῦ ἔδιδε καὶ τὸν τέταρτον σκώληκα. Τότε φαίνεται ὅτι ἡσύχαζε.

Ἀλλὰ πράγματι, λοιπόν, ὁ φλῶρος διέκρινε τοὺς ἀριθμοὺς 2 καὶ 3 ἀπὸ τὸ 4;

Στὰ ἐρωτήματα αὐτὰ ὁ Γερμανὸς Χέρμπερτ Πάατς, ὁ ὁποῖος ἔγραψε εἰδικὴ μελέτη περὶ τῆς νοημοσύνης ἢ τῆς λογικῆς τῶν ζώων, δίνει ἀρνητικὲς ἀπαντήσεις.

Ἰδιαιτέρως βέβαια ἀξίζει κανένας νὰ ἀναφέρη μίαν ἐξαιρετικὴν περίπτωσιν τέτοιας δράσεως ἑνὸς ἀλόγου ποὺ εἶχεν ἀναστατώσει κυριολεκτικῶς πρὸ ὀλίγων ἀκόμη χρόνων ὁλόκληρον τὴν Εὐρώπην.

Ὁ κύριός του, ἕνας Οὐγγαρέζος, τὸ ἐπεδείκνυε εἰς τὰ διάφορα θέατρα ποικιλιῶν, ὅπου ἐκτελοῦσε δυσκολώτατες ἀριθμητικὲς πράξεις, εὕρισκε δηλ. τὶς τετραγωνικὲς ρίζες ἀριθμῶν, ἐπολλαπλασίαζεν ἀριθμοὺς εἰς τὸ τετράγωνον, εἰς τὸν κύβον καὶ εἰς ἀνωτέρας ἀκόμη δυνάμεις. Τὰς ἀπαντήσεις τὰς ἔδιδε τὸ θαυμαστὸν αὐτὸ ζῶον μὲ κτυπήματα τοῦ ποδιοῦ του.

Τὸ αἴνιγμα τὸ ἔλυσε τότε ὁ περίφημος ψυχολόγος Πφοῦγκστ. Τὴν λύσιν αὐτὴν τὴν ἀναφέρει ὁ κ. Πάατς ὡς ἑξῆς: Ὅταν τὸ ἄλογο ἐκτυποῦσε τὸν ἀριθμό, ὁ ὁποῖος ἀνταπεκρίνετο πρὸς τὴν λύσιν τοῦ μαθηματικοῦ προβλήματος, ὁ ἐκγυμναστής του ἔκαμνεν ἕνα ἀνεπαίσθητον ὁλωσδιόλου νόημα, τὸ ὁποῖον ἀντελαμβάνετο τὸ ἔξυπνον ἐκεῖνο ἄλογο.

Τὸ πλέον ὅμως περίεργον εἰς ὅλην αὐτὴν τὴν ἱστορίαν εἶναι, κατὰ τὴν θεωρίαν πάντοτε τοῦ ψυχολόγου Πφοῦγκστ, ὅτι ὁ ἐκγυμναστὴς ἔδιδε τὸ κρυφὸ αὐτὸ νόημα ...χωρὶς ὁ ἴδιος νὰ τὸ καταλαβαίνη! Ἀσυναισθήτως, χωρὶς νὰ τὸ θέλη, ὡς ἐξ ἀντιδράσεως καὶ αὐτὸς ἐνεργῶν, ἔκαμνε μίαν κίνησιν τῆς κεφαλῆς, μόλις τὸ πόδι τοῦ ἀλόγου ἐκτυποῦσε τὸν σωστὸν ἀριθμόν, τὴν ὁποίαν ὅμως κίνησιν τὸ ἀξιοθαύμαστο αὐτὸ ζῶον ἀντελαμβάνετο καὶ ἐσταματοῦσε τὸ κτύπημα, ἐνῷ ὁ ἴδιος ὁ ἐκγυμναστὴς του δὲν εἶχε συνείδησιν τῆς πράξεως, τῆς κινήσεως δηλαδὴ τὴν ὁποίαν ἐκτελοῦσε.

Μ' ΕΝΑ ΣΚΙΤΣΟ ΚΑΙ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Οἱ κάτοικοι τοῦ Καναδᾶ καταναλίσκουν ἐννεακόσια χιλιόγραμμα ἤτοι 750 ὀκάδες ψωμιοῦ μέσα σὲ ἕνα λεπτὸ τῆς ὥρας..

Γιὰ νὰ ζήση ἕνας ἄνθρωπος ἔχει ἀνάγκην, κατὰ μέσον ὅρον, δυὸ χιλιογράμμων νεροῦ ἡμερησίως, πλέον δηλ. τῆς 1½ ὀκᾶς.

Ὅταν συναντῶνται δυὸ κάτοικοι τοῦ Θιβὲτ χαιρετῶνται βγάζοντας τὴ γλῶσσα τους ἔξω ἀπὸ τὸ στόμα.

Ἕνας ἄνθρωπος 60 ἐτῶν τρώγει ὡς κρέας σ' ὅλη του τὴ ζωή: 3 βώδια, 4 ἀγελάδες, 8 χοίρους, 4 ἀρνιά, 300 κοτόπουλα καὶ 75 χῆνες.

Σὲ μιὰ διάλεκτο μιᾶς φυλῆς ἰθαγενῶν τοῦ Καναδᾶ ἡ λέξις «φοβᾶμαι» λέγεται «Νασπιτσινικοκουανισσακενινταμιτσκογκομπου».

Ἡ πόλις Οὐαμεκὸν τῆς Σιβηρίας εἶναι τὸ μέρος τοῦ κόσμου ποὺ κάνει τὸ μεγαλύτερο ψῦχος. Ἡ θερμοκρασία φθάνει 78 βαθμοὺς ὑπὸ τὸ μηδέν.

Τὸ μυρμήγκι τῶν δασῶν

ΔΗΜΟΣΙΟΣ ΦΙΛΟΣ ΥΠ' ΑΡΙΘ. 1

Πολὺ λίγοι ἄνθρωποι συμπαθοῦν τὸ γένος τῶν μυρμηκιῶν. Κι' ἴσως νὰ μὴν ἔχουν ἄδικο. Ἂν ἐξαιρέση κανεὶς μερικὰ προτερήματα προθυμίας, ἐπιμονῆς καὶ προβλεπτικότητος ποὺ μᾶς ἐντύπωσε στὸ μυαλὸ ὁ Λα Φονταὶν μὲ τοὺς διαλεχτούς του μύθους, δὲν βρίσκει κανεὶς σ' αὐτὰ τίποτε ἄλλο παρὰ ἐλαττώματα καὶ κακίες. Ἐκ πρώτης ὄψεως ἄλλωστε δὲν ἔχουν τίποτε τὸ ἑλκυστικό: τὸ γουργουρητό τους, τὰ δαγκώματά τους, τὸ δηλητήριό τους καὶ ἡ ἀπερίγραπτη ἀγάπη τους πρὸς τὴν...τραπεζαρία μας, δὲν εἶναι βέβαια πράγματα ποὺ μποροῦν νὰ δημιουργήσουν καὶ νὰ διατηρήσουν φιλικὲς γειτονικὲς σχέσεις μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ μυρμηκιοῦ. Καὶ τὸ ἀποτέλεσμα εἶναι νὰ τὸ βλέπουμε μὲ κακὸ μάτι καὶ συνεπῶς νἄχωμε πάντοτε ὑπ' ὄψιν μας μόνο τὸ δυσάρεστο καὶ ἀντιπαθητικὸ μέρος τῆς ἐνεργητικότητός του.

Αὐτὸ ὅμως δὲν ἐμποδίζει καθόλου σὲ μερικὰ εἴδη μυρμηκιῶν νὰ παίζουν ἕνα πολὺ εὐεργετικὸ ρόλο στὴν οἰκονομία τῆς φύσεως.

Ἕνα ἀπὸ αὐτὰ εἶναι καὶ τὸ χοντρὸ ὑπόξανθο μυρμήκι τῶν δασῶν, εἰδικῶς δὲ τῶν ἐλατοδασῶν, ὅπου τὸ εἶδος αὐτὸ κτίζει ἀξιοσέβαστους θόλους. Τὸ εἶδος, λοιπόν, αὐτὸ τῶν μυρμηκιῶν, ποὺ ὠνομάσθηκε ἀπὸ τὸν Λιννὲ «φορμίκα ρούφα», ἔχει ἐπονομασθῆ ἀπὸ τοὺς δασοφύλακες «ἡ ἀστυνομία τοῦ δάσους».

Πραγματικῶς δέ, ἡ ἐπονομασία αὐτὴ δὲν ὑπερβάλλει τὴν πραγματικότητα.

Ὁ Ρόμπερ Στυμπέρ, γνωστὸς Γάλλος φυσιολόγος, ποὺ εἶχ' ἐπισκεφθῆ καὶ παρακολουθήσει φωλιὰ τῶν «φορμίκα ρούφα» κατὰ διάφορες ἐποχὲς τοῦ ἔτους, εἶχε τὴν ὑπομονὴ νὰ ἀπαριθμήση τὰ θύματά τους, ποὺ ὅλα ἀνήκουν στὸν κόσμο τῶν βλαβερῶν ἐντόμων. Ἀπὸ τὴ μυρμηκοφωλιὰ αὐτή, ποὺ σχετικῶς ἦταν μεσαίου μεγέθους, ξεκινοῦσαν τέσσαρες μεγάλοι δρόμοι, ἐπάνω στοὺς ὁποίους οἱ «ἐργάτριες» ἔτρεχαν εἰς ἀναζήτησι τροφῆς γιὰ τὴν συντήρησι τῆς «μητροπόλεως», καὶ ἡ ἀπόστασις ποὺ ἐκάλυπταν ἔφθανε τὰ τέσσαρα περίπου ἑκτάρια. Στὸ μέρος τοῦ ἐδάφους, ποὺ φαίνονταν καθαρὰ τὰ ἴχνη τους—καὶ

ποὺ ἦταν τὸ ἕνα τέταρτο τῆς ὅλης ἐκτάσεως—τὰ μυρμήκια αἰχμαλώτιζαν δώδεκα ἔντομα (ὑμενόπτερα, λεπιδόπτερα, κάμπιες, μικρὰ κολεόπτερα) κάθε λεπτό. Ἂν πάρωμε, λοιπόν, ὡς βάσι ὑπολογισμοῦ μας τὸν ἀριθμὸ αὐτό, θὰ ἔχωμε τὸ ἑξῆς ἀποτέλεσμα: Πρῶτον θὰ δοῦμε ὅτι ἡ ἐν λόγῳ μυρμηκοφωλιὰ καταστρέφει κάθε λεπτὸ 12Χ4=48, ποὺ μᾶς κάνει 2.880 ἔντομα τὴν ὥρα, δηλ. 69.620 τὴν ἡμέρα. Χάριν συγκρίσεως, ἄς ὑπενθυμίσωμε ὅτι τὸ 1874 ὁ ἔξοχος ζωολόγος Α. Φορέλ, ἔφθασε στὸν ἀριθμὸ 100.000 τὴν ἡμέρα. Ἂν παραδεχθοῦμε τώρα ὅτι ἡ ἐργασία χαλαροῦται κατὰ τὴ διάρκεια τῆς νύχτας καὶ πρὸ πάντων τὶς πολὺ κρυερὲς ἡμέρες, μποροῦμε νὰ πάρωμε ὡς μέσον ἀριθμὸν καταστροφῆς τὰ 50.000 ἔντομα ἡμερησίως. Καὶ τότε θὰ βροῦμε ὅτι ἡ μηδαμινὴ αὐτὴ μυρμηκοφωλιὰ καταστρέφει σὲ μιὰ ἐποχὴ πέντε ἑκατομμύρια ἔντομα.

Σ' ἕνα δάσος ὅμως δὲν ὑπάρχει μόνο μιὰ τέτοια φωλιά. Ὑπάρχουν δάση στὰ ὁποῖα βρίσκονται ἀπειράριθμες μυρμηκοφωλιὲς τῶν «φορμίκα ρούφα». Καὶ στὰ δάση αὐτὰ τὰ ἔντομα ποὺ ἐξολοθρεύονται ἀπὸ τὰ μυρμήκια, ἀντιπροσωπεύουν τὸν καταπληκτικὸ ἀριθμὸ τῶν ἑκατὸν ἑκατομμυρίων κατὰ τὴν ἐποχήν.

Ὕστερ' ἀπ' αὐτά, ποιὸς μπορεῖ νὰ πῆ ὅτι τὸ μυρμήκι δὲν εἶναι ἕνας... «δημόσιος φίλος» Νο 1;

Τὰ πυροβόλα

Τὰ πυροβόλα ὅπλα εἶναι ἐπινόησις τῶν Ἀράβων. Τὸ γεγονὸς αὐτό, χωρὶς σχετικὲς ὅμως λεπτομέρειες, τὸ ἀναφέρει ὁ Ἱσπανὸς ἱστορικὸς Κοντί. Στὴν Εὐρώπη, ὡς πρῶτοι κατασκευασταὶ σιδηρῶν κανονιῶν φέρονται ἀδιαφιλονικήτως οἱ Ἰταλοί.

Ἕνα αὐθεντικὸ χειρόγραφο τῆς Δημοκρατίας τῆς Φλωρεντίας, χρονολογούμενο ἀπὸ 12 Ἰανουαρίου 1315, ὁμιλεῖ περὶ κατασκευῆς «σφαιρῶν σιδηρῶν καὶ μεταλλικῶν κανονιῶν» διὰ τὴν ἄμυναν φρουρίων καὶ χωρίων τῆς Δημοκρατίας.

Ἡ χρῆσις τῶν πυροβόλων σύντομα διεδόθη εἰς τὴν Γαλλία καὶ σ' ὅλα τὰ πεπολιτισμένα Κράτη. Ἔτσι ἐξακριβοῦται ὅτι ἐγένετο χρῆσις κανονιῶν κατὰ τὴν πολιορκία Γκιλὲμ τὸ 1339 καὶ βρέθηκαν αὐθεντικὰ

χειρόγραφα, ποὺ μαρτυροῦν τὴν ὕπαρξι ἐργοστασίων πυροβόλων στὴν Καὸρ τὸ 1345.

Τὰ πρῶτα πυροβόλα ἦσαν οἱ «μπομπάρδες», εἶδος ὁλμοβόλου, στὸ ὁποῖον τὸ πῦρ μεταδιδόταν μὲ φυτίλι ἀπὸ τὸ «πυγαῖον», δηλαδὴ τὸ ὀπίσθιο μέρος του.

Λίγο ἀργότερα ἐνεφανίσθησαν περισσότερο βελτιωμένοι τύποι, τῶν ὁποίων τὸ πυγαῖον, κινητόν, δεχόταν τὴ γόμωσι, ἐνῷ τὸ βλῆμα εἰσήγετο ἀπ' εὐθείας στὸ σωλῆνα. Καὶ τὰ πυροβόλα αὐτὰ εἶναι οἱ πρόδρομοι τῶν ὀπισθογεμῶν πυροβόλων.

Τὰ φορητὰ ὅπλα χρονολογοῦνται ἀπὸ τὴν αὐτὴν ἐποχὴ τῶν βαρέων ὅπλων. Ὁ πρῶτος τύπος ἦταν τὸ «κανόνι τῆς χειρός», βραχὺ πυροβόλο, στηριζόμενο μὲ ἀκτηρίδα. Αὐτὸ εἶναι ὁ μακρινὸς πρόγονος τῶν σημερινῶν τρομερῶν ἐπαναληπτικῶν ὅπλων.

Μ' ΕΝΑ ΣΚΙΤΣΟ ΚΑΙ ΔΥΟ ΛΟΓΙΑ

Ἡ μεγαλυτέρα γέφυρα τοῦ κόσμου εἶναι τοῦ Ὀάκλαντ τοῦ Σὰν Φραγκίσκο. Τὸ μῆκος της φθάνει τὰ 15 χιλιόμετρα.

Στὴ Ρωσσία τὰ διάφορα ἐπιτραπέζια σκεύη κατασκευάζονται ἀπὸ ἀδιάβροχο χαρτί. Τὸ 1937 ἐδόθησαν στὸ ἐμπόριο 38 ἑκατομμ. ποτήρια.

Ἕνας ἄνθρωπος βαδίζοντας νυχθημερὸν μὲ ταχύτητα 4 χιλιομ. τὴν ὥραν θὰ χρειαζόταν 415 μέρες γιὰ νὰ κάνη τὸ γῦρο τοῦ κόσμου.

Κατ' ἔτος συμβαίνουν στὸν κόσμο 95 πλημμύρες, 83 κυκλῶνες, 32 σεισμοί, 23 πυρκαϊές, 10 ξηρασίες καὶ 7 ἐκρήξεις ἡφαιστείων.

Στὴ Σερβία ὑπάρχει ἕνας ὀδοντίατρος ποὺ μπορεῖ νὰ κάμη 2.500 ἐξαγωγὲς δοντιῶν σὲ τρεῖς ὧρες χωρὶς ἀναισθητικὰ καὶ μὲ τὰ χέρια.

Ὅταν ὁ συγγραφεὺς Μπαλζὰκ ἀποτελείωνε ἕνα χειρόγραφο τὸ ἔρριχνε πίσω του. Τὸ μεσημέρι τὰ μάζευε καὶ τὰ ἔστελνε στὸ τυπογραφεῖο.

Κοσμάς Μπούφος του Αθανασίου

ΕΝΑΣ ΑΣΗΜΑΝΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΑΚΟΣ ΜΕ ΣΗΜΑΝΤΙΚΗ ΔΡΑΣΗ

Όσο αντιπαθούσε την αριθμητική ο Κοσμάς, τόσο λάτρευε τη Μυθολογία. Η ψυχή του, πού εστέναζε κάτω από το βάρος της στήλης της... προσθέσεως, αισθανόταν απέραντη αγαλλίασι όταν ο κ. Ιάκωβος Περλεπές εξιστορούσε τα κατορθώματα των διαφόρων μυθολογικών ηρώων.

Στην αρχή τα πράγματα τα έβρισκε φοβερά υπερβολικά και άξια ιδιαιτέρας ... αποδοκιμασίας. Συγκεκριμένως, όταν ο κ. Ιάκωβος Περλεπές απεκάλυψε στους μικροσκοπικούς μαθητάς του ότι ο Ηρακλής, όταν ήταν βρέφος, κατώρθωσε να πνίξη δυο μεγάλα φείδια, ο Κοσμάς ...έβαλε τις φωνές:

—Α, πά, πά!

—Τί συμβαίνει; ρώτησε με αρκετήν δόσιν ταραχής ο κ. Περλεπές.

—Συμβαίνει ότι ...αλλού αυτά, κυρ δάσκαλε!

—Πώς; Τί;

—Αλλού αυτά, λέω! Γίνεται ποτέ ένα μωρό να πνίξη φείδια;

—Σιωπή!

—Εγώ σωπαίνω, αλλά τα φείδια δεν πνίγονται ...

Σιγά-σιγά, όμως, συνήθισε. Κι' όχι μόνο συνήθισε, αλλά έφθασε να βρίσκη τη Μυθολογία το πιό καλό, το πιό ευχάριστο, το πιό ...αληθινό μάθημα. Ο Ηρακλής έπαψε να είναι γι' αυτόν απρόσιτος και μυστηριώδης κι' έγινε ... φίλος του! Ο Κοσμάς εβεβαίωνε ότι πολλές φορές ο περίφημος εκείνος ήρως επήγαινε την ώρα πού κοιμώταν και τον έπαιρνε γιά να τον... βοηθάη σε κάτι καινούργια κατορθώματά του.

Με ιδιαιτέρα υπερηφάνεια, μάλιστα, ο Κοσμάς ανέφερε στους φίλους του, ότι μιά φορά γιά να βοηθήση τον Ηρακλή να περάση από κάποιο υτενό, σήκωσε ένα ολόκληρο βουνό και το πέταξε στη θάλασσα! Ο Ηρακλής τον ευχαρίστησε θερμά γι' αυτό και του υποσχέθηκε να μην ξαναφύγη από κοντά του. Όταν, όμως, ο Κοσμάς ξύπνησε, ο ήρως είχε και πάλι εξαφανισθή!

Σήκωσε ένα ολόκληρο βουνό και το τίναξε στη θάλασσα..

Ο γάϊδαρος άρχισε να κλωτσάη με απόγνωσι.

Ωστόσο δεν διαλύθηκε η περίεργη αυτή φιλία από αυτό το επεισόδιο. Χρειάστηκε να πάθη ο Κοσμάς κάτι σοβαρώτερο. Το εξής:

Μιά μέρα, ο πατέρας του έκανε λόγο γιά το καθάρισμα του σταύλου, πού βρισκόταν στο υπόγειο του σπιτιού.

—Πρέπει να φωνάξουμε έναν εργάτη να τον καθαρίση, είπε ο Αθανάσιος Μπούφος του Κοσμά στην γυναίκα του.

—Να φωνάξουμε, είπεν εκείνη.

—Πότε;

—Τη Δευτέρα πού μας έρχεται.

Η κουβέντα σταμάτησε εδώ. Το μυαλό, όμως, του Κοσμά, άρχισε να δουλεύη από εδώ και πέρα. Είχε υπ' όψει του ότι ο φίλος του — γιά τον Ηρακλή πρόκειται — δεν φώναξε κανέναν εργάτη γιά να καθαρίση τους απέραντους σταύλους του Αυγείου. Γύρισε, απλώς, τα νερά δυό ποταμών κι' οι σταύλοι καθαρίστηκαν στο λεπτό.

Δεν μπορούσε τάχα να γίνη το ίδιο και με το δικό τους σταύλο; Ασφαλώς μπορούσε. Και μάλιστα γι' αυτό, επειδή ήταν πολύ μικρός, θα έφτανε μονάχα το νερό του ρυακιού, πού περνούσε εκεί κοντά και πότιζε τον κήπο.

Όσο το σκεπτόταν το πράγμα, ο Κοσμάς, τόσο το έβρισκε περισσότερο φυσικό και βολικό. Δεν είχε παρά να εφαρμόση το σχέδιο, του οποίου η επιτυχία φαινόταν απολύτως εξησφαλισμένη. Η μόνη δυσκολία ήταν πώς δεν έπρεπε κατά την εφαρμογή του σχεδίου να βρίσκωνται στο σπίτι ο πατέρας κι' η μητέρα του. Αυτοί έπρεπε να δούν το κατόρθωμα του γυιού τους τελειωμένο, γιά να του δώσουν τα κατάλληλα συγχαρητήρια και το σχετικό μπογαμά.

Ευτυχώς, κι' αυτή η δυσχέρεια βρέθηκε τρόπος να εξαφανισθή. Το Σάββατο το πρωΐ ο Αθανάσιος Μπούφος του Κοσμά, συνοδευόμενος από τη γυναίκα του, επήγε στο Βόλο ν' αγοράση μερικά πράγματα. Έτσι ο μικρός μας ήρως βρήκε εντελώς ελεύθερο πεδίον δράσεως, ό,τι δηλαδή ζητούσε...

* * *

Με το πρώτο νερό πού έπεσε στον υπόγειο σταύλο οι πέντε κατσίκες, τα οχτώ πρόβατα και ο γάϊδαρος, πού βρίσκονταν εκεί μέσα, σηκώθηκαν στο πόδι. Σιγά σιγά τα νερά άρχισαν ν' ανεβαίνουν και τότε ο γάϊδαρος, σάν εξυπνότερος από τα άλλα ζώα πού ήταν μαζί του, ρίχτηκε στην κλειστή πόρτα κι' άρχισε να την κλωτσάη με απόγνωσι. Λίγο αργότερα τα πρόβατα και οι κατσίκες εδέησε να αντιληφθούν τον υγρόν κίνδυνον πού απειλούσε τη ζωή τους και να αρχίσουν να βελάζουν κατά τρόπον απεριγράπτως απελπιστικόν.

Σ' όλο αυτό το διάστημα ο Κοσμάς, ξαπλωμένος επάνω σε κάτι χόρτα, περίμενε με υπομονή το τέλος της προσπαθείας του. Ευτυχώς, το τέλος αυτό δεν ήρθε ποτέ. Ο Αθανάσιος Μπούφος του Κοσμά γύρισε εγκαίρως και κατώρθωσεν έπειτα από μεγάλες προσπάθειες να γλυτώση τα ζωντανά του, από βέβαιο πνιγμό. Εννοείται ότι χρειάστηκαν δεκαπλάσια έξοδα γιά να καθαριστή τώρα ο σταύλος από τα νερά και την κοπριά...

* * *

Ο Κοσμάς πλήρωσε την παράξενη πρωτοβουλία του με ξύλο. Πολύ ξύλο. Αφάνταστο ξύλο. Και το έφαγε με την πεποίθησιν ότι είχε δίκηο. Πλήρες δίκηο. Απόλυτο δίκηο.

Ως τόσο, παρά την πεποίθησίν του αυτήν, ο φοβερός ξυλοδαρμός τον απεξένωσε ψυχικώς από το «φίλο» του τον Ηρακλή. Διέκοψε μαζί του κάθε σχέσι και όταν ο κ. Περλεπές διηγώταν τώρα τους άθλους του, ο Κοσμάς αισθανόταν πλήξι. Τέλος, γιά να συμπληρωθή η επίδειξις αυτής της μεταστροφής, ο Κοσμάς δεν ξαναείδε τον Ηρακλή στον ύπνο του. Και γλύτωσε έτσι από πολλούς ενδεχομένους νέους ξυλοδαρμούς...

Πολύ ξύλο. Αφάνταστο ξύλο.

ΣΠΑΣΟΚΕΦΑΛΙΕΣ

Ἀκροστιχὶς

Μὲ τὰ ἀρχικὰ τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων σχηματίζεται τὸ ὄνομα Βασιλέως τῆς ἀρχαίας Σπάρτης.

1) Χώρα τῆς Βαλκανικῆς Χερσονήσου, 2) Ποταμὸς τῆς Γερμανίας, 3) Νησιωτικὴ Ἑλληνικὴ πόλις, 4) Ἡ μητέρα τοῦ Φρίξου καὶ τῆς Ἕλλης, 5) Βασιλεὺς τῆς ἀρχαίας Περσίας, 6) Ἀρχαῖος σατυρικὸς ποιητής, 7) Μέρος τοῦ λόγου, 8) Ὄρος τῆς Ἑλλάδος, 9) Ἀρχαῖος Ἕλλην τραγικὸς ποιητής.

Κ. Β. ΠΕΡΙΒΟΛΙΔΗΣ

Κρυπτογραφικὸν

12345672892 10 11 12	= Ζῷον.
3456 12	= Θερμαίνει.
29232 12	= Λίθος.
1289 11 2	= Ἕδρα ζωῆς.
284 12	= Ἀρχαῖος θεός.
7282	= Πρόθεσις.
3456 12	= Νῆσος.
92 12	= Φωτίζει.

Ε. Ι. ΡΕΜΕΔΙΑΚΗΣ

Τρίγωνον

* * * * * * = Ἀρχαῖος γλύπτης.
* * * * * = Ἀδειανῶν.
* * * * = Ἥμερον ζῷον.
* * * = Ἐρωτηματικόν.
* * = Ὑποθετικόν.
* = Σύμφωνον.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Π. ΜΠΑΛΟΔΗΜΑΣ

ΔΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΑΣ

Ὅπως ἐγράψαμεν καὶ εἰς προηγούμενον φύλλον, τὰ σταυρόλεξα ποὺ μᾶς στέλλουν οἱ ἀναγνῶσται μας πρέπει νὰ εἶναι κατὰ προτίμησιν διαστάσεων 9×9, 10×10 καὶ 11×11. Εἰς περιπτώσεις ἐξαιρετικῶς ἐπιτυχῶν συνθέσεων, θὰ δημοσιεύωνται σταυρόλεξα διαφόρων ἄλλων σχημάτων, εἰκονογραφημένα κλπ. Αἱ λέξεις τοῦ σταυρολέξου πρέπει νὰ εἶναι γνωσταί, νὰ διασταυρώνωνται ἐπαρκῶς (νὰ ἔχουν πολλὰ κοινὰ γράμματα). Μαῦρα τετραγωνίδια λίγα καὶ σκορπισμένα, κατὰ τὸ δυνατόν. Αἱ λύσεις θὰ γράφωνται μὲ μολύβι ἐπάνω στὸ σχῆμα τοῦ σταυρολέξου.

Μέχρι νεωτέρας εἰδοποιήσεως δὲν δεχόμεθα ἀκροστιχίδας, κρυπτογραφικά, τετράγωνα καὶ τρίγωνα. Εἶναι εἰς τὴν σύνθεσιν τὰ εὐκολώτερα εἴδη πνευματικῶν ἀσκήσεων καὶ δι' αὐτὸν φαίνεται τὸν λόγον ὅλοι στέλλουν ἀκροστιχίδας, κρυπτογραφικὰ κλπ. Τὰ ἐγκριθέντα διὰ νὰ δημοσιευθοῦν ὑπεραρκοῦν διὰ τὰ φύλλα ἑνὸς ἑξαμήνου. Οἱ ἀναγνῶσται μας μποροῦν νὰ μᾶς στείλουν ἄλλων εἰδῶν πνευματικὰς ἀσκήσεις. Αἱ λύσεις θὰ γράφωνται δεξιὰ ἢ κάτω ἀπὸ τὴν ἄσκησιν.

Καὶ μία γενικὴ διάταξις: Τὰ χειρόγραφα πρέπει νὰ εἶναι καθαρογραμμένα ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι τοῦ χαρτιοῦ, μὲ μελάνη κοινὴ (ποτὲ κόκκινη) ἢ μολύβι.

Δεχόμεθα πνευματικὰς ἀσκήσεις καὶ σταυρόλεξα, ἐφ' ὅσον εἶναι πρωτότυπα.

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ Ο «ΕΛΕΦΑΣ»

Ὁριζοντίως:
1. Ὑπάρχει εἰς τὸν οὐρανόν.
2. Μόριον τοῦ Μέλλοντος. — Θεότης τῶν ἀρχαίων Αἰγυπτίων.
3. Παρατατικὸς βοηθητικοῦ ῥήματος. Νότα βυζαντινῆς μουσικῆς.
4. Τὸ πρῶτον μέρος τῆς ὀνομασίας πολλῶν Κινεζικῶν πόλεων. — Ι.Τ.
5. Πρόθεσις. — Τὸ ἴδιο μὲ τὸ 2 ὁριζοντίως.
6. Πόλις τῆς Κρήτης (γενική).

Καθέτως:
1. Πρωτεύουσα Μεσογειακοῦ κράτους.
2. Διάβολος (κλητική).
3. Τ. — Τὸ ἐξήγησεν ὁ Ἰωσήφ.
5. Ρ. — Ἐπιφώνημα.
7. Σ. — Μονὰς ἠλεκτρισμοῦ.
9. Ὑπάρχει εἰς ὅλα σχεδὸν τὰ σπίτια τῶν ἀγροτῶν.
10. Ἀρχαῖον πολεμικὸν ὅπλον (γεν.).

ΠΟΙΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΛΑΘΟΣ;

Σὲ κάποια ἐφημερίδα ἀνεγράφη τὸ ἑξῆς:

«Χθὲς τὸ ἀπόγευμα, ἄγνωστοι εἰσῆλθον εἰς τὸ διαμέρισμα τοῦ μηχανικοῦ κ. Α. Γρηγοριάδη, διαρρήξαντες τὴν κλειδαριὰ τῆς θύρας τῆς ὑπηρεσίας. Οἱ κακοποιοὶ δὲν ἔκλεψαν τίποτα. Ἐφωτογράφησαν μόνον τὸ μοντέλλο ἑνὸς σπουδαίου μηχανήματος, τὸ ὁποῖον εἶχε κατασκευάσει ὁ κ. Γ. Γρηγοριάδης κατόπιν πολυετῶν μελετῶν.

Ἐπειδή, ἐκτὸς τῆς κατεστραμμένης κλειδαριᾶς, οὐδὲν ἕτερον ἴχνος ἀνευρέθη, ἀποβαίνει πολὺ δύσκολος ἡ ἀνακάλυψις τῶν κακοποιῶν».

Πρόκειται γιὰ μιὰ συνηθισμένη ἀστυνομικὴ εἴδησι, ἀπ' αὐτὲς ποὺ διαβάζουμε τακτικὰ στὶς ἐφημερίδες.

Ὑπάρχει ὅμως σ' αὐτὴ κάποιο λάθος, γιατὶ ὡρισμένη παράγραφος τῆς εἰδήσεως συγκρούεται μὲ τὸ περιεχόμενον ἄλλης παραγράφου.

Μπορεῖτε νὰ τὸ βρῆτε;

Ποικίλη ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον γράμμα τῆς πρώτης λέξεως, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας, τὸ τρίτον τῆς τρίτης καὶ οὕτω καθεξῆς ἀποτελοῦν μέγαν σύγχρονον πολιτικόν.

1) Πρωτεύουσα κράτους τῆς Ν.Δ. Εὐρώπης, 2) Ἀρχαῖος Ἀθηναῖος πολιτικός, 3) Πόλις τῆς Δυτικῆς Ἑλλάδος, 4) Ἔνδοξον κράτος, 5) Τριγύρω, 6) Νηστήσιμον, 7) Ἱδρυτὴς τῆς Ρώμης.

Λ. Β. ΧΟΥΣΙΑΔΗΣ

Τετράγωνον

* * * * = Μία τῶν Ἠπείρων.
* * * * = Κράτος τῆς Ἀσίας.
* * * * = Κραυγὴ νίκης
* * * * = Εἴθε, μακάρι.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ι. ΚΑΤΣΙΒΑΛΗΣ

Αἰνίγματα

Εὑρίσκεται εἰς τὰ φυτὰ τὸ θηλυκό μου
πολὺ ὠφέλιμη τροφὴ τὸ οὐδέτερό μου

Νῆσος μικρὴ τὸ θηλυκό μου
ἄνθος εὐῶδες τὸ οὐδέτερό μου.

Τ' ἀρσενικό μου σύνεργο
ψάρια πολλὰ γραπώνει
τὸ θηλυκὸ ἀσθένεια
κακὴ ποὺ θανατώνει.

Γ. Δ. ΠΑΝΑΓ. — Α. ΠΕΤΡΟΠ.

Αἱ λύσεις τοῦ 44ου φύλλου

Δικτυωτόν: Α-Β: Ὄλυμπος. Ὁριζοντίως 1 Ὀλυμπία, 2 Ἐλευσίς, 3 Λαύρειον, 4 Βέρμιον, 5 Εὔριπος, 6 Μύκονος, 7 Εὐρώτας.

Ἀκροστιχίς: Ἀλέξανδρος (Ἀθῆναι, Λαιμός, Ἑλένη, Ξάνθη, Ἀγγλία, Νεῖλος, Δανία, Ρώμη, Ὅμηρος, Σαύρα)

Μαγικὴ εἰκόνα χωρὶς εἰκόνα: Καφὲ (ΛιλίΚΑ ΦΕρε).

Αἰνίγματα: Κανάριον (Κανὰ-Ρίον), Γαλαξείδι (Γάλα-Ξεῖδι), Ροδάκινα (Ρόδα-Κίνα).

Κρυπτογραφικόν: Ριχάρδος, ἀρχαῖος, χαράδρα, δάσος, χαρά, Ὄσσα, Χίος.

Γεωγραφικὴ ἀκροστιχίς: Θεσσαλονίκη (Θεσσαλία, Ἑλβετία, Σῦρος, Σεβίλλη, Ἀσία, Λῆμνος, Οὐγγαρία, Νίκαια, Ἰρλανδία, Κίνα, Ἡράκλειον).

Τετράγωνον: Λύρα — ὕδωρ — ρώμη — Ἄρης.

Ἀναγραμματισμός: Σπαρτὰ — Σπάρτη.

Τρίγωνον: Ρόδος — ὄρος δὸς — ὃς — Σ.

Μεσοστιχίς: Βόλος (κάΒος, ἘσθΟνία, ἸούΛιος, ΜύκΟνος, οὐσιαΣτικόν).

Λίγη ευθυμία

ΛΟΓΙΚΗ ΕΞΗΓΗΣΙΣ...

— Δεν σοῦ ἄρεσε τὸ γλύκισμα ποὺ σοῦ ἔδωσα; Τί λες παιδί μου... Ἐγὼ φτιάχνω γλυκίσματα ἀπὸ πρὶν ἀκόμη γεννηθῆς ἐσύ!
— Τότε, μοῦ δώσατε ἕνα ἀπὸ αὐτά!...

Ψευτιές

Μεταξὺ συναδέλφων:

—Προχθὲς ἔπιασα ἕνα τόσο μεγάλο ψάρι, ὥστε χρειάστηκαν δέκα ἄνθρωποι γιὰ νὰ τὸ μεταφέρουν σπίτι μου.

—Αὐτὸ δὲν εἶναι τίποτα. Ἐγὼ πέρσι ἔπιασα ἕνα τόσο μεγάλο ψάρι, ποὺ ὅταν τὸ τράβηξα ἔξω ἀπὸ τὴ θάλασσα, κατέβηκε τὸ νερό της τρία μέτρα!

Λογικώτατο!

Ὁ ἐλεγκτὴς ἑνὸς Κινηματογράφου μαλώνει μ' ἕναν ἐπαρχιώτη πελάτη:

—Μὰ δὲν μπορεῖτε, κύριε, νὰ πάρετε μισὸ εἰσιτήριο γιὰ τὴν κυρία...

—Πῶς δὲν μπορῶ! Ἀφοῦ εἶναι τὸ ἕτερόν μου ἥμισυ!

Δὲν τὸν πείραξε!

— Πατέρα, μὲ κλώτσησε ἕνας γάϊδαρος. Δὲς τί μοὔκανε!

—Τὸν πείραξες πάλι;

—Ὄχι, καλὲ πατέρα. Προσπαθοῦσα νὰ χαράξω μὲ τὸ σουγιᾶ τὸ ὄνομά μου στὴ ράχη του!

Τὸν ξέχασαν

Σ' ἕνα γραφεῖο δύο συνάδελφοι μαλώνουν:

—Εἶσαι βλάκας, φίλε μου!

—Καὶ σὺ εἶσαι ἕνας γάϊδαρος!

Καὶ ὁ προϊστάμενος ἀπὸ τὴ γωνιά του:

—Ἔ, ἔ! ξεχνᾶτε ὅτι εἶμαι καὶ ἐγὼ ἐδῶ;

ΖΗΣΕ ΓΑΪΔΑΡΕ!...

— Θὰ σὲ τσακίσω στὸ ξύλο παλιόπαιδο, νὰ μάθης ἄλλη φορὰ νὰ μὴ σπάνης τὰ τζάμια τοῦ κόσμου μὲ τὸ παλιοτόπι σου!
—Ἔχει δίκηο παιδί μου ὁ κύριος. Ζήτησέ του συγγνώμην καὶ νὰ τοῦ εἰπῆς ἅμα μεγαλώσης θὰ τοῦ πληρώσης τὸ τζάμι...

ΕΝΑ ΕΞΥΠΝΟ ΑΣΤΕΙΟ

Ὁ Κώστας ἦταν σκασμένος στὰ γέλια.

— Τί γελᾶς, μωρέ; τὸν ρώτησε ἕνας φίλος του. Πές μου νὰ γελάσω κι' ἐγώ.

—Ἄς τα, φίλε μου, εἶναι κωμικώτατο! Ὁ Γιῶργος ἔσπασε τὸ πόδι του σήμερα τὸ πρωΐ, ἀπάντησε ὁ Κώστας ἐξακολουθῶντας νὰ γελᾶ.

—Δὲν εἴμαστε καλά, παρετήρησεν ὁ ἄλλος. Καὶ εἶναι νὰ γελᾶς ἐπειδὴ ὁ Γιῶργος ἔσπασε τὸ πόδι του; Τὸ φουκαρᾶ!...

—Ἄκου νὰ δῆς πῶς ἔγινε, κι' ὕστερα μοῦ λές. Τὸ σπίτι τοῦ Γιώργου εἶχε πιάσει φωτιὰ καὶ ὁ Γιῶργος βγῆκε στὸ παράθυρο τοῦ δευτέρου πατώματος καὶ φώναζε «βοήθεια, βοήθεια». Τότε ἐγὼ σκέφθηκα νὰ τοῦ σκάσω ἕνα ἔξυπνο ἀστεῖο. Λοιπὸν τοῦ φωνάζω: «Πήδα στὸ δίχτυ, Γιῶργο!» Καὶ ὁ βλάκας πήδησε, ἐνῶ δὲν ὑπῆρχε δίχτυ γιὰ νὰ πέση μέσα. Θεέ μου, πῶς γέλασα, πῶς γέλασα!

Ὡραία ἀπάντησις

—Οἱ σόλες τῶν παπουτσιῶν ποὺ μοῦ δώσατε εἶναι ἀπὸ χαρτόνι.

—Καὶ μήπως τὰ λεφτὰ ποὺ μοῦ δώσατε δὲν εἶναι χάρτινα;

Καφέ!

Ὁ πατέρας τοῦ Πετράκη εἶχε ἀγοράσει δυὸ κατσίκες: μιὰν ἄσπρη καὶ μιὰ μαύρη. Τὴν πρώτη μέρα ποὺ τὶς ἔφεραν στὴν αὐλή τους, ἡ ἀδελφὴ τοῦ Πετράκη ἄρμεξε τὴν ἄσπρη κατσίκα καὶ ἤπιε τὸ γάλα χωρὶς νὰ δώση στὸν ἀδελφό της.

Ὁ μικρὸς στενοχωρήθηκε. Καὶ γιὰ νὰ πεισμώση τὴν ἀδελφή του:

— Τώρα, εἶπε, θ' ἀρμέξω κι' ἐγὼ καφὲ ἀπ' τὴ μαύρη τὴν κατσίκα!

Εὔκολα πράγματα

Ἡ γυναῖκα τοῦ δύτη στὸν ἄνδρα της:

— Γιατί ἔβαλες τὸ σκάφανδρό σου;

—Ἔπεσε τὸ κουμπὶ τοῦ κολλάρου μου στὸ μπάνιο καὶ πάω νὰ τὸ βγῶ!

Ἐλεύθερα!

Ἕνας περιηγητὴς ἤθελε νὰ ἐπισκεφθῆ τὴν Ἀκρόπολι, ἀλλὰ δὲν ἐγνώριζε τοὺς δρόμους. Σταμάτησε λοιπὸν ἕναν μικρὸ καὶ τοῦ εἶπε:

— Θέλω νὰ πάω στὴν Ἀκρόπολι.

— Πηγαίνετε ὅπου θέλετε, ἀπήντησεν ὁ μικρός, ἐγὼ δὲν σᾶς ἐμποδίζω.

Παιδικὸν πνεῦμα

—Ξέρω ἕνα παιδί, ποὺ εἶναι ἔξυπνο μέχρι κουταμάρας.

—Κι' ἐγὼ ξέρω ἕνα ἄλλο, ποὺ εἶναι κουτὸ μέχρις ἐξυπνάδας!

* * *

Διάλογος μεταξὺ μικρῶν:

—Ἀλήθεια, Τοτό, πῶς δὲν ξεχειλίζει ἡ θάλασσα μὲ τόσα ποτάμια ποὺ χύνονται σ' αὐτή;

—Μὰ ξεχνᾶς πόσα σφουγγάρια ἔχει; Αὐτὰ πίνουν τὸ νερό!

* * *

—Τί ἤθελες νὰ ἤσουνα; ρώτησαν τὸν Κωστάκη.

—Ἀραπάκι, ἀπάντησε ἐκεῖνος ἀδίστακτα.

—Καὶ γιατί;

— Γιὰ νὰ μὴν πλένουμαι ποτέ!

* * *

—Πῶς πῆγες φέτος στὶς ἐξετάσεις;

—Λαμπρά! Πῆρα ἕνα βαθμὸ παραπάνω ἀπὸ πέρσι.

—Καὶ τί εἶχες πάρει πέρυσι;

—Μηδέν!

* * *

Ἡ Καίτη στὴν ἀδελφή της:

—Κύτταξε τί ὑπναρᾶς εἶναι αὐτὸς ὁ Νῖκος! Μόλις ἔπεσε, κοιμήθηκε.

Καὶ ὁ Νῖκος κάτω ἀπὸ τὰ σκεπάσματα:

—Ἡσυχία, Καίτη! Θὰ μὲ ξυπνήσης!

ΚΑΤΑΛΛΗΛΟΤΑΤΟΣ!

—Ἄν δὲν ἔχετε νὰ μὲ πληρώσετε, δέχομαι νὰ σᾶς προσλάβω στὴν ὑπηρεσία μου καὶ νὰ ἐργασθῆτε ἕως ὅτου κλείσουμε τὸ χρέος ποὺ ἔχετε γιὰ τὴν ἐπίσκεψι.
— Σύμφωνοι γιατρέ μου. Τὸ ἐπάγγελμά μου εἶναι λατερνατζῆς!

Γιὰ νὰ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ

Ναὶ ἢ ὄχι;

1. Ἡ «Ἰλιὰς» καὶ ἡ «Ὀδύσσεια» ἐγράφησαν ἀπὸ τὸν Ὅμηρον περὶ τὸ 1200 πρὸ Χριστοῦ. Ναὶ ἢ ὄχι;
2. Τὸ βαθύτερον σημεῖον τῆς θαλάσσης εὑρίσκεται εἰς τὸν Ἀτλαντικόν. Ναί ἢ ὄχι;
3. Ἡ «Α.Ε.Κ.» ἐκέρδισε κατὰ τὴν λήξασαν περίοδον τὸ πρωτάθλημα τῆς Ἑλλάδος, τὸ Κύπελλον τῆς Ἑλλάδος καὶ τὸ Κύπελλον τῆς «Βραδυνῆς». Ναί ἢ ὄχι;
4. Αἱ Ἀθῆναι κατελήφθησαν ὑπὸ τῶν Ὀθωμανῶν ὀλίγα ἔτη μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Κωνσταντινουπόλεως ὑπὸ τοῦ Μωάμεθ Β΄. Ναὶ ἢ ὄχι;
5. Ὁ Καναδᾶς τῆς Β. Ἀμερικῆς ἀνήκει εἰς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ὄχι εἰς τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας τῆς Β. Ἀμερικῆς. Ναὶ ἢ ὄχι;
6. Ὁ «Ὀλυμπιακὸς» τοῦ Πειραιῶς εἶναι ἡ ὁμὰς ποὺ ἐκέρδισε τὸ πρωτάθλημα τῆς Ἑλλάδος περισσοτέρας φορὰς ἀπὸ κάθε ἄλλην ὁμάδα τῆς χώρας μας. Ναὶ ἢ ὄχι;
7. Στέππα: Μεγάλη ἔκτασις ἐρήμου, χορός, ὀροσειρὰ τῆς Ρωσσίας, πολεμικὸν πλοῖον τῶν Καρχηδονίων ἢ λίμνη τῆς Φινλανδίας;

Μαγικὴ εἰκὼν

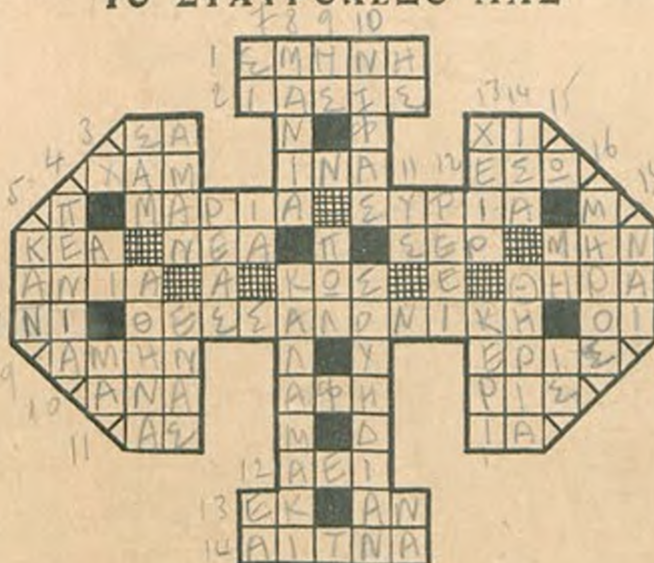
Τὸ κοριτσάκι ποὺ φυλάγει τὶς πάπιες δὲν φαίνεται ἐκ πρώτης ὄψεως στὴν εἰκόνα, ἀλλὰ εἶναι ὁπωσδήποτε σ' αὐτή.

Φορεῖ μιὰ φαρδειὰ φούστα καὶ κρατᾶ στὸ ἀριστερό της χέρι τὴ βέργα μὲ τὴν ὁποία κατευθύνει τὶς πάπιες.

Ποῦ εἶναι τὸ κοριτσάκι;

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ

Ὁριζοντίως:

1. Οὕτω ἀποκαλοῦμεν τὰ ἀεροπλάνα ἢ τὰ πουλιά, ὅταν πετοῦν πολλὰ μαζί.
2. Εἶναι ὁ ἀντικειμενικὸς σκοπὸς τῶν ἰατρῶν ποὺ ἐπισκέπτονται τοὺς ἀσθενεῖς.
3. Ἰδικά σου—Σύμφωνον τοῦ Ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου.
4. Υἱὸς τοῦ Νῶε—τελικὸς σύνδεσμος—τοπικὸν ἐπίρρημα.
5. Γυναικεῖον ὄνομα ἀπὸ τὰ πλέον συνηθισμένα—Χώρα τῆς Δυτικῆς Ἀσίας.
6. Νῆσος τοῦ Αἰγαίου—Τὰ πληροφορούμεθα ἀπὸ τὰς ἐφημερίδας—ἀγγλικὸς τίτλος— Χρονικὴ ὑποδιαίρεσις.
7. Πλῆξις—Νῆσος τοῦ Αἰγαίου—Ἑλληνικὴ νῆσος ἡ ὁποία ἔχει ἡφαίστειον.
8. ..ὀτα βυζαντινῆς μουσικῆς—Πόλις τῆς Ἑλλάδος—ἄρθρον (πληθ.).
9. Τὸ τέλος τῶν προσευχῶν μας—Φιλονικία.
10. Πρόθεσις—Μία τῶν αἰσθήσεων.—αἰσθητήριον ὄργανον.
11. Προτρεπτικὸν—ἄνθη.
12. Χρονικὸν ἐπίρρημα.
13. Πρόθεσις—Ὑποθετικόν.
14. Ἡφαίστειον τῆς Εὐρώπης.

Καθέτως:

1. Πόλις τῆς Γαλλίας.
2. Φτώχεια.
3. Ἄρθρον (πληθ.)— Προτάσσεται τοῦ ὅρκου.
4. Προσωποποίησις τοῦ Ἀμερικανοῦ— Πρωτεύουσα εὐρωπαϊκοῦ κράτους.
5. Ἐπιφώνημα πόνου (δημ.)—Εἷς (δημ.).
6. Ἀρχαία Θεὰ (γεν.).
7. Νότα—ἄνθη—Ε.Α.
8. Τρέλλα—Ἐξοχικὴ παραθαλάσσιος τοποθεσία τῆς Ἀττικῆς.
9. Τῆς ὁποίας — Παῦλος (ὅπως προφέρεται εἰς τὴν γαλλικήν).
10. Χαρακτηρισμὸς τοῦ χιονιοῦ, ὅταν πέφτη—Κράτος τῆς Βορείου Εὐρώπης (αἰτ.).
11. Ὁμοία μὲ τὴν πρώτην λέξιν τοῦ 9 ὁριζοντίως—Ζῶον—Δεικτικὸν (δημ.).
12. Τρέχει (ἐπὶ ὑγρῶν).
13. Μέλος τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος—Τὸ ἀνάπτομεν εἰς τὴν ἐκκλησίαν.
14. Ὅμοια εἰς ἔκτασιν—Ὑπάρχουν εἰς τὴν ζούγκλαν.
15. Ἀπαγορευτικὸν—Κλωστή.
16. Μέρος τοῦ ποδός.
17. Καταφατικόν.

Π. καὶ Α. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ

Ἀπρόοπτα

— Τί κοινὸν ὑπάρχει μεταξὺ τοῦ ἀλόγου καὶ τοῦ ἄνθους;

— Ποία λέξις εἶναι γραμμένη μὲ πολλὰ γράμματα, ἐνῷ εἶναι μόνο μὲ τρία;

— Κατὰ τί συμφωνοῦν οἱ ἥρωες μὲ τὰ μαρούλια;

—Πότε κόπτεις τὴν πρόθεσιν πρό;

ΑΙ ΛΥΣΕΙΣ ΤΟΥ 42ου ΦΥΛΛΟΥ.

Ἡ «Ἑλλάς»: Ὁριζοντίως 1 Κωνσταντῖνος, 2 Μακεδονία, 3 ἠπαρ, 4 ὦν - ὠθῶ - ἀεί, 5 [illegible]νόν, 6 Ἄργος - μέ, 7 αἶα, 8 Ε.Ο.Ν. - λίαν, 9 σῆμα, 10 Σαμ[illegible], 11 ὁρίου, 12 Σία - νά, 13 νό, 14 Ἄννα, 15 ἴα, 16 Τῆνος, 17 Μάρθα, 18 νά, 19 ρῆμα, 20 ἄρα, 21 ἦν, 22 Μεταξᾶς, 23 ἰός. Καθέτως 1 πᾶν, 2 Ε.Ρ., 3 Γεώργιος, 4 νῆσος, 5 μὴ - σί - Μαρία, 6 ἀπῶν - Λαμία, 7 κάθομαι - 00, 8 Χαιρώνεια - σύν, 9 ἄν - ἀνά, 10 ὅλα - ὄν, 11 νῦν, 12 αἰ, 13 ἧττα, 15 ἴνα 19 ὄν.

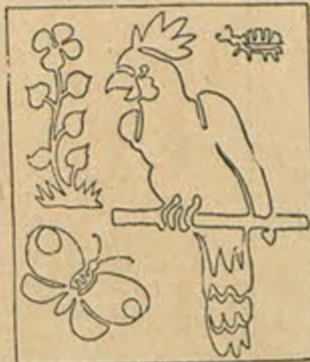
Τί εἶναι; 1 ἀποικία, 2 Θεός, 3 μπακαλιάρος, 4 Δόγης, 5 φυτόν, 6 ἱδρυτής, 7 κλωστικὸν ἐργαλεῖον, 8 ἐφευρέτης τοῦ τηλεφώνου.

Μαγικὴ εἰκών: Ὁ καθηγητὴς φαίνεται ἂν ἀναποδογυρίσετε τὴν εἰκόνα, μεταξὺ τῶν κλαδιῶν.

Μονοκονδυλιὰ

Τὰ μέρη τῆς εἰκόνος ποὺ βλέπετε πιὸ κάτω ἔχουν γίνει μὲ τέσσαρες μονοκονδυλιές. Μὲ μιὰ μονοκονδυλιὰ ὁ Παπαγάλος, μὲ ἄλλη ἡ πεταλούδα καὶ οὕτω καθεξῆς.

Τὸ πρᾶγμα δὲν εἶναι εὔκολο καὶ θὰ πεισθῆτε γι' αὐτὸ ἂν προσπαθήσετε νὰ γράψετε καὶ σεῖς τὴν ἴδια μονοκονδυλιά. Μ' ὅλο ποὺ θὰ ἔχετε μπροστά σας γιὰ ὁδηγὸ τὴν εἰκόνα, θὰ δυσκολευθῆτε πολὺ καὶ θὰ θαυμάσετε ἀσφαλῶς τὴν ἱκανότητα τοῦ καλλιτέχνου, ὁ ὁποῖος κατώρθωσε νὰ φτιάξῃ τὸ χαριτωμένο αὐτὸ σκίτσο μὲ μονοκονδυλιές.

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

ΑΙ ΑΘΛΗΤΙΚΑΙ ΜΑΣ ΕΠΙΔΟΣΕΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ ΘΕΡΟΣ

ΟΙ ΚΟΛΥΜΒΗΤΙΚΟΙ ΑΓΩΝΕΣ

ΗΡΑΚΛΕΙΟΝ (Κρήτης). — Τὰ ἀποτελέσματα τῶν προκηρυχθέντων ὑπὸ τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως Ε.Ο.Ν. κολυμβητικῶν ἀγώνων τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἡρακλείου ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

Α΄) Κολύμβησις ἀρχαρίων 50 μέτρων: 1) Ἀραμπατζόγλου Ε., 2) Κυπριάδης, 3) Γιαννῖκος — Κρητσωτάκης. 100 μέτρων Φαλαγγιτῶν: 1) Μιγάδης 1΄21΄΄, 2) Βενιέρης 1΄22΄, 3) Καργιωλίδης 1΄30΄΄, Γ΄) Κολύμβησις ἐλευθέρα 50 μέτρων Φαλαγγιτῶν: 1) Μεθυμάκης Εὐάγ. 1΄20΄΄, 2) Μεθυμάκης Φιλήμων, 3) Μηλίτσης Κωνσταντῖνος. Β΄ σειρά, κολύμβησις ἐλευθέρα 50 μέτρων Φαλαγγιτῶν: 1) Πέτρος Στυλιανόπουλος, 2) Μαν. Χανδᾶκος, 3) Βίλης Καΐτχιλ. Κολύμβησις ἐλευθέρα 50 μέτρων Φαλαγγιτισσῶν: 1η) Ἶρις Σεργίου 1΄ 2΄΄, 2α) Κατίνα Φορκέτη, 3) Μαρίνα Γιαννίκου. Β΄ σειρὰ Φαλαγγιτισσῶν ἐλευθέρα 50 μέτρων: 1η) Γιαννίκου Δέσποινα 1΄55, 2α) Κατίνα Μπαραλῆ, 3η) Δέσποινα Λεκτορίδου. Κολύμβησις ἐλευθέρα 1000 μέτρων: 1) Κοκκίνης Ἀλέξ. 15΄15΄΄, 2) Νίχλος 16΄, 3) Κατσίκας 16΄5΄΄. Κολύμβησις ἐλευθέρα 200 μέτρων Φαλαγγιτῶν: 1) Ἰωάν. Βερουδάκης 2΄19΄΄, 2) Κων. Μαρκογιαννάκης, 3) Κυπριάδης. Κολύμβησις ἐλευθέρα 400 μέτρων: 1) Βερουδάκης 7΄4΄΄, 2) Ἀραμπατζόγλου 7΄8΄΄, 3) Καργιωλίδης 7΄10. Κολύμβησις ὑπτία Φαλαγγιτῶν 50 μέτρων: 1) Δημ. Σηφάκης, 2) Φώτιος Εὐαγγελινός, 3) Ἀκύλας Ψυχαράκης. Κολύμβησις ὑπτία Φαλαγγιτῶν 100 μέτρων: 1) Ἐμμ. Κοπακάκης, 2) Κ. Φουντάκης, 3) Καργιωλίδης.

ΚΑΛΑΜΑΙ. — Κολυμβητικοὶ ἀγῶνες μεγάλης σημασίας ἐτελέσθησαν τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα εἰς τὴν Περιφερειακὴν Διοίκησιν Μεσσηνίας. Τοὺς ἀγῶνας παρηκολούθησαν ὁ διοικητὴς τῆς 89ης Φάλαγγος, πλεῖστοι βαθμοφόροι τῆς Διοικήσεως, ἅπαντες οἱ Φαλαγγῖται ἐν στολῇ καὶ πλῆθος κόσμου. Τὰ τεχνικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐν λόγῳ ἀγώνων ἔχουν ὡς ἑξῆς: Α΄ κατηγορία Φαλαγγιτῶν. Κολύμβησις 100 μέτρων ἐλευθέρως: 1) Δραγώνας Β. 1΄26΄΄, 2) Μανωλόπουλος Γεώργ. 1΄29΄΄. Κολύμβησις 400 μέτρων ἐλευθέρως: 1) Μαθιόπουλος Δημ. 7΄54΄΄, 2) Δανάμας Ἰωάν. 7΄56΄΄. Κολύμβησις 100 μέτρων ὑπτίως: 1) Τζανετάκης Βασίλ. 1΄52΄΄, 2) Μαθιόπουλος Δημ. 1΄55΄. Ἐπίδειξις σκυταλοδρομίας 4 × 50 ὁμάδος 90ῆς Φάλαγγος 2΄44΄΄. Τὴν ὁμάδα ταύτην ἀπετέλουν οἱ ἑξῆς: 1) Δραγώνας Βασ., 2) Νιαουνάκης Μανοῦσος, 3) Μαθιόπουλος Δημ., 4) Δανάμος Ἰωάννης. Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἀγωνισμάτων ἐγένετο καὶ φιλικὴ συνάντησις ὑδροσφαίρας μεταξὺ τῶν ὁμάδων 89ης καὶ 90ῆς Φάλαγγος, ἀναδειχθείσης νικητρίας τῆς δευτέρας μὲ τέρματα 4 — 2.

ΙΤΕΑ. — Ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Φθιωτιδοφωκίδος ἐτέλεσε μεγάλους κολυμβητικοὺς ἀγῶνας εἰς τὴν Ἰτέαν, εἰς τοὺς ὁποίους μετέσχον τέσσαρες ἀθλητικαὶ ὁμάδες, ἤτοι ἡ ὁμὰς τῆς Φάλαγγος Φθιώτιδος, ἡ τῆς Λοκρίδος, ἡ τῆς Παρνασσίδος καὶ ἡ τῆς Δωρίδος. Οἱ ἀγῶνες ἐσημείωσαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν, τὰ δὲ τεχνικὰ ἀποτελέσματα ἔχουν οὕτω. Διὰ τὴν Α΄ κατηγορίαν: 1) Κολύμβησις 100 μέτρων ἐλευθέρα: α΄) Τσούνας Φάλαγγος Παρνασσίδος, β΄) Παλκόπουλος Φάλαγγος Φθιώτιδος, 2) Κολύμβησις 400 μέτρων ἐλευθέρα: α΄) Ἀλεξίου Φάλαγγος Φθιώτιδος, β΄) Κοτοκόνης Φάλαγγος Παρνασσίδος, γ΄) Μανδρέκας Φάλαγγος Παρνασσίδος. 3) Κολύμβησις 1.000 μέτρων ἐλευθέρα: α΄) Ἀναγνωστᾶκος Φάλαγγος Παρνασσίδος, β΄) Παπαγεωργίου Φάλαγγος Λοκρίδος. 4) Κολύμβησις 100 μέτρων ὑπτίως: α΄) Μπράβος Φάλαγγος Φθιώτιδος, β΄) Παρασκευᾶς Φάλαγγος Δωρίδος, γ΄) Λεοντῆς Φάλαγγος Λοκρίδος. 5) Σκυταλοδρομία 4 × 100 μέτρα: α΄) Ἡ ὁμὰς Παρνασσίδος, β΄) ἡ ὁμὰς Φθιώτιδος. Διὰ τὴν Β΄ κατηγορίαν: 1) Κολύμβησις 100 μέτρων ἐλευθέρως: α΄) Παναγόπουλος Φάλαγγος Δωρίδος, β΄) Ἀναστασίου Φάλαγγος Φθιώτιδος, γ΄) Καλλίας Φάλαγγος Παρνασσίδος, 2) Κολύμβησις 200 μέτρων ἐλευθέρως: α΄) Ἐλπίδας Φάλαγγος Φθιώτιδος, β΄) Σκοῦφος Φάλαγγος Παρνασσίδος, γ΄) Κορδοπάτης Φάλαγγος Παρνασσίδος.

ΟΙ ΑΓΩΝΕΣ ΕΙΣ ΚΕΦΑΛΛΗΝΙΑΝ

Τὴν πρωΐαν τῆς παρελθούσης Κυριακῆς ἐγένοντο εἰς τὸν προβλῆτα τοῦ Τελωνείου οἱ προαγγελθέντες κολυμβητικοὶ ἀγῶνες τῆς Ε. Ο. Ν. Κεφαλληνίας, συμφώνως μὲ τὸ καταρτισθὲν ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς πρόγραμμα.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας παρέστη ὁ κ. Νομάρχης, Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε.Ο.Ν., ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς κ. Π. Ματιάτος, ὁ Πρόεδρος τοῦ Δημ. Συμβουλίου, ἀντιπροσωπεύων τὸν κ. Δήμαρχον, ἅπασαι αἱ Ἀρχαὶ τῆς πόλεως καὶ πλῆθος κόσμου.

Εἰς τὴν εἴσοδον τοῦ ὑποστέγου τοῦ Τελωνείου εἶχον τοποθετηθῆ κατ' ἀντιζυγίαν οἱ Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι· οἱ ἀθληταὶ εἶχον τοποθετηθῆ ἐπὶ τῶν εἰδικῶς τοποθετηθεισῶν φορτηγίδων.

Τοὺς ἀγῶνας συνώδευσεν ἡ φιλαρμονικὴ Λειβαθοῦς, κατὰ τὴν διάρκειαν τῶν ὁποίων ἐπαιάνιζε διάφορα ἐμβατήρια.

ΤΑ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ

Α΄ κατηγορία Φαλαγγιτῶν

Κολύμβησις 100 μ. ἐλευθέρως: 1) Μαγκλιβέρας Σταῦρος 1΄31΄΄, 2) Κακουράτος Διον. 1΄32΄΄ (Ἀργοστολίου).

Κολύμβησις 400 μ. ἐλευθέρως: 1) Φραγκόπουλος Ἰωάν. 6΄58΄΄, 2) Νεόφυτος Σπυρ. 7΄11΄΄ (Ἀργοστολίου).

Κολύμβησις 100 μ. ὑπτίως: 1) Ματσᾶς Ἄγγ. 1΄59΄΄ (Πρόννοι), 2) Μακρῆς Νικ. 2΄9΄΄ (Ἀργοστόλιον).

Κωπηλασία μονοκώπων 400 μ.: 1) Φραγκόπουλος Ι. 1΄55΄΄, 2) Μαγκλιβέρας Σταῦρ. 1΄56΄΄ (Ἀργοστόλιον).

Β΄ κατηγορία Φαλαγγιτῶν

Κολύμβησις 100 μ. ἐλευθέρως: 1) Λοβέρδος Εὐθ. 1΄33΄΄, 2) Κολαΐτης Ἀλέξ. 1΄41΄΄.

Κολύμβησις 200 μ. ἐλευθέρως: 1) Λοβέρδος Εὐθ. 3΄3΄΄, 2) Κολαΐτης Ἀλέξ. 3΄8΄΄.

Α΄ κατηγορία Φαλαγγιτισσῶν

Κολύμβησις 50 μ. ἐλευθέρως: 1) Λοβέρδου Τίτη 57΄΄, 2) Κουνάδη Ἀθηνᾶ 1΄7΄΄ (Ἀργοστόλιον).

Κωπηλασία 150 μ.: 1) Καλαφάτη Αἰκ. 58΄΄, 2) Γεράκη Μ. 1΄3΄΄.

Β΄ Κατηγορία Σκαπανισσῶν

Κολύμβησις 50 μ. ἐλευθέρως: 1) Φωκᾶ Ἔλλη 5.9΄΄, 2) Τζαννάτου Παρασκ. 1΄11΄΄.

ΚΟΡΙΝΘΟΣ. — Κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως διεξήχθησαν τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐν Ναυπλίῳ κολυμβητικοὶ ἀγῶνες εἰς τοὺς ὁποίους μετέσχον καὶ 13 Φαλαγγῖται Κορίνθου.

Πρῶτος εἰς τὸ ἀγώνισμα ἐλευθέρου κολυμβήματος 1000 μέτρων ἀνεδείχθη ὁ Κορίνθιος Φαλαγγίτης Βασίλειος Μπουλάφας, λαβὼν τὸ ἐπάργυρον κύπελλον τὸ ἀθλοθετηθὲν ὑπὸ τῆς κοινότητος Σπετσῶν.

ΔΙΑΦΟΡΑ ΑΓΩΝΙΣΜΑΤΑ

ΒΕΛΕΣΤΙΝΟΝ. — Τὸ ΙΙον Γραφεῖον κατήρτισεν ἤδη τὸ πρόγραμμα τῶν α΄ ἐτησίων ἀθλητικῶν ἀγώνων εἰς τοὺς ὁποίους θὰ λάβωσι μέρος πεντήκοντα καὶ πλέον ἀθληταὶ τῆς περιφερείας. Εἰς τοὺς νικητὰς θὰ ἀπονεμηθῶσιν ὡραιότατα κύπελλα προσφερθέντα ὑπὸ τῆς Κοινότητος, τῶν Ἀδελφῶν Πάντου καὶ Θ. Μπέλα. Ἐπίσης ἡ Ὑποδιοίκησις θὰ προσφέρῃ 10 μετάλλια καὶ διπλώματα εἰς τὰς β΄ καὶ γ΄ νίκας.

ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥΠΟΛΙΣ. — Ἐτελέσθησαν εἰς τὴν πόλιν μας οἱ ἀθλητικοὶ ἀγῶνες Ε. Ο. Ν. τὰ ἀποτελέσματα τῶν ὁποίων ἔχουν ὡς ἑξῆς:

Α΄ κατηγορίας. Δρόμος 100 μέ-

Ο ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΣ

τρων: 1) Ὀρφανὸς Κωνσταντῖνος, 2) Ἀνδρόνικος Κάρολος, 3) Γερμανὸς Πρόδρομος. Δρόμος 400 μέτρων: 1) Περλέγκος Ἄγγελος, 2) Μάντζαρης Παν. Β΄ κατηγορίας. Δρόμος 100 μέτρων: 1) Παπαδάκης Κων., 2) Εὐθυμιάδης Ἄγγελος, 3) Νικολαΐδης Λουκᾶς. Δρόμος 200 μέτρων: 1) Καραλιᾶς Ἀντώνιος, 2) Καλεύρας Εὐάγγελος, 3) Δεμερτζῆς Ἀργύριος. Σκυταλοδρομία 4 × 50 μεταξὺ Α΄ καὶ Β΄ κατηγορίας: 1) Ἡ ὁμὰς Α΄ κατηγορίας, 2) ἡ ὁμὰς Β΄ κατηγορίας. Α΄ κατηγορίας Φαλαγγιτισσῶν. Δρόμος 50 μέτρων: 1η) Ξανθάκη Λουκία, 2α) Μαστράφη Μαρία, 3η) Διανέλλου Ἰωάννα.

ΣΠΑΡΤΗ. — Ἐτελέσθησαν τὸν παρελθόντα μῆνα εἰς τὴν Σπάρτην μεγάλοι ἀθλητικοὶ ἀγῶνες, οἵτινες ἐσημείωσαν ἐξαιρετικὴν ἐπιτυχίαν ἀπὸ πάσης ἀπόψεως.

Εἰς τοὺς ἀγῶνας τούτους ἔλαβον μέρος Φαλαγγῖται καὶ Φαλαγγίτισσαι τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀργολιδοκορινθίας, Ἀρκαδίας, Μεσσηνίας καὶ Λακωνίας.

Εἰς αὐτοὺς παρέστησαν ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λακεδαίμονος, ὁ Γενικὸς Ἐπόπτης τῆς Ε. Ο. Ν., ὁ κ. Δήμαρχος, ὁ κ. Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, ὁ κ. Εἰσαγγελεύς, ὁ κ. Διοικητὴς Χωροφυλακῆς, ὁ κ. Γυμνασιάρχης, ὁ Διευθυντὴς τοῦ Στρατολογικοῦ Γραφείου, ὁ κ. Διοικητὴς Ἀργολιδοκορινθίας, ὁ κ. Διοικητὴς Λακωνίας, ἡ κ. Διοικήτρια Λακωνίας καὶ ὁ κ. Πρόεδρος τοῦ Γυμναστικοῦ Συλλόγου Σπάρτης.

Τὰ ἀποτελέσματα τῶν ἀγώνων ἔχουσιν οὕτω:

Δρόμος 100 μέτρων: 1) Πολυζωγόπουλος Πολυζ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2) Οἰκονομίδης Σωτήριος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας, 3) Περγαντῆς Κωνσταντῖνος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας.

Δρόμος 400 μέτρων: 1) Ξυδέας Ἐμμανουὴλ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας, 2) Λούβρης Κωνσταντῖνος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας, 3) Ἀναγνωστόπουλος Δημ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Μεσσηνίας.

Δρόμος 800 μέτρων: 1) Κουβαρᾶκος Παναγ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2) Ξυδέας Ἐμμανουὴλ τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας, 3) Μπρούσαλης Παναγ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας.

Δρόμος 3000 μέτρων: 1) Μαζαρᾶκος Ἀπόστολος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2) Κωστοῦρος Ἰωάννης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας, 3) Σμυρνιώτης Σταῦρος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας.

Ἅλμα εἰς μῆκος: Κοντοζήσης Ἀπόστολος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2) Οἰκονομίδης Σωτήριος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας, 3) Φραγκιᾶς Ἀναστάσιος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας.

Ἅλμα εἰς ὕψος: Βαρδουνιώτης Ἰωάννης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας, 2) Κοντοζήσης Ἀπόστολος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 3) Δαφνιώτης Ἰωάννης τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας.

Ἅλμα τριπλοῦν: 1) Γκούγκουλης Παναγ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2) Μασούρης Ἀναστ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας, 3) Κατσίνης Δημήτριος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας.

Σφαιροβολία: Μασούρης Ἀναστάσιος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας, 2) Σταμέλος Κυριακ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 3) Ψυχογυιὸς Γεώργιος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας.

Ἀκοντισμός: 1) Γιαννακόπουλος Γεώργ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Μεσσηνίας, 2) Σταμέλος Κυριᾶκος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 3) Πολυζωγόπουλος Πολυζ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας.

Ἐλευθέρα Δισκοβολία: 1) Σταμέλος Κυριᾶκος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2) Γιαννακόπουλος Κυρ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Μεσσηνίας, 3) Ράπτης Θεόδωρος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας.

Σκυταλοδρομία 5×140: 1) Κοντοζήσης Ἀπόστολος, 2) Περγαντῆς Κωνσταντῖνος, 3) Πολυζωγόπουλος Πολυζ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 1) Οἰκονομίδης Σωτήριος 2) Μπρούσαλης Παναγ., 3) Δούβρης Κωνσταντῖνος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀρκαδίας. 1) Μασούρης Ἀναστάσιος, 2) Κολοκοντὲς τῆς Περιφ. Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας, 3) Μασούρης Παναγ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἀργολιδοκορινθίας.

Δρόμος μετ' ἐμποδίων 140 μέτρων: 1) Πολυζωγόπουλος Πολυζ. τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2) Μουστάκης Χρῆστος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Μεσσηνίας, 3) Τζανετάκης Βασίλειος τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Μεσσηνίας.

Φαλαγγιτισσῶν

Δρόμος 50 μέτρων: 1η) Μαρτοπούλου Νίκη τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2α) Πολυζωγοπούλου Μαίρη τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 3η) Κατούνα Φρόσω τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας.

Ἅλμα εἰς ὕψος: 1η) Πολυζωγοπούλου Μαίρη τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 2α) Κατούνα Φρόσω τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας, 3η) Μαρτοπούλου Νίκη τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Λακωνίας.

Ἡ γενικὴ βαθμολογία τῶν ἀγώνων εἶναι ὡς κάτωθι:

1) Περιφερειακὴ Διοίκησις Λακωνίας βαθμοὶ 139, πρώτη. 2) Περιφερειακὴ Διοίκησις Ἀργολιδοκορινθίας βαθμοὶ 62, δευτέρα. 3) Περιφερειακὴ Διοίκησις Ἀρκαδίας βαθμοὶ 50, τρίτη. 4) Περιφερειακὴ Διοίκησις Μεσσηνίας βαθμοὶ 32, τετάρτη.

ΙΩΑΝΝΙΝΑ. — Τὰ ἀποτελέσματα τῶν τελεσθέντων ἀγώνων μεταξὺ τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ε. Ο. Ν. Κερκύρας, Ἰωαννίνων, Πρεβέζης καὶ Θεσπρωτίας ἔχουν ὡς ἀκολούθως:

1) Δρόμος 100 μέτρ.: 1) Λαδᾶς Γ. (XVIII) 12΄΄, 2) Λαοπόδης Α. (XVII) 12΄΄3, 3) Παπίγκης (XVII) 12΄΄3.

2) Δρόμος 800 μέτρ.: 1) Δέδες Κ. (XIX) 2΄10΄΄, 2) Τσαντούκλας Κ. (XX).

3) Δρόμος 400 μέτρ.: 1) Παπίγκης Β. (XVII) 61΄΄4, 2) Χειμάρης Κ. (XVII) 61΄΄4, 3) Πολίτης Κ. (XVIII) 61΄΄.

4) Δρόμος 3000 μέτρ.: 1) Νικολαΐδης Χ. (XVIII) 10΄58΄΄2, 2) Μπαργιάννης (XVIII) 10΄59΄΄3, 3) Ραγκάδης Σ. (XVII) 11΄.

5) Ἅλμα τριπλοῦν εἰς μῆκος: 1) 1) Ὁμὰς XVII Περιφερειακῆς Διοικήσεως Κερκύρας, 2) Ὁμὰς XX Περιφερειακῆς Διοικήσεως Ἄρτης, 3) Ὁμὰς XIX Περιφερειακῆς Διοικήσεως Πρεβέζης.

6) Ἅλμα τριπλοῦν εἰς μῆκος: 1) Λαδᾶς Γ. (XVIII) 5.8, 2) Ἀρανίτσης Γ. (XVII), 5.61, 3) Παπακίτσος Α. (XX) 5.58.

7) Ἅλμα τριπλοῦν: 1) Πολίτης Ι. (XIX) 12.30, 2) Κοντοσιῶζος Β. (XVIII) 12.04, 3) Στερβίνας Δ. (XX) 11.93.

8) Ἅλμα εἰς ὕψος: 1) Βέης Γ. (XVIII) 1.63, 2) Λαδᾶς Γ. (XVIII) 1.63, 3) Ζαγαλίκης Κ. (XX) 1.58.

9) Σφαιροβολία: 1) Ὄκκας Γ. (XVIII) 10.955, 2) Πᾶνος Φ. (XVIII) 10.715, 3) Λέκκας Α. (XVII) 10.285.

10) Ἀκοντισμός: Πᾶνος Φ. (XVIII) 46.35, 2) Νᾶνος Ν. (XIX) 43.28, 3) Σιγκούνας Ε. (XX) 41.76.

11) Ἐλευθέρα δισκοβολία: 1) Ὄκκας Γ. (XVIII) 32.53, 2) Πᾶνος Φ. (XVIII) 31.40, 3) Λέκκας Α. (XVII) 30 μέτρα.

12) Δρόμος 60 μέτρων θηλέων: 1) Βάρδα Α. (XVIII) 8΄3΄΄, 2) Κολλημένου Σ. (XVIII) 8΄΄5, 3) Δαγκλῆ 8΄΄6.

13) Ἅλμα εἰς ὕψος: 1) Τσόγκα Σ. (XVIII) 1.28, 2) Τόλη Ε. (XX) 1.23, 3) Οἰκονομάκου Α. (XVIII) 1.23.

14) Γενικὴ βαθμολογία: 1) Ὁμὰς Ἰωαννίνων βαθμοὶ 116, 2) Κερκύρας 50, 3) Ἄρτης 43, 4) Πρεβέζης 34, 5) Θεσπρωτίας 8.

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Σχηματισμῶν Πρωτευούσης

'Από σήμερον ἡ 'Επιτροπὴ κρίσεως τοῦ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως 'Ανωτάτων Σχολῶν διενεργουμένου διαγωνισμοῦ, καθιερώνει τὴν στήλην αὐτὴν πρὸς ἐξυπηρέτησιν τῶν διαγωνισθησομένων.

Εἰς τὴν στήλην τοῦ διαγωνισμοῦ τῆς Δ. Α. Σ. θὰ ἀναγράφεται κάθε λεπτομέρεια, ἐπίσης θὰ ἀναφέρωνται καὶ αἱ ἐργασίαι αἱ ὁποῖαι ἐλήφθησαν, βεβαίως ὄχι διὰ τοῦ ἐπωνύμου τοῦ ἀποστολέως, ἀλλὰ διὰ τοῦ χαρακτηριστικοῦ ρητοῦ ὡς ὁρίζει ἡ προκήρυξις τοῦ διαγωνισμοῦ.

'Υπενθυμίζομεν εἰς τοὺς Φαλαγγίτας μας ὅτι ἡ προθεσμία ἀποστολῆς τῶν ἐργασιῶν των λήγει τὴν 1ην Νοεμβρίου ἐ. ἔ.

Ο ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΤΗΣ Δ. Α. Σ.

'Υπενθυμίζομεν ὅτι αἱ ἐργασίαι τῶν διαγωνισθησομένων δὲν πρέπει νὰ περιλαμβάνουν κατὰ ἀνώτατον ὅριον πλέον τῶν 3.500 λέξεων.

Βραβεῖα διὰ τὰς 3 καλλιτέρας ἐργασίας ἐξ ἑκάστης τῶν 4 σειρῶν ὁ κ. 'Επίτροπος ὥρισε τὰ ἑξῆς:

Αον Βραβεῖον	2.000 δραχμὰς
Βον »	1.000 »
Γον »	500 »

Αἱ 12 βραβευθεῖσαι ἐργασίαι καὶ αἱ καλλίτεραι ἐκ τῶν ἄλλων θὰ περιληφθῶσιν εἰς τὴν σειρὰν τῶν διαλέξεων καὶ τὴν ἐπετηρίδα τοῦ ἔτους 1939Δ' 1940Ε' τῆς Δ. Α. Σ.

'Ελάβομεν τὴν ἀποσταλεῖσαν ἐργασίαν «Κλασσικὴ 'Ελλὰς — Βυζαντινὴ 'Ελλὰς — 'Ελλὰς τῆς 4ης Αὐγούστου», χαρακτηριζομένην ἀπὸ τὸ ρητὸν «Εἷς οἰωνὸς ἄριστος ἀμύνεσθαι περὶ πάτρης».

Δὲν νομίζομεν ὅτι οἱ Φαλαγγῖται μας πρέπει νὰ βιάζωνται διὰ τὴν ἀποστολὴν τῶν ἐργασιῶν των, δεδομένου ὅτι ἔχουν 3 μῆνες σχεδὸν καιρό.

Κατὰ τὴν γνώμην μας, πρέπει νὰ ἐκμεταλλευθοῦν κατὰ τὸν προσφορώτερο τρόπο τὴν προθεσμίαν ποὺ ὥρισεν ἡ 'Επιτροπή.

'Ι ω ά ν ν η ν Π π α δ ό π ο υ λ ο ν, 'Αγίαν Παρασκευήν.—Συμφωνοῦμεν ἀπολύτως. 'Η τελευταία ἡμέρα ὑποβολῆς τῶν ἐργασιῶν εἶναι ἡ πρώτη Νοεμβρίου 1939Δ'.

Γ ε ώ ρ γ ι ο ν Κ ο υ ν τ ο ύ ρ η ν, Σίφνον.—'Η βιβλιογραφία εἶναι τὸ παράπαν ἐλευθέρα, ἀρκεῖ νὰ προτάσσηται τῆς ἐργασίας σας.

('Εκ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου Δ.Α.Σ.)

Η ΚΡΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΟΥ ΔΡΑΜΑΤΙΚΟΥ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥ

Λ ηξάσης τῆς προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν θεατρικῶν ἔργων εἰς τὸν προκηρυχθέντα ὑπὸ τῆς Ε. Ο. Ν. δραματικὸν διαγωνισμόν, ἡ κριτικὴ ἐπιτροπὴ συνεκροτήθη ὡς ἀκολούθως:

Πρόεδρος Κ. Μπαστιᾶς, Διευθυντὴς Κρατικῶν Σκηνῶν. Μέλη: Παντελῆς Χόρν, θεατρικὸς συγγραφεύς, Σωτ. Σκίπης, ποιητής, Στ. Κανονίδης, δημοσιογράφος, Τάκης Μουζενίδης, σκηνοθέτης Βασιλικοῦ Θεάτρου, εἰσηγητὴς Μελῆς Νικολαΐδης καὶ γραμματεὺς 'Ιωάννης Καψάλης.

Τὰ ἀποτελέσματα τῆς κριτικῆς ἐπιτροπῆς θὰ ἀναγγελθοῦν τὴν 7ην Νοεμβρίου, δευτέραν ἐπέτειον τῆς ἱδρύσεως τῆς 'Εθνικῆς 'Οργανώσεως Νεολαίας.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΑΝΩΤΑΤΩΝ ΣΧΟΛΩΝ

'Η Διοίκησις 'Ανωτάτων Σχολῶν ὀργανώνει σειρὰν ἐκδρομῶν ἀπὸ τῆς 15ης Αὐγούστου μέχρι τῆς 15ης Σεπτεμβρίου.

'Η πρώτη τοῦ προγράμματος θὰ γίνῃ τὴν προσεχῆ Κυριακὴν εἰς τὸν Μαραθῶνα τῆς 'Αττικῆς.

"Εχει ληφθῆ πρόνοια ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων, ὥστε ἡ ἐπιτυχία τῆς ἐκδρομῆς νὰ εἶναι ἐξησφαλισμένη.

Τὸ πρόγραμμα τῆς ἐκδρομῆς περιλαμβάνει ἐκτὸς τῆς ψυχαγωγίας τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ τόσων ἄλλων, ὁμιλίαν πρὸ τοῦ ἱστορικοῦ Τύμβου, διδακτικωτάτην, μὲ θέμα: «Τὸ μαραθώνιον κλέος καὶ ἡ ἱστορικὴ αὐτοῦ σημασία».

—'Ο 'Αρχηγός, ἐκτιμῶν τὴν προθυμίαν ἣν ἐπέδειξε τὸ 'Υγειονομικὸν τῆς Δ.Α.Σ. ἀνέκαθεν καὶ τὰς ὑπηρεσίας τὰς ὁποίας προσέφερεν εἰς τὰς διαφόρους συγκεντρώσεις, παρελάσεις καὶ παντὸς εἴδους ἐξορμήσεις τῆς Ε.Ο.Ν. διὰ τῶν ἀρτίως κατηρτισμένων συνεργείων του καὶ τῶν ἰατρῶν τοὺς ὁποίους διαθέτει, εὐηρεστήθη νὰ ἀπονείμῃ πρὸς τοὺς Φαλαγγίτας καὶ βαθμοφόρους ποὺ τὸ ἀποτελοῦν, τὴν εὐαρέσκειάν Του.

—Τὴν περασμένη ἑβδομάδα συνῆλθον εἰς κοινὴν σύσκεψιν μετὰ τοῦ Διευθυντοῦ τοῦ ΙΙΙ Γραφείου οἱ διευθυνταὶ τῶν ΙΙΙ Γραφείων τῶν 'Υποδιοικήσεων τῆς Δ.Α.Σ.

Μεταξὺ τῶν ἄλλων συνεζητήθη καὶ τὸ ζήτημα τοῦ ὑπὸ τῆς Διοικήσεως προκηρυχθέντος διαγωνισμοῦ, ὅλοι δὲ ἀνέφερον ὅτι οἱ φοιτηταὶ ὑπεδέχθησαν τὴν προκήρυξιν μὲ ἐξαιρετικὴν ἱκανοποίησιν.

—Εἰς τὰς 'Υποδιοικήσεις ἐξακολουθοῦν τακτικώτατα αἱ ἑβδομαδιαῖαι συγκεντρώσεις τῶν Φαλαγγιτῶν.

Τὴν περασμένη ἑβδομάδα ἐγένετο συγκέντρωσις εἰς τὴν 'Υποδιοίκησιν Καλῶν Τεχνῶν, καθὼς καὶ εἰς τὴν 'Υποδιοίκησιν HENRY.

Εἰς τὴν τελευτίαν ὡμίλησεν ὁ διευθυντὴς τοῦ ΙΙΙ Γραφείου, ἀναπτύξας τὸ περὶ πειθαρχίας θέμα εἰς τοὺς συναγωνιστάς του, κατὰ τρόπον ποὺ ἐνεθουσίασε τὸ πυκνὸν ἀκροατήριόν του.

Κατὰ τὴν περασμένην ἑβδομάδα παρετηρήθη ζωηροτάτη κίνησις εἰς τὴν 'Υποδιοίκησιν Παντείου Σχολῆς. Συγκεκριμένως καταβάλλεται μεγίστη προσπάθεια ὑπὸ τῶν ἁρμοδίων διὰ τὴν ἀρτιωτέραν ἐμφάνισιν καὶ λειτουργίαν τῆς 'Υποδιοικήσεως κατὰ τὸ προσεχὲς ἀκαδημαϊκὸν ἔτος.

Τελευταίως τὸ ἐντευκτήριον τῆς ἰδίας 'Υποδιοικήσεως ἐπλουτίσθη ἀπὸ μίαν βιβλιοθήκην, ἐπαρκοῦσαν κατὰ τρόπον ἱκανοποιητικὸν πρὸς τὰς ἀνάγκας τῆς Παντείου.

Οἱ καθηγηταὶ τῆς Σχολῆς προθύμως προσέφερον συγγράμματά των, καθὼς καὶ οἱ Φαλαγγῖται προσωπικῶς διαφόρους τόμους, ὥστε νὰ καταρτισθῇ ὅσον τὸ δυνατὸν ἀρτίως ἡ βιβλιοθήκη τους.

ΔΙΟΙΚΗΣΙΣ ΘΗΛΕΩΝ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΗΣ

Μετὰ τὸ πέρας τῶν ἑορτῶν τῆς 4ης Αὐγούστου ἤρχισαν ἡ Διοίκησις καὶ ἡ 'Υποδιοίκησις νὰ ἑτοιμάζωνται διὰ τὰς θερινὰς διακοπάς. Εἰς τὴν Περιφ. Διοίκησιν Θηλέων Πρωτευούσης ὡρκίσθησαν παρουσίᾳ τῆς Διοικητρίας αἱ 'Υποτομεάρχαι καὶ 'Υποδιοικήτριαι πλὴν 2 'Υποδιοικήσεων, αἱ ὁποῖαι θὰ ὁρκισθοῦν τὸν 'Οκτώβριον. Μετὰ τὴν ὁρκωμοσίαν ἀνεγνώσθη ἡμερησία διαταγὴ τῆς Διοικητρίας, ἥτις ἔχει ὡς ἑξῆς:

«'Ελπίζω νὰ ἔχετε καταλάβει ὅλες τὴν σημασίαν τοῦ ὅρκου τὸν ὁποῖον δίδετε σήμερον. Αὐτὸς ὁ ὅρκος δὲν σᾶς ζητεῖται ἐπειδὴ ὑπάρχει ἀμφιβολία διὰ τὴν πίστιν σας, διὰ τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον τόσον προθύμως καὶ μὲ τόσον ἐνθουσιασμὸν ἀνελάβατε, ἀλλὰ διὰ νὰ ἐπισημοποιηθῇ διὰ τῆς παρούσης τελετῆς ἡ θέσις, τὴν ὁποίαν ἀναλαμβάνετε. Μείνατε πιστὲς εἰς τὸν ὅρκον σας, ὄχι μόνον εἰς τὸ στενὸν περιβάλλον τῶν συναδέλφων σας, ἀλλ' εἰς ὅλην σας τὴν ζωήν. Θὰ εἶσθε ἀπόστολοι τῆς μεγάλης ἰδέας τὴν ὁποίαν ἀντιπροσωπεύουν ἡ Ε.Ο.Ν. καὶ οἱ κυριώτεροι ἐκπρόσωποι τοῦ Γ' 'Ελληνικοῦ Πολιτισμοῦ, τὸν ὁποῖον ἐδημιούργησεν ἡ 4η Αὐγούστου. 'Υπηρετήσατε μὲ πίστιν καὶ ἐνθουσιασμόν. "Εχετε ὑπ' ὄψιν σας πάντοτε ὅτι δὲν ὑπάρχει τίποτε τὸ εὐγενέστερον ἀπὸ τοῦ νὰ ὑπηρετῇ κανεὶς τὴν πατρίδα του καὶ ἐστὲ εὐγνώμονες ὅτι ἡ 'Εθνικὴ Κυβέρνησις σᾶς ἐμπιστεύεται σήμερον τὴν διαπαιδαγώγησιν τῆς Νεολαίας της».

Λόγῳ τῆς μεγάλης ἐπιτυχίας τὴν ὁποίαν ἐσημείωσεν ἡ παράστασις τῆς «Πενθεσιλείας», ἐπανελήφθη αὐτὴ τὴν Πέμπτην 8ην τρέχοντος. Κατόπιν τούτου, ὁ Κυβερνητικὸς

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Σχηματισμῶν Πρωτευούσης

Ἐπίτροπος παρέθεσε τὴν Δευτέραν 14ην τρέχοντος εἰς τὸ «Ἀκροπόλ» γεῦμα εἰς ὅλα τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν., τὰ ὁποῖα ἔλαβον μέρος εἰς τὸ ἔργον καὶ κατέβαλαν ὅλας των τὰς δυνάμεις διὰ τὴν μεγαλειτέραν ἐπιτυχίαν. Ἐπίσης ἀπένειμεν εὐαρεσκείας εἰς ὅλους τοὺς ὁπωσδήποτε βοηθήσαντας εἰς τὴν παράστασιν.

Εἰς τὴν Δ.Α.Σ. Θηλέων, ἐπὶ τῇ λήξει τῶν ἑορτῶν τῆς 4ης Αὐγούστου ἔπαυσαν αἱ συγκεντρώσεις καὶ αἱ ὁμιλίαι διὰ νὰ ἀρχίσουν πάλιν τὸν Ὀκτώβριον. Κατὰ τὸν ὑπόλοιπον καιρὸν αἱ Φαλαγγίτισσαι θ' ἀσχοληθῶσι μὲ τὴν ψυχαγωγίαν. Μερικαὶ τῶν ἀξιωματικῶν ἀπὸ Λοχίτου καὶ ἄνω θὰ μεταβῶσιν ἐπὶ 20ήμερον εἰς τὸ Ζούμπερι.

Τὴν παρελθοῦσαν Τετάρτην μετεδόθη ἐκ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ ὁμιλία τῆς Ὑποδιοικητρίας τῆς Δ.Α.Σ. Θηλέων μὲ θέμα: «Πρὸς νέας ἐξορμήσεις».

Πολλὲς Φαλαγγίτισσες προσεφέρθησαν νὰ κάμουν ὁμιλίας διὰ τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ε.Ο.Ν.

Κατὰ τὴν θερινὴν περίοδον ἐσημειώθησαν εἰς τὴν Δ.Α.Σ. ἐγγραφαὶ ἰδίως διπλωματούχων τοῦ Πανεπιστημίου.

Εἰς τὴν Υ.Θ.Α. παρετηρήθη μεγάλη κίνησις κατὰ τὰς ἡμέρας αὐτὰς λόγῳ τῶν ἑορτῶν τῆς 4ης Αὐγούστου.

Δύναμις τῆς Υ.Θ.Α. ἀπὸ ὅλους τοὺς Ὑποτομεῖς παρηκολούθησε τὴν μεγάλην ἑορτὴν τοῦ Σταδίου καὶ Σκαπάνισσαι ἔλαβον μέρος εἰς τοὺς σχηματισμούς.

Τὴν Κυριακὴν ἡ Ὑποδιοικήτρια μετὰ τοῦ ἐπιτελείου της καὶ δύναμις διαφόρων Ὑποτομέων παρηκολούθησαν τὴν παράστασιν τῆς Π.Δ.Θ.Π. «Πενθεσίλεια».

Κατὰ τὰς προπαρασκευαστικὰς συγκεντρώσεις τῆς Υ. Θ. Β. τὰς ἀφορώσας τὴν 4ην Αὐγούστου ἐγένοντο ὁμιλίαι ὑπὸ τῶν Ὑποτομεαρχῶν περὶ τῆς Μεταβολῆς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Τὴν μεσημβρίαν τῆς προπαρελθούσης Κυριακῆς ἐδόθη εἰς τὸ ἑστιατόριον «Ἀβέρωφ» γεῦμα πρὸς τὰς ἀντιπροσώπους τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Θηλέων, αἱ ὁποῖαι εἶχον ἔλθει εἰς τὴν πρωτεύουσαν διὰ τὰς ἑορτὰς τῆς 4ης Αὐγούστου.

Ἐκ μέρους τῆς Περιφερειακῆς Διοικήσεως Θηλέων Πρωτευούσης ἐχαιρέτησε τὰς ἀντιπροσωπείας ἡ συνεργάτις τῆς Ε.Ο.Ν. κ. Ἄννα Δεϊμέζη, ἐκφωνήσασα τὸν ἀκόλουθον λόγον:

Συναγωνίστριες,

Εἶναι ἀρκετὰ δύσκολο πρᾶγμα σὲ μέ, ἡ ὁποία αἰσθάνομαι περισσοτέραν δύναμιν στὴν ψυχή μου καὶ τὰ πόδια μου, στὸ νὰ εὑρίσκωμαι ἐκεῖ ὅπου ἡ ἀνάγκη τὸ καλέσει, παρὰ εἰς τὰς ἐκφράσεις διὰ νὰ λέγω ὡραίους λόγους, εἶναι λέγω ἀρκετὰ δύσκολο νὰ ἐκφράσω τὰ αἰσθήματα τῶν ἀνωτέρων μου καὶ τὰ ἰδικά μου πρὸς σᾶς καὶ τὶς εὐγενεῖς συναγωνίστριες ποὺ ἤλθατε ἀπ' ὅλες τὶς γωνίες τῆς πατρίδος μας διὰ νὰ φέρετε ἀπ' ἐκεῖ μακρυὰ ὅπως οἱ προσκυνηταὶ λίβανον καὶ σμύρνα ἐδῶ εἰς τὴν Πρωτεύουσα εἰς τὴν ὁποίαν μιὰ ὁλόφωτη νύκτα τοῦ Αὐγούστου ἐγεννήθη ἡ ἰδέα.

Σεῖς, κορίτσια τῆς Ἑλλάδος, τὰ ὁποῖα ἔχετε τὴν εὐγενέστερη καὶ ἡρωϊκώτερη ψυχὴ ἀπ' ὅλα τὰ ἄλλα κορίτσια τοῦ κόσμου, ἐδείξατε σὰν νεώτερες Σπαρτιάτισσες καὶ Σουλιωτοποῦλες ὅτι ἡ Ἑλληνίδα δὲν ἐλησμόνησε ποτὲ τὴν θέσιν της στοὺς ἀγῶνας ὑπὲρ τῆς Πατρίδος.

Δὲν πρόκειται νὰ σᾶς ὑπενθυμίσω ἐγὼ τὰ βαρειά σας καθήκοντα, διότι ἡ παραμονή σας ἐδῶ τὶς λίγες αὐτὲς μέρες, ἔδειξε τὴν βαθειὰ κατανόησι ποὺ ἔχετε πρὸς τὴν ἀποστολήν σας καὶ τὴν πειθαρχία ποὺ ἔχετε στὸ γοργὸ βῆμα σας, γιὰ τὴν ὁλοκλήρωσι τοῦ σκοποῦ τοῦ ὑψηλοῦ καὶ ὡραίου ποὺ ἐπιδιώκεται καὶ ἐπιδιώκομεν ὅλοι ἀπὸ τοῦ Βασιλέως, τοῦ Διαδόχου καὶ τοῦ Ἀρχηγοῦ μας μέχρι τοῦ τελευταίου ἐργάτου τῆς Ἑλλάδος.

Τὴν ἀποστολὴν τὴν ἰδικήν σας, κορίτσια τῆς Ἑλλάδος, μπορεῖτε νὰ τὴν θεωρήσετε ὅτι ἐξεπληρώθη ὅταν θὰ εἶσθε μητέρες καὶ θὰ βλέπετε τὰ παιδιά σας νὰ ἑορτάζουν τὴν ἐπέτειον αὐτὴν καὶ ὅταν τὰ παιδιά σας θὰ συνεορτάζουν μὲ τὰ παιδιά των τὴν ἴδια αὐτὴ ἑορτή. Αὐτὸ τὸ βαρὺ ἔργο ἔχετε.

Τώρα ποὺ θὰ ἐπανέλθετε εἰς τοὺς τόπους σας φωνάξτε μὲ ὅλην τὴν δύναμιν τῆς ψυχῆς σας, ποὺ συγκινεῖ καὶ ἐνθουσιάζει, ποὺ πείθει καὶ συνεπαίρνει, ὅτι ἐδῶ κάτω εἰς τὴν Πρωτεύουσα ἕνας Μεγάλος Βασιληᾶς καὶ ἕνας ἀκούραστος Ἀρχηγὸς ἐργάζονται, ἐργάζονται, ἐργάζονται γιὰ μιὰ Ἑλλάδα νέα.

Φέρτε ἀκόμη εἰς τὰ κορίτσια τῆς πατρίδος σας τὸν χαιρετισμὸν τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὸν χαιρετισμὸν τῆς Περιφερειακῆς Διοικητρίας Θηλέων Πρωτευούσης κυρίας Λουκίας Γ. Μαντζούφα καὶ τὸν χαιρετισμὸν ὅλων τῶν κοριτσιῶν τῆς Διοικήσεως Πρωτευούσης.

Εὐχόμενες ὅλες μαζὶ ὑπὲρ τῆς ὁλοκληρώσεως τοῦ σκοποῦ μας σᾶς παρακαλῶ νὰ ἀναφωνήσετε μαζί μου:

Ζήτω τὸ Ἔθνος, ζήτω ὁ Βασιλεύς, ζήτω ὁ Διάδοχος, ζήτω ὁ Ἀρχηγός μας, ζήτω ἡ 4η Αὐγούστου.

Ζήτω αἱ Περιφερειακαὶ Διοικήσεις Θηλέων τῆς Ἑλλάδος, ζήτω ἡ Περιφερειακὴ Διοίκησις Θηλέων Πρωτευούσης.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΔΙΑΦΩΤΙΣΕΩΣ

Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ Διευθυντὴς τῆς Πολιτικῆς Διαφωτίσεως τῆς Ε. Ο. Ν. ἐπεσκέφθη εἰς τὸ στρατόπεδον «Ἰωάν. Μεταξᾶς», ὅπου ἀπὸ ἡμερῶν φιλοξενοῦνται, τοὺς ἀντιπροσώπους Φαλαγγίτας τῆς Ε. Ο. Ν. Αἰγύπτου.

Εἰς τοὺς Αἰγυπτίους Φαλαγγίτας ὁ κ. Διευθυντὴς ἀνέπτυξε τὸ πρῶτον μάθημα ἐν μέσῳ ἀτμοσφαίρας ἐνθουσιασμοῦ. Τὸ τέλος τοῦ λόγου ἐκάλυψαν παταγώδη χειροκροτήματα καὶ ζητωκραυγαὶ ὑπὲρ τοῦ Κράτους τῆς 4ης Αὐγούστου.

ΕΙΣ ΤΟ ΣΤΡΑΤΟΠΕΔΟΝ «ΙΩΑΝΝΗΣ ΜΕΤΑΞΑΣ»

Τὴν παρελθοῦσαν Τρίτην οἱ Φαλαγγῖται τῆς Αἰγύπτου ἀνεχώρησαν δι' αὐτοκινήτων ἐξ Ἀθηνῶν καὶ μετέβησαν εἰς τὸ στρατόπεδον «Ἰωάν. Μεταξᾶς» εἰς Ζούμπερι, ὅπου θὰ φιλοξενηθοῦν ἐπὶ δεκαπενθήμερον.

ΑΝΕΜΟΠΟΡΟΙ ΦΑΛΑΓΓΙΤΑΙ ΕΙΣ ΣΚΥΡΟΝ

Ἀνεχώρησεν ἤδη διὰ Σκῦρον, ὅπου καὶ θὰ ἀσκηθῇ καταλλήλως, ὁμὰς ἀποτελουμένη ἐκ δώδεκα ἀνεμοπόρων τῆς Ε. Ο. Ν.

Οἱ ἀναχωρήσαντες Φαλαγγῖται θὰ παραμείνουν ἐπὶ ἕνα μῆνα εἰς τὴν θέσιν «Τραχύ», ὅπου ὑπάρχει εἰδικὴ κατασκήνωσις καὶ χῶρος ἐκπαιδεύσεως κατάλληλος.

ΔΩΡΕΑΙ

Ἡ Διεύθυνσις 5ης ὑπεραστικῆς γραμμῆς λεωφορείων διέθεσε δωρεὰν 20 λεωφορεῖα αὐτοκίνητα διὰ τὴν μεταφορὰν Φαλαγγιτῶν κατὰ τὴν 4ην Αὐγούστου.

—Τὸ Τμῆμα Νέας Φιλαδελφείας τῆς Ὀργανώσεως Ἐθνικῆς Ἀναγεννήσεως προσέφερεν ὑπὲρ τῆς στολῆς τοῦ Φαλαγγίτου δραχ. (2000) δύο χιλιάδας.

—Ὁ κ. Δ. Παπάζογλου προσέφερεν ὑπὲρ τῆς Φιλαρμονικῆς Ε. Ο. Ν. τοῦ 23ου Ὑποτομέως Σκαπανέων δραχ. (1000) χιλίας.

—Οἱ κ.κ. Ἀδελφοὶ Βασάλου, ζωέμποροι, προσέφερον ὑπὲρ τῆς στολῆς τοῦ Φαλαγγίτου δραχ. (2000) δύο χιλιάδας.

—Διὰ τὴν στολὴν ἐπίσης τοῦ Φαλαγγίτου ἡ κυρία Ε. Δράκου προσέφερε δραχ. (1000) χιλίας.

—Ὁ κ. Μ. Γκόζης προσέφερε δραχ. (1000) χιλίας διὰ τὴν στολὴν τοῦ Φαλαγγίτου.

ΧΑΛΚΙΣ.— Μὲ πᾶσαν ἐπισημότητα ἐτελέσθησαν ἐν τῷ χωρίῳ Μύτικα, τὴν παρελθοῦσαν Κυριακὴν τὰ ἀποκαλυπτήρια τοῦ ἀνεγερθέντος ὑπὸ τῆς Κοινότητος μεγαλοπρεποῦς Ἡρῴου τῶν ἐν πολέμοις πεσόντων, εἰς τὰ ὁποῖα παρέστησαν ὁ Γεν. Ἐπόπτης Ε.Ο.Ν. Νομάρχης κ. Τοράκης, ὁ Φρούραρχος κ. Κώτσαλος, ὁ Διοικητὴς τοῦ 3ου

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακῶν Διοικήσεων

Πεζικοῦ Συντάγματος κ. Λειβαρᾶς, ὁ Δήμαρχος Χαλκιδέων κ. Σαραφιανὸς κ.ἄ. Εἰς τὴν ἐν λόγῳ τελετὴν προσκληθεὶς παρέστη καὶ ὁ Περιφερειακὸς Διοικητὴς τῆς Ε.Ο.Ν. Εὐβοίας κ. Κων. Ρεγγοῦκος μετὰ τοῦ Περιφερειακοῦ Ὑποδιοικητοῦ κ. Βασιλείου Δούρου.

Μετὰ τὴν ψαλεῖσαν ἐπιμνημόσυνον δέησιν ὑπὸ τοῦ Πρυτοσυγκέλλου τῆς Μητροπόλεως Χαλκίδος, ὁ κ.Περιφερειακὸς Διοικητὴς ἐξεφώνησε συγκινητικώτατον λόγον, μετὰ ταῦτα δὲ ὁ κ. Νομάρχης Εὐβοίας καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Κοινότητος Μύτικα κ. Καλόγηρος. Ἅπαντα τὰ τμήματα τῶν Φαλαγγιτῶν Ε.Ο.Ν. τῆς Τετραρχίας Περιχώρων, τῶν χωρίων Φύλλα, Λαμψάκου, Ἀφρατίου, Μύτικα καὶ Δοκοῦ εἶχον μετάσχει τῆς ἐπιβλητικῆς τελετῆς, παραταχθέντα πρὸ τοῦ Ἡρώου καὶ ἀποδίδοντα τιμάς. Ἀκολούθως ἐγένετο παρέλασις ἁπάντων τῶν τμημάτων, πρὸ τῶν ἐπισήμων, μὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸν Διοικητὴν τῆς Τετραρχίας Περιχώρων, κ. Κοντούλην Βασ., ὅστις εἶχε καὶ τὸ γενικὸν πρόσταγμα τῆς παρατάξεως καὶ ἔληξεν ἡ καθ' ὅλα σεμνὴ ἑορτὴ διὰ τῆς προσφορᾶς ἀναψυκτικῶν ὑπὸ τῆς Κοινότητος πρὸς τοὺς Ἐπισήμους καὶ Φαλαγγίτας.

Εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ «Οἴκου Φαλαγγίτου» ἐγένετο χθὲς δευτέρα συγκέντρωσις τῶν ἐργαζομένων, κατὰ τὴν ὁποίαν ἀνεπτύχθησαν ὑπὸ διαφόρων ὁμιλητῶν οἱ σκοποὶ τῆς Ὀργανώσεως καὶ ἐγένετο θερμὴ σύστασις πρὸς τοὺς προσελθόντας, ὅπως ἐγγραφοῦν εἰς τὰς τάξεις τῆς Ε.Ο.Ν.

Ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν μετάβασιν τοῦ κ. Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ εἰς Κάρυστον καταρτισθεῖσα ἐξ ἐπιλέκτων προσώπων Ἐπιτροπὴ Συντονισμοῦ Ε. Ο. Ν. Καρύστου, ἥτις τελεῖ ὑπὸ τὴν πῃοεδρίαν τοῦ δημοσιογράφου κ. Ἰω. Σέρελη, ἐργάζεται λίαν καρποφόρως ὑπὲρ τῶν σκοπῶν τῆς Ὀργανώσεως. Δι' ὁμιλιῶν καὶ διαφωτιστικῶν διαλέξεων πρὸς τοὺς κατοίκους τῆς Καρύστου ἀνεπτύχθησαν οἱ σκοποὶ τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ ἐγένετο πρωτοβουλίᾳ τῆς Ἐπιτροπῆς, ἔρανος ὑπὲρ τῆς στολῆς τοῦ Φαλαγγίτου.

ΣΟΥΦΛΙ.— Μετὰ πάσης ἐπισημότητος, παρισταμένου τοῦ Δημάρχου καὶ τῶν λοιπῶν Ἀρχῶν τῆς πόλεως, ἐτελέσθησαν τὰ ἐγκαίνια τοῦ κέντρου τοῦ σχηματισμοῦ θηλέων Σουφλίου.

Μετὰ τὴν τέλεσιν τοῦ ἁγιασμοῦ ὡμίλησαν καταλλήλως ἡ Φαλαγγάρχης κ. Ἑρμ. Σεϊτανίδου καὶ ὁ κ. Δήμαρχος, ἐπηκολούθησαν δὲ ἀπαγγελίαι καὶ ᾄσματα ὑπὸ τῆς χορωδίας θηλέων.

Οἱ πολυπληθεῖς προσκεκλημένοι καὶ οἱ ἐπίσημοι, ἀπεχώρησαν μὲ τὰς ἀρίστας τῶν ἐντυπώσεων.

ΡΕΘΥΜΝΟΝ.— Τὴν πρωΐαν τῆς 4ης Αὐγούστου, κατόπιν διαταγῆς τοῦ κ. Περιφερειακοῦ Διοικητοῦ Ἀρρένων, οἱ σαλπιγκταὶ καὶ τυμπανισταὶ τῆς 255ης Φάλαγγος ἐπαιάνισαν μετὰ τῆς Φιλαρμονικῆς τοῦ Δήμου καὶ τῆς μουσικῆς τῆς στρατιωτικῆς φρουρᾶς τὸ ἑωθινὸν τῆς ἡμέρας.

Κατὰ τὴν δοξολογίαν τὰ τμήματα Ἀρρένων καὶ Θηλέων ἐν παρατάξει εἰς τὰς πρὸ τοῦ Καθεδρικοῦ Ναοῦ τῆς πόλεως ὁδοὺς ἀπέδωσαν τιμὰς πρὸς τοὺς ἐπισήμους, ἐνῷ τὰ Ἐπιτελεῖα τῶν Περιφερειακῶν Διοικήσεων Ἀρρένων καὶ Θηλέων μετὰ τῶν κ. κ. Διοικητῶν των, καταφθασάντων ἐνωρίτερον πρὸ τῆς κυρίας εἰσόδου τοῦ Ναοῦ, ὑπεδέχθησαν καὶ ἐπλαισίωσαν τὸν κ. Γενικὸν Ἐπόπτην κατὰ τὴν δοξολογίαν.

Μετὰ ταῦτα οἱ σχηματισμοὶ Ε.Ο.Ν. Ἀρρένων καὶ Θηλέων παρήλασαν κάτωθι τοῦ Δημαρχείου ἐπὶ τῆς προκυμαίας πρὸ τοῦ κ. Γενικοῦ Ἐπόπτου, τῶν κ. κ. Περιφερειακῶν Διοικητῶν καὶ τῶν ἐπισήμων.

Τὴν παρέλασίν των ὁ κόσμος ὑπεδέχθη μὲ ἐνθουσιασμὸν πρωτοφανῆ καὶ χειροκροτήματα. Ἐκεῖνο ὅμως, τὸ ὁποῖον ἐθαυμάσθη ἰδιαιτέρως κατὰ τὴν παρέλασιν, ἦτο τὸ παράστημα καὶ ἡ τάξις τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν, Σκαπανέων καὶ Σκαπανισσῶν.

ΛΑΡΙΣΑ.— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα ὁ ὑποδιοικητὴς τῆς Ὑποδιοικήσεως Βόλου ἐπεσκέφθη τὸν Ἀρχηγὸν τοῦ εἰς Βόλον ὁρμοῦντος στόλου ναύαρχον κ. Οἰκονόμου.

Ὁ κ. Οἰκονόμου ἔθεσεν εἰς τὴν διάθεσιν τῶν Φαλαγγιτῶν καὶ Φαλαγγιτισσῶν τὰς ἀτμακάτους, ὅπως καθ' ἑσπέραν καὶ ὥραν 6.30΄ μ. μ. μεταφέρουν τμηματικῶς τὰ μέλη τῆς Ε.Ο.Ν. εἰς τὰ σκάφη πρὸς ἐπίσκεψιν.

ΣΕΡΡΑΙ.— Τὴν παρελθοῦσαν ἑβδομάδα τὸ Α΄ τάγμα Θηλέων Ε.Ο.Ν. ἐξέδραμε δι' αὐτοκινήτων εἰς τὴν ὡραίαν τοποθεσίαν Ντουτλί, ὅπου αἱ Φαλαγγίτισσαι διῆλθον ὁλόκληρον τὴν ἡμέραν των.

ΑΝΔΡΟΣ.— Κατὰ τὴν ἐπέτειον τοῦ ἑορτασμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου ἡ ὑποδιοίκησις Θηλέων Ἄνδρου παρηκολούθησε συντεταγμένη τὴν τελεσθεῖσαν δοξολογίαν, μετὰ τὸ πέρας τῆς ὁποίας ἡ Φαλαγγίτισσα Ἄννα Δ. Μπόνη ἀπήγγειλε τὸ ποίημα «Ὕμνος πρὸς τὴν Νεολαίαν».

Τὸ ἑσπέρας, ἐν μέσῳ ἀπεριγράπτου ἐνθουσιασμοῦ καὶ χαρᾶς, αἱ Φαλαγγίτισσαι ἐτραγούδησαν διάφορα ἐθνικὰ ᾄσματα καὶ ἐχόρευσαν Ἑλληνικοὺς χορούς.

ΣΤΡΑΤΟΝΙΚΗ (Χαλκιδικῆς).—Ἡ Οἰκοκυρικὴ Σχολὴ τῆς Ε.Ο.Ν. Στρατονίκης ἔδωσε παρουσίᾳ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Ἱερισσοῦ καὶ Ἁγίου Ὄρους κ. Σωκράτους, τῶν κοινοτικῶν καὶ ἀστυνομικῶν Ἀρχῶν θαυμασίαν ἑορτήν, καθ' ἣν ἐξετέθησαν διάφορα χειροτεχνήματα τῶν Φαλαγγιτισσῶν. Κατὰ τὴν ἑορτὴν ἔκαμε τὴν ἐμφάνισίν της καὶ ἡ Μανδολινάτα Θηλέων, ἐψάλησαν διάφορα ᾄσματα καὶ ἐχορεύθησαν ἐθνικοὶ χοροὶ ἐν μέσῳ ἐνθουσιασμοῦ καὶ γενικῆς χαρᾶς.

Τὴν ἑσπέραν ὁ ἀντάξιος πρόεδρος τῆς Κοινότητος παρέθεσε γεῦμα εἰς τὸν περιφερειακὸν Διοικητὴν τῆς Ε.Ο.Ν. καὶ τοὺς βαθμοφόρους τοῦ σχηματισμοῦ.

Ὁ κ. πρόεδρος κατὰ τὴν πρόποσίν του ἐβεβαίωσε τὸν κ. Περιφ. Διοικητὴν ὅτι θὰ ἐνισχύσῃ μὲ ὅλας του τὰς δυνάμεις τὸ ἔργον τῆς Ε.Ο.Ν.

ΣΑΜΟΣ.— Πρωτοφανής, ἄφθαστος καὶ μεγαλειώδης ἦτο ὁ πανηγυρικὸς ἑορτασμὸς τῆς Μεγάλης Ἱστορικῆς Ἐπετείου μας.

Λίαν ἐνωρίς, ἀπὸ τῶν πρωϊνῶν ὡρῶν, ἀσυνήθης κίνησις καὶ πραγματικὸς συναγερμὸς παρετηρεῖτο εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως, τῶν Φαλαγγιτῶν πυρετωδῶς ἀσχολουμένων μὲ τὴν διευθέτησιν καὶ τῶν τελευταίων λεπτομερειῶν τοῦ ἑορτασμοῦ, διὰ τοποθετήσεως μεγάλων πινακίδων καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς προκυμαίας, ἐπὶ τῶν ἠλεκτρικῶν στύλων.

Τὴν 5.45΄ πρωϊνήν, σύμφωνα μὲ τὴν ἐκδοθεῖσαν ὑπὸ τῆς Π. Δ. ἡμερησίαν διαταγήν, ἡ Μουσικὴ τῆς Ε.Ο.Ν. ὀργανωθεῖσα ἐπ' ἐσχάτων καὶ ἀπαρτιζομένη ἀπὸ 22 ὄργανα, ἐμφανίζεται διὰ πρώτην φορὰν καὶ περιερχομένη μετὰ τμήματος ἐξ 22 τυμπανιστῶν καὶ σαλπιγκτῶν ὅλην τὴν ἔκτασιν τῆς πόλεως, ἀναγγέλλει τὴν ἀνατολὴν τῆς ἱστορικῆς ἐπετείου.

Οἱ κάτοικοι τῆς πόλεως, πραγματικοὶ λάτρεις τῆς Ε.Ο.Ν., σπεύδουν ἀπὸ ἐνωρὶς νὰ καταλάβωσιν ἐγκαίρως τὰς θέσεις παρὰ τὴν προκυμαίαν, ὁπόθεν μέλλουσι νὰ διέλθωσι τὰ τμήματα τῆς Ὀργανώσεως.

Τὴν 10.30 ὥραν, ἐν μέσῳ γενικῆς τῶν Ναῶν κωδωνοκρουσίας, δίδεται τὸ σύνθημα τῆς δοξολογίας, εἰς τὴν ὁποίαν ἐκ τῶν πρώτων καταφθάνει ὁ Περιφ. Διοικητὴς μετὰ τοῦ ἐπιτελείου του, ὁ Δήμαρχος μετὰ τῶν μελῶν τῆς Διοικούσης Ἐπιτροπῆς τοῦ Δήμου καὶ τῆς Λαϊκῆς τοιαύτης τοῦ ἑορτασμοῦ, ἅπαντες φέροντες ἐπὶ τοῦ στήθους τὸν στρογγύλον σῆμα (κονκάρδα) τοῦ Ἀρχηγοῦ, τὸ Σῶμα τῶν Ἀξιωματικῶν, οἱ προϊστάμενοι τῶν Δημοσίων ὑπηρεσιῶν, οἱ ἀντιπρόσωποι τῶν ξένων Κρατῶν, οἱ ἀπόστρατοι Ἀξιωματικοί, τὰ Σωματεῖα καὶ αἱ διάφοροι Ὀργανώσεις μετὰ τῶν Διοικητικῶν αὐτῶν Συμβουλίων καὶ τῶν λαβάρων των, ἀσφυκτικῶς πληρωθέντος τοῦ Ναοῦ, τέλος δὲ ὁ κ. Γενικὸς Ἐπόπτης, μετὰ τὴν ἄφιξιν τοῦ ὁποίου ἤρξατο ἡ δοξολογία.

Πρὸ τοῦ Ναοῦ εἶχε παραταχθῆ ἅπασα ἡ δύναμις τῆς 262ας Φάλαγγος δι' ἀπόδοσιν τιμῶν, ἐν δὲ τῷ Ναῷ, συνεννοήσει Δημάρχου καὶ Περιφ. Διοικήσεως, ὡρίσθησαν

ΖΩΗ ΚΑΙ ΚΙΝΗΣΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΛΑΙΑΣ ΜΑΣ

Κίνησις Περιφερειακών Διοικήσεων

ώς τελετάρχαι δύο έπιτελικοί άξιωματικοί ταύτης.

Μετά τό πέρας τής δοξολογίας, είς ήν έτερος έπιτελικός άξιωματικός έξεφώνησε σύντομον ώραίον λόγον, καί τήν άνάκρουσιν τού Έθνικού Ύμνου, άπεχώρησεν ή παραταχθείσα δύναμις τής Ε.Ο.Ν. καί μετέβη είς τήν πρό τού Δημαρχείου πλατείαν, έχουσα έπί κεφαλής τήν μουσικήν ταύτης, είς τό μέρος δέ τούτο προσήλθον έντός όλίγου άπαντες οί έπίσημοι καί τό πλήθος, κατακλύσαν τήν έν λόγω πλατείαν.

ΣΚΟΠΕΛΟΣ.—Μέ πρωτοφανή ένθουσιασμόν έωρτάσθη ή έπέτειος τής Έθνικής άναγεννήσεως. Τό χαρμόσυνον τής ήμέρας άνηγγέλθη, κατά τό καταρτισθέν πρόγραμμα ύπό τής Λαϊκής Έπιτροπής έν συνεργασία μετά τού Διοικητού τής Ε.Ο.Ν., διά κωδωνοκρουσιών τών έκκλησιών άπό τής 6ης πρωϊνής μέχρι τής 6½, ένώ συγχρόνως καί ή Φιλαρμονική (μπάντα) τού Λόχου τής Ε.Ο.Ν., περιερχομένη τάς όδούς, άνέκρουε τό έωθινόν.

Τήν 9½ π. μ. έλαβε χώραν παράταξις τού Λόχου Ε.Ο.Ν. συνολικού άριθμού 100 έσωσχολικών καί έξωσχολικών Φαλαγγιτών καί 50 Σκαπανέων—Σκαπανισσών είς τήν πλατείαν καί έμπροσθεν τού θόλου τής στηθείσης έξέδρας, ήτις τή συμμετοχή Φαλαγγιτών καί ύπό τάς όδηγίας τής Λαϊκής Έπιτροπής διεκοσμήθη μέ έθνικάς σημαίας καί είκόνας τής Α. Μ. τού Βασιλέως, τών Α. Α. Β. Β. Υ. Υ. τού Διαδοχικού ζεύγους καί τής Α. Ε. τού Έθνικού μας Κυβερνήτου.

Τμήμα τού Λόχου άπέδωκε τάς τιμάς είς τούς έπισήμους τόσον κατά τήν προσέλευσίν των είς τήν δοξολογίαν όσον καί κατά τήν άποχώρησίν των.

Μετά τό πέρας τής δοξολογίας τόν πανηγυρικόν τής ήμέρας έξεφώνησεν ό έν άποστρατεία Συνταγματάρχης Ι. Βουγιουκλάκης, πρόεδρος τής Λαϊκής Έπιτροπής έορτασμού έν μέσω ζητωκραυγών ύπέρ τού Έθνους, τής Α. Μ. τού Βασιλέως, τού Διαδοχικού ζεύγους καί τής Α. Ε. τού Προέδρου τής Κυβερνήσεως, ένώ ή Φιλαρμονική άνέκρουε τούς Ύμνους Έθνικόν, 4ης Αύγούστου καί Ε.Ο.Ν.

ΑΙ «ΥΠΟΘΗΚΑΙ» ΤΟΥ ΤΥΡΤΑΙΟΥ

(Συνέχεια άπό τήν σελίδα 1454)

μερινήν των ζωήν, διά νά νοιώση τό αίσθημα τής άσφαλείας πού φέρει μιά καλή όργάνωσις καί τόν θερμόν παλμόν πού προκαλεί ή ένθουσιαστική συγκίνησις.

Είναι πολλά τά πράγματα πού διακηρύσσουν τήν Έλληνικήν άναδημιουργίαν καί άναμόρφωσιν καί όχι μόνον είς τά μεγάλα, άλλά καί είς τά μικρά πού συνήθως άποτελούν τήν μεγάλην λεπτομέρειαν.

Τήν παρελθούσαν Κυριακήν, ένώ τά αύτοκίνητα άνέμεναν είς τήν κάτωθεν τής πλατείας Δεξαμενής όδόν νά παραλάβουν τούς έπιβάτας, πού θά μετέφεραν είς τό θέατρον τού Λυκαβηττού διά τήν παράστασιν τής «Πενθεσιλείας», ένα «Φαλαγγιτάκι» έπεσεν άπό τήν πλατείαν είς τήν κάτωθι μαρμαρίνην σκάλαν, άπό άρκετού ύψους, ώστε νά κτυπήση καί είς μίαν στιγμήν νά εύρεθή αίμόφυρτον, ένώ πρίν έπαιζε πλήρες χαράς.

Τό λυπηρόν τούτο έπεισόδιον, διά τό όποίον κανείς άλλος δέν πταίει παρά ή τύχη τού μικρού, έδωσε τήν εύκαιρίαν νά φανή άπό μιάς άλλης πλευράς ή συντελουμένη μεταβολή είς τούς χαρακτήρας.

Είς μίαν άλλην έποχήν, ένα παρόμοιον έπεισόδιον θά προεκάλει συγκέντρωσιν κόσμου, σχόλια, συζητήσεις, θόρυβον, άναζήτησιν εύθυνών, διάσπασιν τής συνοχής είς τήν όργάνωσιν τής παραστάσεως, ή όποία είχε τήν πανηγυρικωτέραν μορφήν. Τήν παρελθούσαν Κυριακήν, μόλις τό παιδάκι έπεσε, Φαλαγγίται καί Φαλαγγίτισσαι, χωρίς νά χάσουν μίαν στιγμήν, χωρίς καί τό έλάχιστον νά δημιουργήσουν ρήγμα είς τήν όργάνωσιν, έπήραν τό παιδάκι καί τό μετέφεραν είς τό φαρμακείον ή είς τόν σταθμόν Πρώτων Βοηθειών, μέ ψυχραιμίαν καί ταχύτητα πού έκαμαν ώστε άνθρωποι πού έστέκοντο είς πέντε μέτρων άπόστασιν νά μή άντιληφθούν τί συνέβη.

Έπαναλαμβάνω ότι ένας έπιπόλαιος παρατηρητής ζή τά γεγονότα τής έποχής του χωρίς ν' άντιληφθή άν γίνεται μεταβολή, ή άν συντελήται μία άναδημιουργία, ή όποία μοιραίως θά έπιδράση καί είς αύτόν, διότι θά τόν άναγκάση ν' άλλάξη συνηθείας καί κατευθύνσεις. Κατά συνέπειαν ό έπιπόλαιος παρατηρητής δέν θά έβλεπεν είς τό γεγονός τίποτε άλλο άπό ένα λυπηρόν συμβάν, διά τό όποίον θά έξέφραζε τήν λύπην του καί θά έλάμβανε άμέσως τήν θέσιν του είς τό αύτοκίνητον διά τήν παράστασιν τής «Πενθεσιλείας».

Ό άλλος όμως, ό προσεκτικός παρατηρητής, θά έμενεν ένεός έμπρός είς τήν ψυχραιμίαν πού έδειξαν τά Έλληνόπουλα τήν στιγμήν τού συμβάντος καί πού χωρίς θόρυβον καί κραυγάς, άλλά μέ σαφή άντίληψιν έκαμαν ό,τι έπρεπε νά κάμουν.

Τό άπορρέον συμπέρασμα ; Πρώτον ότι τά Έλληνόπουλα μαθαίνουν είς τήν Όργάνωσίν των ότι τό πρώτον στοιχείον έπιτυχίας είς τήν ζωήν είναι ή ψυχραιμία. Δεύτερον ότι τά φυσικά προσόντα τής φυλής ήρχισαν νά θαυματουργούν, εύθύς ώς τό παιδί έπανεύρε τόν δρόμον του. Καί ό δρόμος αύτός δέν ήμπορεί παρά νά φέρη είς τήν έθνικήν άνθησιν, αύτήν πού ύπόσχονται τά ώραία καί άπαστράπτοντα άπό χαράν καί ύγείαν πρόσωπα τών Έλληνοπαίδων.

Άγ.

ΕΛΛΗΝΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΠΕΝΗΝΤΑ ΑΙΩΝΩΝ

(Συνέχεια άπό τήν σελίδα 1461)

τήν αί τοπικαί ένδυμασίαι καί οί τοπικοί χοροί καί τά τοπικά τραγούδια ύπάρχει έλπίς νά κρατηθούν.

Αύτή ή σημασία τής 4ης Αύγούστου είναι άπό τάς μεγαλειτέρας. Ό πολιτισμός ένός τόπου είναι τά ίδιαίτερά του έθιμα. Άν ένας τόπος δέν έχη ίδικάς του ένδυμασίας, ίδικά του τραγούδια, ίδικούς του χορούς, ίδικήν του λαϊκήν τέχνην, ίδικήν του άρχιτεκτονικήν, ίδικόν του δημοτικό τραγούδι, ίδικούς του τρόπους πανηγυρισμών καί έορτασμών, δέν έχει ίδικόν του πολιτισμόν. Δέν έχει δηλαδή κάν πολιτισμό. Γιατί ό,τι άλλο καί άν έχη αύτό θά άποτελή έκδήλωσιν μιμήσεως ξένων πραγμάτων.

Είς τήν Έλλάδα ύπήρχαν όχι έκατοντάδες, όπως είπαμε, άλλά χιλιάδες ένδυμασιών. Ύπάρχουν δέ άκόμη άρκεταί. Ή 4η Αύγούστου έγινεν άφορμή νά ένδιαφερθή κάθε τόπος περισσότερο διά τά έθιμά του, διά τόν πολιτισμόν του. Είναι συγκινητικόν καί μεγαλειώδες τό θέαμα τών συγκεντρωμένων άπό όλην τήν Έλλάδα όμάδων είς τό Παναθηναϊκόν Στάδιον. Ζώμεν ώρας καί στιγμάς έθνικωτάτων παλμών. Είμεθα ύπερήφανοι δι' ό,τι βλέπομεν. Ή άσύλληπτος ώμορφιά καί κομψότης καί χάρις καί ποικιλία τών ένδυμασιών, τών χορών, τών τραγουδιών μας, τής έλληνικής γενικώς έκφράσεως, προδίδει καί μαρτυρεί τόν μακρότατόν μας πολιτισμόν, πού είναι μία άλυσις πέντε χιλιάδων έτών.

Άν μελετηθούν καλά καί αί ένδυμασίαι καί οί χοροί καί τά τραγούδια καί αί λαϊκαί μας τέχναι, θά εύρωμεν ίχνη πολλά καί παραδόσεις καί κληρονομίαν άπό τόν πολιτισμόν τού Μίνωος καί άπό τόν πολιτισμόν τών Άχαιών καί άπό τόν πολιτισμόν τών Δωριέων καί άπό τόν κλασσικόν έλληνικόν πολιτισμόν καί άπό τό Βυζάντιον καί άπό τήν έποχήν τής Ένετοκρατίας καί τής Φραγκοκρατίας καί τής Τουρκοκρατίας, μέχρι τής σημερινής έλληνικής έποχής.

Ή είκών πού μάς δίδεται είς τό Στάδιον κάθε χρόνο τήν ήμέραν τής 4ης Αύγούστου μάς κάνει αύτομάτως νά βλέπωμεν όλόκληρον τήν διαδρομήν τού μακροτάτου έλληνικού πολιτισμού. Ή έπίδρασις τής 4ης Αύγούστου είς τό έργον τής διατηρήσεως καί έμφανίσεως τού έλληνικού πολιτισμού, πού έχει διάρκειαν πέντε χιλιάδων έτών, άπό τής πλευράς τήν όποίαν έξητάσαμεν, έννοεί κανείς πόσον είναι μεγάλη.

Κ. Φαλτάϊτς

ΚΑΝΕΝΑ ΧΕΙΡΟΓΡΑΦΟΝ ἢ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ, εἴτε δημοσιεύεται εἴτε ὄχι, δὲν ἐπιστρέφεται.

ΓΕΩΡΓ. ΓΑΒΡΙΗΛ., Πάρον. Ἐγκρίνεται καὶ θὰ δημοσιευθῇ μὲ κάποιες ἐλαφρὲς παραλλαγὲς τὸ «Οἱ ἥρωες τοῦ Εἰκοσιένα». Ὁ παλμὸς ποὺ σᾶς δονεῖ μᾶς συνεκίνησε βαθύτατα. Καὶ ὁ τρόπος ποὺ ἐκφράζεσθε ἀγγίζει τὰ κατάβαθα τῆς καρδιᾶς. Συγχαρητήρια. — Β. ΒΡ., Κιούρκα. Εἶναι ἀπαράβατός μας ἀρχὴ νὰ μὴ ἀναδημοσιεύωμε τίποτα. Ἐπειδὴ ὅμως τὸ ποίημά σας ἔχει πολλὰ χαρίσματα μεταφέρομε ἐδῶ μερικοὺς στίχους:

Καὶ 'γὼ μικρὸς τραγουδιστὴς
μὲ τὴ φτωχή μου λύρα,
ἀπ' τὰ κλαριὰ τοῦ Γατογιοῦ
τ' ἀρώματά τους πῆρα
τὰ σκόρπισα στοῦ Μπελεσιοῦ
τὸ δροσερὸ τὸ ἀγέρι
σὲ πέλαγα καὶ σὲ στεργιὲς
νἄρθῃ νὰ σοῦ τὰ φέρῃ
καὶ νὰ σοῦ πῇ πὼς σήμερα
Πατρίδα, στὴ γιορτή σου
τὰ γιορτινά σου φόρεσε
στὰ νυφικὰ στολίσου
καὶ κύτταξε περήφανα
τριγύρω σου καὶ πάλι:
Ὁ Ἀρχηγός μας σ' ἔκανε,
Πατρίδα μου, μεγάλη.

Γ. Π. Βρούτσης.

— Π. ΒΕΡ. Ἐγκρίνεται καὶ θὰ δημοσιευθῇ συντομισμένο. Προσέξετε νὰ βάζετε περισσότερη κίνησι καὶ πλοκὴ στὰ διηγήματά σας. Ἔχετε πλούσιο λεξιλόγιο καὶ ἡ γλῶσσα σας εἶναι στρωτή. Ἀποφεύγετε τὶς μεγάλες φράσεις. — ΑΧ. ΠΕΙΣΤ., Λιτοχώριον. Θὰ δημοσιευθῇ μὲ ἐλαφρὲς μετατροπές. Ἔχετε ταλέντο. Ἐξακολουθῆστε νὰ γράφετε, ἀλλὰ παράλληλα διαβάστε δημοτικὴ ποίησι καὶ νεοέλληνες ποιητές. Μεταξὺ τῶν πρώτων διαβάστε «Τὰ τραγούδια τῆς Πατρίδος μου» καὶ τὸν «Δωδεκάλογο τοῦ Γύφτου» τοῦ Παλαμᾶ. — ΙΩΑΝ. Ν. ΤΡΑΓ. Θήβας. Ὅπως γιὰ τὸν πεζὸ λόγο, ἔτσι καὶ γιὰ τὴν ποίησι, πρωταρχικὸς ὅρος εἶναι ἡ βαθειὰ γνῶσι τῆς γλώσσας. Δὲ μποροῦμε νὰ γράφωμε μιὰ λέξι ποὺ δὲν τὴν ξέρομε, ἔτσι, ἁπλῶς καὶ μόνο ἐπειδὴ εἶναι ἠχητική, εὐχάριστη στὸ αὐτί. Πρέπει νὰ ξέρωμε τὸ κυριολεκτικὸ νόημά της, καθὼς καὶ ὅλη τὴν κλίμακα τῶν ἐννοιῶν ποὺ μπορεῖ ν' ἀποδώσῃ. Ἐπίσης πρέπει ν' ἀποφεύγωμε τὶς «τετριμμένες» λέξεις, τὶς λέξεις δηλ. ἐκεῖνες ποὺ ἡ καθημερινή τους χρῆσις τὶς ἔχει ἀδειάσει ἀπὸ κάθε ποιητικὴ οὐσία. Πρέπει νὰ προσέχετε πολὺ τὶς λέξεις ποὺ μεταχειρίζεσθε γιατὶ στὴν ποίησι ἡ κάθε λέξις μπορεῖ νὰ πάρῃ «ἀποχρώσεις» ποὺ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τῆς δοθοῦν στὸν πεζὸ λόγο. Ἡ «δυναμικότης» κάθε λέξεως στὸ στίχο δὲν ἐξαρτᾶται μόνο ἀπὸ τὴν κανονικὴ τοποθέτησί της μέσα στὴ φράσι ἀλλὰ — κυρίως — ἀπὸ τὸ πλησίασμά της ἢ ὄχι στὴν «τομὴ» ἢ στὴν ὁμοιοκαταληξία. Πολλὲς φορές, λοιπόν, ἀναγκαζόμαστε νὰ παραβλέψωμε τὴν φυσιολογικὴ συντακτικὴ τοποθέτησι μιᾶς λέξεως, γιὰ νὰ τὴν τονίσωμε ἢ νὰ τὴν φωτίσωμε, πλησιάζοντάς την στὴν «κυρία τομὴ» ἢ στὴ «δευτερεύουσα» ἢ τοποθετῶντάς την στὴν ὁμοιοκαταληξία. Ἄλλες φορὲς πάλι, γιὰ τὸν ἴδιο λόγο χωρίζομε μὲ τὴν «τομὴ» μιὰ λέξι στὰ δύο. Κλασσικὸ παράδειγμα εἶναι ἡ φράσι «τὰ θερισμένα στάχυα» ποὺ ὁ Σολωμὸς μεταχειρίστηκε ὡς ἑξῆς

τὰ θερι-
σμένα στάχυα.

Κόβοντας τὴ λέξι καὶ βάζοντας «τὰ θέρι-» ὡς ὁμοιοκαταληξία ἄφησε τὸ «-σμένα» στὴν ἀρχὴ τοῦ ἄλλου στίχου δίνοντας ἔτσι παραστατικὰ ὄχι μόνο ἠχητικὰ ἀλλὰ καὶ ὀπτικὰ τὴν εἰκόνα τοῦ κοψίματος καὶ τοῦ πεσίματος τῶν σταχυῶν. Καταλαβαίνετε, τώρα, τί ἐννοῶ «ἀποχρώσεις» καὶ τονισμὸ τῆς ἐννοίας μιᾶς λέξεως; Διαβάστε, λοιπόν, πολύ. Μάθετε πρῶτα τὴν γλῶσσα καλὰ καὶ τότε μόνο ἐπιχειρῆστε νὰ ξαναγράψετε ποίημα. Εἴμαστε πρόθυμοι νὰ σᾶς λύσωμε κι' ὁποιαδήποτε ἄλλη ἀπορία σας. — ΝΙΚΗ Ζ. ΝΙΚ. Δὲν προσέξατε καθόλου στὴν τεχνικὴ τοῦ ποιήματός σας καὶ τὸ ἀδικήσατε. Οὔτε οἱ ρίμες εἶναι σωστὲς (τὰ ἀντρειογεννημένα δὲν ὁμοιοκαταληκτεῖ οὔτε μὲ τὸ «γενναῖα» οὔτε μὲ τὸ «Σημαίας») οὔτε προσέξατε καθόλου τὶς χασμωδίες (ἐ ξ ω τ ε ρ ι κ έ ς: Ἑλληνόπουλα - ἀνδρειογεννημένα, ὁλόγλυκα - ἀσύλληπτη, Νίκη — ἡ — ἐ σ ω τ ε ρ ι κ έ ς: ἀνδρει-ογεννημένα, πτερό-εσσα). Διορθῶστε το καὶ ξαναστεῖλτε το. Παρακαλοῦμε ἄλλοτε νὰ γράφετε σὲ ξεχωριστὸ χαρτὶ ὅ,τι στέλνετε γιὰ τὸ Βῆμα τῶν Νέων καὶ σὲ ξεχωριστὸ τὶς πνευματικὲς ἀσκήσεις. — ΛΕΥΤ. ΣΦΑΚ. Δουλέψτε το καλλίτερα. Τὸ ἄ φ η σ ε ς δὲν ριμάρει μὲ τὸ ἄ κ ο υ σ ε ς. Ἡ τελευταία εἰκόνα εἶναι θαμπή. — ΔΗΜ. Γ. ΦΩΤ., Λεοντάριον. Δὲν εἶναι τοῦ καθενὸς νὰ γίνῃ λογοτέχνης. Ἐκεῖνο ποὺ ἐπεκράτησε νὰ λέγεται: «γεννιέται κανεὶς ποιητής» εἶναι ἀλήθεια βέβαια, ἀλλὰ ἀλήθεια μισή. Γιατὶ πολλοὶ γεννιοῦνται μὲ ταλέντο ἀλλὰ λίγοι, πολὺ λίγοι, γ ί ν ο ν τ α ι ποιηταὶ ἢ λογοτέχναι. Γιατὶ γιὰ νὰ γίνῃ κανεὶς λογοτέχνης — ὅπως γιὰ νὰ γίνῃ ζωγράφος, γλύπτης, μουσικός, ἀρχιτέκτων — δὲν ἀρκεῖ ἡ ψυχικὴ διάθεσις, ἡ κλίσις, τὸ ταλέντο. Χρειάζεται σπουδή, σκύψιμο, μελέτη. Σᾶς βεβαιώνω πὼς ἀπ' ὅλες τὶς Καλὲς Τέχνες ἡ πιὸ δύσκολη νὰ μαθευτῇ εἶναι ἡ Τέχνη τοῦ Λόγου. Κι' αὐτὸ συμβαίνει γιατὶ τὸ «ὑλικὸ» (ὁ Λόγος) δὲν εἶναι σὰν τὰ «ὑλικὰ» τῶν ἄλλων Τεχνῶν, κάτι σταθερό, καθωρισμένο. Ἀκόμη καὶ ὁ Ἦχος (τὸ «ὑλικὸ» τῆς Μουσικῆς) μπαίνει σὲ ὡρισμένα μαθηματικὰ καλούπια, ἐνῷ ὁ Λόγος — ἡ γλῶσσα — ὁποιαδήποτε γλῶσσα εἶναι ἐξελίξιμος καὶ γι' αὐτὸ ρευστή. Ὅλα αὐτὰ σᾶς τὰ γράφω γιατὶ βλέπω πὼς ἔχετε ταλέντο καὶ θέλω νὰ σᾶς προτρέψω νὰ τὸ καλλιεργήσετε. Τὸ νὰ δῆτε κάτι δικό σας δημοσιευμένο θὰ σᾶς κάνῃ ἀσφαλῶς χαρὰ ἀλλὰ ἡ χαρὰ αὐτὴ θἆναι προσωρινὴ καὶ θὰ γίνῃ ἀπαγοήτευσις αὔριο μεθαύριο ἂν δὲν ὡριμάσετε κάπως μὲ τὴν μελέτη τὸ ταλέντο σας. Εἶμαι βέβαιος πὼς ἂν θελήσετε θὰ γράψετε μιὰ μέρα πολὺ καλά. — ΝΙΚ. ΜΥΛΩΝ., Γύθειον. Ζηλεύω τὴν αὐτοπεποίθησί σας καὶ ξαναγυρίζω καμπόσα χρόνια πίσω ὅταν εἶχα τὴν ἡλικία σας καὶ τὴν ἀνυπομονησία ποὺ ἔχετε. Λίγη ὑπομονὴ δὲν βλάπτει ποτὲ καὶ μιὰ κάποια αὐτοκρατορικὴ εἶναι πάντα ὠφέλιμη. Τὸ «Αὐγουστιάτικο ξεσκλάβωμα» εἶναι ἕνα πήδημο ποὺ δὲν τὸ καταφέρατε καλά. Ὅσο γιὰ τὸ ποίημα ὑστερεῖ πολὺ ἀπὸ προηγούμενά σας. Μὴ βιάζεσθε λοιπόν. Ὅταν γράφετε κάτι, ρίχτε το μέσα στὸ συρτάρι σας γιὰ λίγες μέρες καὶ προσπαθῆστε νὰ τὸ ξεχάσετε. Ὕστερα ἀπὸ καιρὸ ξαναδιαβάστε το. Τότε θὰ βρῆτε μόνος σας ἕνα σωρὸ λάθη. Διορθῶστε το καὶ ἐπαναλάβετε τὸ κλείσιμο στὸ συρτάρι. Αὐτὴ ἡ ἁπλῆ μέθοδος ἔχει περίφημα ἀποτελέσματα. Δοκιμάστε την καὶ θὰ μὲ θυμηθῆτε. — ΝΤ. ΑΡΤ., Ἑλληνικό. Καὶ σεῖς βιαστήκατε αὐτὴ τὴ φορά. Ἡ ἔμπνευσις καθὼς γράφω καὶ παραπάνω πρέπει νὰ σημειώνεται ἀμέσως στὸ χαρτὶ ἀλλὰ πρέπει νὰ ἐλέγχεται δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς ψύχραιμα. Τὸ ποιηματάκι σας ἔχει δροσιὰ καὶ πρωτοτυπία ἀλλὰ θέλει δούλεμα. Πρὶν γράψετε ἄλλο διορθῶστε αὐτὸ καὶ ξαναστεῖλτε το μας. — ΣΠΥΡ. ΜΙΧ. ΚΑΡ., Μοσχᾶτο. Δὲν σᾶς συμβουλεύω νὰ «κυκλοφορήσετε προσεχῶς τὴν πρώτη σας ποιητικὴ συλλογὴ» ὅπως σημειώνετε. Ἕνα μέτριο ποίημα δημοσιευμένο στὶς σελίδες ἑνὸς περιοδικοῦ εἶναι βέβαια μιὰ κιλίδα γιὰ τὸν μέλλοντα δόκιμο ποιητή, ἀλλά, τέλος πάντων δὲν εἶναι πρὸς θάνατον. Μιὰ ὅμως πρόωρη ποιητικὴ συλλογή, μὲ τεχνικὰ καὶ φραστικὰ ἀκόμα λάθη εἶναι κηλῖδα ἀνεξίτηλη. Μὴν βιασθῆτε λοιπόν. Τὸ ποίημά σας δείχνει πὼς πρέπει νὰ περάσουν λίγα χρόνια ἀκόμη πρὶν ἀποφασίσετε μιὰν ἔκδοσι. — Ε. Ν. ΜΟΣΧ., Πειραιᾶ. Σᾶς παραπέμπω στὸ προηγούμενο τεῦχος ὅπου ἔγραψα σχετικὰ μὲ τὸν πεζὸ λόγο. Μέσα στὰ σύντομα ἐκεῖνα λόγια θὰ βρῆτε, ἴσως, ὅ,τι σᾶς εἶναι ἀπαραίτητο. — ΤΡΙΑΝΤ. Δ. ΠΑΠ., Θεσσαλονίκην. Ρητορικὸ καὶ μὲ πλατυασμοὺς στὶς ἔννοιες δὲν ἀνταποκρίνεται στὴν πρόθεσί σας. Τρία τετράστιχα θὰ χωροῦσαν ἄνετα ὅλες τὶς ἔννοιες ποὺ μεταχειριστήκατε τριπλὸ χῶρο γιὰ νὰ τὶς γράψετε. Ἡ συντομία εἶναι μιὰ ἀπὸ τὶς μεγαλείτερες ἀρετὲς τοῦ λογοτέχνη. — ΣΧΗΜΑΤΙΣΜΟΝ ΚΑΛΗΣ ΒΡΥΣΕΩΣ. Αἱ ἀποσταλεῖσαι φωτογραφίαι ἀδύνατον νὰ δημοσιευθοῦν, πρῶτον διότι εἰς τὴν μίαν εἰκονίζονται πρόσωπα ἄσχετα πρὸς τὴν Ε. Ο. Ν. καὶ δεύτερον διότι εἰς τὴν ἄλλην εἰκονίζεται Φαλαγγίτης ἀκανονίστως ἐνδεδυμένος. Παρακαλοῦμεν εἰς τὸ μέλλον νὰ συμμορφωθῆτε πρὸς τὰς διαταγὰς τῆς Κεντρικῆς Διοικήσεως σχετικῶς μὲ τὰς φωτογραφίας. — ΔΗΜΗΤΡΙΟΝ ΜΠΟΓΟΡΔΟΝ, Δεκανέα Ι Τάγματος Εὐζώνων. Σᾶς εὐχαριστοῦμεν καὶ σᾶς συγχαίρομεν γιὰ τὸ ἐνθουσιῶδες γράμμα σας. — Π. ΛΕΜΟΝΗ, Σῦρον. Ἡ μία ἐκ τῶν δύο φωτογραφιῶν θὰ δημοσιευθῇ ἐν καιρῷ. Παρακαλοῦμεν ὅπως εἰς τὰς ἀνταποκρίσεις σας ἀποφεύγετε τὰς περιγραφὰς καὶ περιορίζεσθε εἰς τὸ καθαρῶς εἰδησεολογικὸν μέρος. Ὁ χῶρος τοῦ περιοδικοῦ δὲν μᾶς ἐπιτρέπει δυστυχῶς τὴν δημοσίευσιν ἐκτενῶν ἀνταποκρίσεων. — ΣΤΥΛ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ, Σάππας (Θράκης). Σᾶς συγχαίρομεν γιὰ τὸ γράμμα σας τὸ γεμᾶτο ἐνθουσιασμό. Δυστυχῶς, ἀτομικὲς φωτογραφίες δὲν δυνάμεθα νὰ δημοσιεύσωμεν. Ὁμάδας Φαλαγγιτῶν πολὺ εὐχαρίστως. — Δ. ΑΝΘΟΠΟΥΛΟΝ, Κων)πολις. Αἱ ὑποδείξεις σας διὰ τὸ κανονικὸν τῆς στολῆς διεβιβάσθησαν ὅπου δεῖ. Ὅσον διὰ τὴν μετάφρασιν τοῦ Εὐαγγελίου, ταύτην ἐποπτεύει εἰδικὸς θεολόγος. — ΑΛΕΞ. ΧΡΙΣΤΟΦΥΛΗΝ, Ἐνταῦθα. Ἀποταθῆτε δι' ὅσα μᾶς γράφετε εἰς τὴν Κεντρικὴν Διοίκησιν Ε.Ο.Ν. Ἑλλάδος, ὡς μόνην ἁρμοδίαν νὰ ἀπαντήσῃ εἰς τὰ ἐρωτήματά σας. — Α. ΣΑΛΙΓΚΑΡΟΝ, ἐνταῦθα. Ἡ δρᾶσις τῆς οἰκογενείας σας μᾶς εἶναι γνωστὴ καὶ σᾶς συγχαίρομεν. Τὸ ἄρθρον σας δὲν ἐρρίφθη εἰς τὸν κάλαθον τῶν ἀχρήστων ὅπως νομίζετε. Ἁπλῶς δὲν ἔλαβεν ἀκόμη τὴν σειράν του. — ΝΙΚ. ΜΠΑΛΟΝ, Λίμνην (Εὐβοίας). Τὰ περὶ ἑορτασμοῦ τῆς 4ης Αὐγούστου θὰ ἀναφέρῃ ἐπισήμως ὁ αὐτόθι σχηματισμός.

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΠΝΕΥΜΑΤ. ΑΣΚΗΣΕΩΝ

Π. ΜΠΑΜΠΑΤΣΙΚΟΝ, Βραγγιανά. Γιατί ἀπὸ τὶς δυὸ ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; — Ν. ΒΕΛΩΝΗΝ, Μεσολόγγιον. Ἀπορρίπτονται. ΔΗΜ. Μ. ΑΠΟΣΤΟΛΑΚΗΝ, Ἡράκλειον. Καλά, ἀλλ' ὄχι καὶ διὰ δημοσίευσιν. — Σ. ΔΡΙΤΣΑΝ, Θεσπιάς, Ι. ΙΟΡΔΑΝΙΔΗΝ, Θεσσαλονίκην, Π. ΝΤΟΦΑΝ, Πειραιᾶ, Α. ΛΑΠΑΡΑΝ. Ἀπορρίπτονται. — Γ. Λ. ΚΑΠΑΤΟΝ, Λιακέϊκα. Ἔλαβον σειρὰν δημοσιεύσεως. — Χ. ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΝ, Πάτρας, Γ. ΡΕΡΕΚΟΝ, Π. ΒΙΑΛΗΝ, ἐνταῦθα, Χ. ΧΟΥΖΝΑΝ(;) Θήβας. Αἱ λύσεις τῶν ἀσκήσεων ὀρθαί. Ι. ΒΕΛΩΝΗΝ, Μεσολόγγιον. Κακὴ τοποθέτησις τῶν μαύρων τετραγωνιδίων καὶ ἀνεπιτυχεῖς λέξεις. — Ι. Π. ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΝ, Κρέσταινα. Τὴν ἄλλη φορὰ εἶχες σημειώσει — ἐκ παραδρομῆς προφανῶς — τέσσερα γράμματα (ρΕΒΥΘι). Ἡ ἄσκησις σωστή, ἀλλ' ἡ λέξις «ποθούμενα» ἀκατάλληλος. Θὰ ἀλλάξῃ καὶ θὰ δημοσιευθῇ. — Α. Κ. ΜΙΖΑΛΗΝ, Καρπενήσιον. Ἐγκρίνεται. — Χ. Κ. ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ, Ἅγ. Γεώργιον. Παλαιὸν τὸ πρόβλημά σας. Στὴν ἐποχή μας δὲν ὑπάρχουν πεντάρες (35 λεπτά). — ΑΧ. ΛΙΒΑΔΑΝ, Πάργαν. Αἱ πνευματικαὶ ἀσκήσεις σας — καὶ ὄχι πρὸς Θεοῦ τὰ π α ί γ ν ι α... — ἔχουν ἀκατάλληλες λέξεις (Ταΐϋλορ, Μάρκα τσιγάρων κλπ.). — Β. ΠΑΥΛΟΥ, Χ. ΡΩΝΙΟΝ, ἐνταῦθα. Ἐγκρίνονται. — Ε. Α. ΣΑΒΒΑΛΗΝ. Συγχαρητήρια διὰ τὰς λύσεις. Τοὺς «λαμπτῆρας» ἐλάχιστοι τοὺς ἐτοποθέτησαν σωστά. Μπράβο. — Σ. ΚΑΤΑΒΑΝ, Πειραιᾶ. Διατί ἀπὸ τὰς δύο ὄψεις τοῦ χαρτιοῦ; Ἀπορρίπτονται. — ΧΡ. Χ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ, Βοῦλαν. Συγχαρητήρια γιὰ τὴν ὑπομονή σας. Καλὸ καὶ θὰ δημοσιευθῇ τὸ 11×11. — Σ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΝ, Α. Π. ΔΗΜΗΤΡΙΟΥ, Ν. ΜΗΛΑΪΤΗΝ, Α. Ν. ΜΠΙΤΖΙΛΕΚΗΝ, Κ. ΚΟΚΚΙΝΟΠΟΥΛΟΝ. Ἀπορρίπτονται. — Α. Μ. ΛΙΑΡΟΜΜΑΤΗΝ. Ἀποφεύγετε τὰ πλάγια. Γενικῶς τὰ σταυρόλεξά σας ἔχουν ἀνορθογράφους καὶ ἀνεπιτυχεῖς λέξεις. Ἐπίσης πολλὰ σκάρτα (Ν.Ο.Ρ.Σ., ΙΣΚ κλπ.). Καὶ τὰ ἄλλα ὄχι ἄξια δημοσιεύσεως. — Μ. ΠΑΝΤΟΥΒΑΚΗΝ. Οὔτε κακά, οὔτε καλά... Περιμένουμε κάτι καλύτερο. — Γ. Ν. ΚΑΡΑΠΑΝΑΓΟΝ, Βυζίκιον. Ἀπορρίπτονται. — Δ. Γ. ΕΜΜΑΝΟΥΗΛ, ἐνταῦθα. Εἶναι πολὺ καλὰ τὰ σταυρόλεξα ποὺ μᾶς στείλατε ὡς τώρα, ἀλλὰ παρουσιάζουν ἀκανόνιστα σχήματα. Περιμένουμε ἕνα κανονικὸ σταυρόλεξο (τετράγωνο). — Α. ΤΖΑΝΙΔΑΚΗΝ, Ἱεράπετραν. Ἀπορρίπτονται. — ΠΑΝ. Γ. ΚΑΣ. Συγχαρητήρια διὰ τὰς λύσεις. — Γ. Χ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΝ, Πειραιᾶ. Δὲν εἶναι καλό. — Α. ΑΡΑΒΑΝΟΠΟΥΛΟΝ, Μυτιλήνην. Μεγάλο σταυρόλεξο καὶ τὸ κυριώτερο μέτριο. — Ο. Ι. ΝΕΓΡΙΝ, Ἄργταν. Ἐγκρίνεται τὸ σταυρόλεξον. — Γ. ΛΑΓΟΝ, Ὑψοῦντα. Δὲν παρουσιάζει ἐνδιαφέρον. — Δ. Ν. ΤΣΙΤΣΙΡΙΔΗΝ. Τί ἀταξία εἶναι αὐτή; Ἀπορρίπτονται. Ἀπὸ τὴ μιὰ ὄψι καὶ σὲ κανονικὸ χαρτὶ ἄλλη φορά. — Ν. ΤΣΑΡΟΥΧΗΝ. Ἐγκρίνεται τὸ σταυρόλεξον. — Γ. ΜΑΡΑΓΚΟΥΔΑΚΗΝ, Ρέθυμνον. Ἔλαβον σειράν. — Α. Κ. ΚΑΛΙΑΝΤΗΝ, Λεβάδειαν. Ἄλλα γνωστὰ καὶ ἄλλα ἀνεπιτυχῆ. — Ν. Κ. ΣΑΒΒΕΑΝ. Αὐτὸ τὸ αἴνιγμα εἶναι γνωστὸν ἀπὸ πολλῶν χιλιάδων ἐτῶν. Γιατί δὲν φτειάχνετε κάτι δικό σας; — Π. ΞΙΦΑΡΑΝ, Γύθειον. Ἐγκρίνεται. — ΕΥ. ΓΕΡΟΝΤΕΛΗΝ Θὰ δημοσιευθοῦν μερικά. — Γ. Κ. ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΝ. Δὲν εἶναι ἀρκετὰ καλαὶ γιὰ νὰ δημοσιευθοῦν αἱ ἀσκήσεις σας. — Δ. ΚΟΚΟΣΟΥΛΗΝ, Λεωνίδιον. Κακὴ ἡ διασταύρωσις τῶν λέξεων τῶν σταυρόλεξων σας. — Χ. ΧΑΤΖΗΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΥ, Ν. Μάδυτον. Γιατί δὲν φτειάχνετε ἕνα δικό σας σχέδιο. Ὁπωσδήποτε μέτριο καὶ ἀπορρίπτεται. — Β. Κ. ΠΑΥΛΟΝ, ἐνταῦθα. Ἐγκρίνεται τὸ βέλος. — ΣΤ. ΠΛΕΣΣΑΝ. Ἀπορρίπτονται. Λίγα καὶ καλά, ἄλλη φορά. — ΣΠ. ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΝ, Χανιά. Δὲν παρουσιάζουν ἐνδιαφέρον. — Ι. Γ. ΣΙΡΟΥΝΗΝ. Ἀπορρίπτονται.

Τύποις: «ΠΥΡΣΟΥ» Α. Ε.

